

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

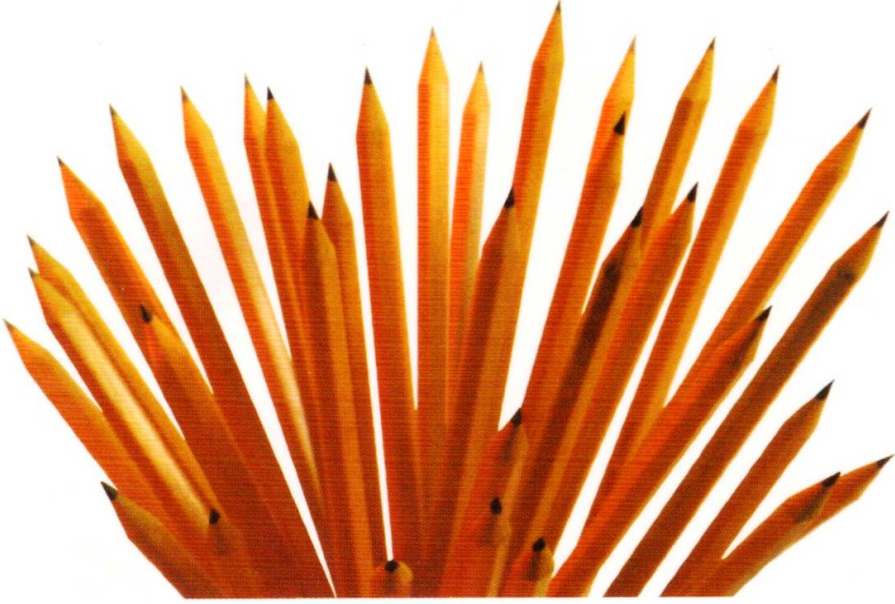
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sulhi Dölek
Kirpi

Suñhi Dölek • Kirpi

358

Sulhi Dölek, 1948 yılında İstanbul'da doğdu. Deniz Harp Okulunu ve daha sonra Michigan Üniversitesi'ni bitirdi. 1988 yılına kadar, gemi inşa yüksek mühendisi olarak Deniz Kuvvetleri'nde çeşitli görevlerde bulundu. Evli. İki kız babası.

Başlıca Kitapları: Korugan (Roman, 1975, Milliyet Yayınları Roman Yarışması üçüncüsü), Geç Başlayan Yargılama (Roman, 1980), Vidalar (Öyküler, 1983 Sabahattin Ali Öykü Ödülü), Kiracı (Roman, 1983 Madaralı Roman Ödülü), Teslim Ol Küçük (Roman, 1988), Truva Katırı (Roman, 1991), Aynalar (Öyküler, 1994 Yunus Nadi Öykü Ödülü), Kirpi (Roman, 1996 İş Bankası Edebiyat Büyük Ödülü), Habis'in Serüvenleri (Anlatı, Varlık Yayınları, 1997). Ayrıca İçimizdeki Yasakçı adıyla çıkan bir incelemesi, bazı çevirileri, Üçüncü Kattaki At, Yeşil Bayır, Arkadaşım Dede, Kestane Şekeri ve Hayvanlar Alfabetesi gibi çocuk kitapları, Kuşkucu adlı bir tiyatro oyunu, çok sayıda radyo ve televizyon oyunu bulunuyor.

Dönem dönem, Cumhuriyet, Milliyet gibi gazetelerle Akbaba, Nokta ve Tempo gibi haftalık dergilerde, ayrıca sanat/edebiyat dergilerinde yazdı. Süper Baba, Külyutmaz, İkinci Bahar gibi televizyon dizilerinin senaryoları onun imzasını taşıyor.

Şu sıralarda, Truva Katırı romanından TRT için televizyona uyarlanan Koltuk Sevdası adlı dizinin senaryosunu yazıyor.

KDV dahil fiyatı: 2.500.000 TL.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Kültür Yayınları

Genel Yayın: 358

Edebiyat Dizisi: 79

© Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

Kapak Tasarımı Mehmet Ulusel

Düzelti Eylül Duru

Sayfa Düzeni Tipograf (0212) 292 41 11

İkinci Basım Şubat 2001

ISBN 975-458-087-1

OTM 11007902

Basımevi Şefik Matbaası (0212) 551 55 87

İstanbul

TÜRKİYE İŞ BANKASI Kültür Yayınları

kirpi

Sulhi Dölek

Roman

Anladığımız insana
düşmanlık besleyemeyiz.

Oscar Wilde

Düşmanlarımızı asla anlayamayız.

Kirpi Reşat

İÇİNDEKİLER

1. İNTİKAM SOĞUK DA YENİR	9
2. KİMSE BENİ EZİP GEÇEMEZ	17
3. AKHİLLEUS'UN TOPUĞU	27
4. ASLAN YÜREKLİ REŞAT	41
5. İLK ÇATIŞMA	55
6. UZAYDA YAŞAM VAR MI?	61
7. AVA GİDEN AVLANIR	69
8. HEITOR VILLA-LOBOS SORUNU	75
9. “VEGA” ASTROLOJİK VE SPİRİTÜEL DANIŞMA HİZMETLERİ LTD.	81
10. ESRARENGİZ İKİLİ	93
11. BİLGİ KUVVETTİR	99
12. TAHİR YAMAN'IN ÇİÇEK BAHÇESİ	109
13. YILDIZLARIN OLUMSUZ ETKİSİ	117
14. CİNLER YALAN SÖYLEMEZ	123
15. ZURNANIN ZIRT DEDİĞİ YER	129
16. YABANCILARA AYIP OLUYOR	137

İNTİKAM SOĞUK DA YENİR

Size her şeyi, tüm bildiklerimi anlatacağım. Yeter ki ailemi ve beni koruyun.

Ben aslında ressam olmayı düşlerdim hep. Ne yazık ki ülkemiz yetenek mezarlığı gibi bir yer. İnsanın sevdiği ve başarılı olabileceği bir alanda uğraş verebilmesi büyük şans gerektiriyor. Kendimi deneme fırsatım bile olmadı. Akademi'ye giremedim. Puanımın yettiği rastgele bir üniversiteden rastgele bir diploma almayı zar zor becerdim. Öğrencilikti, bir yandan çalışmaktı, evlenip çoluk çocuğa karışmaktı derken, bir de baktım ki hayat kavgasında boğulmuşum. Resime olan ilgim, sadece lise yıllarımda yaptığım karikatürlerde kaldı. Şimdi dönüp geriye baktığımda ne görüyorum?.. Kimi insanlar, anlamlı bir tablo olabilecek hayatımızı bir karikatüre çevirmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

Bu felaketler zincirinin, telefon ödeme kuyruğundaki basit bir sıra çekişmesiyle başlamış olması size gülünç gelebilir. Ama belki de o kadar gülünç değildir. Hem belki gerçekte o zaman değil de, çok daha önceden başlamıştır. Elbette olanlardan üzüntü duyuyorum ama suç bende değil. Göz göre göre kendimi ezdiremezdim ya!.. Kaldı ki işin buralara varacağı aklıma bile gelmezdi.

Şimdi düşününce incir çekirdeğini doldurmayacak bir neden gibi görünüyor, kabul. Ama bazen, bir sürü akli başında insanın yönettiği koskoca iki ülkenin ara-

sı bile daha basit nedenlerle açılıyor. İlişkiler önce soğuyor, sonra gerginleşiyor. Söz düellosuyla kimsenin ölmeyeceği belli olunca elçileri geri çekmeler, küçük bir sınır ihlali, gez göz arpacık, tüfeği şeytan doldurdu falan derken, biri bir uçak filosu havalandırıp öbürünün füze rampalarını havaya uçuruyor. Öbürü de berikinin askeri tesislerine nişan alıyor ama tetiği çekerken hapsirince, yerleşim bölgelerini vuruyor. Kara kuvvetleri, deniz kuvvetleri işin içine giriyor. Yıllarca sürececek bir savaş batağına saplandıklarını fark ettiklerinde iş işten geçmiş oluyor. Tarafsız ülkeler bir yandan barış çağrıları yaparken, bir yandan da onlara yeni ve daha gelişmiş silahlar satıyorlar. Savaşan askerler azaldıkça iki tarafın çocukları da çabuk büyümek zorunda kalıyor. Her iki taraf da haklı olduğu için, napalmden zehirli gazlara kadar her silahı kullanmakta sakınca görmüyor. Bulsalar nötron bombası bile atacaklar ama neyse ki sonunda, ikisi de kendinde öbürüne daha fazla zarar verecek mecal bulamıyor. Zaten artık zarar görebilecek bir şey de kalmamış pek. Şehirler dümdüz edilmiş, fabrikalar yıkılmış, taş üstünde taş kalmamış... Sağ kalan talihsizler şaşkın şavalak etrafa bakınıyor. Bu korkunç yıkımın nasıl başladığını hatırlayan bile yok.

Bizimki böyle bir savaşın yanında nedir ki?.. Çok şükür ülkemiz dimdik ayakta, binlerce insan da öldü. Ben sadece ne yapmam gerekiyorsa onu yaptım. Genellikle ne yaptığını iyi bilen, mantıklı ve tutarlı bir insan olduğumu söyleyebilirim. Tek kusurum var, ona da kusur denmez ya, haksızlığa gelemiyorum. Bana yapılan bir kötülüğü asla yapanın yanına bırakmam. Karşılığını vermek için bazen uzun süre beklemem gerekse bile!..

Bazı şeyleri kafama taktığım doğru. Gururuma düşkünüm. Biri kırıcı bir laf etse, hatta ters bir bakış atsa, bunu günlerce kafamda evirip çeviririm. Uykularım kaçır. Bir yandan ona hak ettiği karşılığı vermek için çırpınırken, bir yandan da soruların pençesinde kıvranırm: Acaba bununla ne demek istedi?.. Bir açığımı mı gördü?.. Bana ne garezi var?.. Arkamdan kuyumu mu kazıyor?.. Patronumsa, beni kovmayı mı düşünüyor?.. İş arkadaşım, beni harcamak mı istiyor?.. Tanımadığım biriye, aslında bir yerlerden tanıyoruz da ben mi anımsamıyorum?.. Kimi zaman kurnutudur bunlar. Ama çoğunlukla da haklı çıkarım. Çünkü sezgilerim güçlüdür. Düşmanca titreşimleri kolay algıları.

Lisedeyken bana Kirpi Reşat derlerdi. Sırf saçları-mın kirpi dikenleri gibi dört bir yana dikilmesi yüzünden değil. Benden çok daha büyük çocuklar bile bana bulaşmaya çekinirlerdi. Bir şey yaparlarsa, er geç bir yol bulup acısını çıkartacağımı bilirlerdi.

Çocukluğumda bizimkine bitişik eski bir ahşap ev vardı. Sonradan yıkıldı, yerine on iki katlı bir bina yapıldı. Ahşap evin sahibi olan yaşlı kadın buna karşıydı. Oğlu bir yapsatçıyla ondan habersiz anlaşmış. Doktorlara rüşvet yedirip, bunadığı bahanesiyle zavallının vesayetini üstlendi, sonra da bildiği gibi at oynattı. Arsa karşılığı aldığı katların satışından eline geçen parayla başka işlere girip büyük vurgunlar vurdu. Kadıncağz son günlerini bir huzurevinde, oğluna lanetler yağdırıp belalar okuyarak geçirdi. Ama böyle şeyleri Tanrı'ya havale etmenin yararı yok. İnsan kendi işini kendi görmeli. Çünkü düzenbaz oğul, yanılmıyorsam şu sıralarda Amerika'da emlakçılık yapıyor. Birkaç yıl önce gazetelerde resimleri çıkmıştı.

Kendisinden otuz yaş genç bir dansçı kızla evlenmiş. Pek öyle belasını bulmuş gibi görünmüyordu.

Asıl anlatmak istediğim başka. Küçükken o ahşap evin önünde oynardım. Yaşlı kadın, gözü gibi baktığı bir camgüzeli saksısını yazın her sabah pencere önüne çıkartırdı. Her sabah bir örümcek, aynı örümcek, pencerenin pervazıyla camgüzelinin dalları arasında ağını örmeye başlardı. O örerd, ben seyredirdim. Özenli, aralıksız bir çalışmayla gün biterken bitirirdi ağı. Akşam ezanında yaşlı kadın saksıyı içeri alır, örümcek de ertesi sabah her şeye yeniden başlamak zorunda kalırdı.

İşte ben, hayranlıkla izlediğim o örümcek kadar sabırlı ve inatçıyım. Aramızdaki tek fark birimizin küçük sineklerle, birimizinse intikamla beslenmemiz.

Uğradığım haksızlığı asla unutmam. Ağımı örüp haftalarca, aylarca, gerekirse yıllarca beklerim. Derken bir gün telcikler ansızın titreşmeye başlar. Mahmur bekleyişimden uyanıp hızla üstüne çullandığımda, avım neye uğradığını şaşırır. Kimisi suçunu anımsayamaz bile. Aramızda geçmiş olan olay, bazen başkalarına küçük ve önemsiz görünebilir. Ama kötülüğün küçüğü büyüğü olmaz. Kasıtlı yapıldıysa, hesabı sorulmalıdır. Herkes benim gibi yapsa, dünya çok daha adil ve huzurlu bir yer olurdu.

Kim demiş, intikam sırf sıcak olarak yenilirse güzel bir yemektir diye?.. Onu tuzlamayı, tütsülemeyi, dondurmayı, salamura etmeyi hiç denediniz mi?.. Her biri değişik tatlarda ve her biri de yeterince doyurucu oluyor. Üstelik uzun bekleyişlerin insanın iştahını daha da açtığını düşünürseniz!..

Ortaokuldayken, gecekonduda oturan Bahtiyar adında bir arkadaşımız vardı. Yoksulluğu, konuşma

biçimi, çoğunluğunkine pek uymayan davranışları yüzünden hemen herkes tarafından horlanır, küçük görülür, hırpalanırdı. Onun ezildiğini gördükçe, onu ezenlere değil, Bahtiyar'a kızardım. İnsan nasıl bu kadar onursuz olabilirdi?.. Kediye bile köşeye sıkıştırırsanız ısırır, tırmalar, tıslar, bir şeyler yapar. Üstelik Bahtiyar kedi değildi. Çoğumuzdan daha iri ve gelişkindi.

Bahtiyar'ı canından en çok bezdirenlerden biri Timur'du. Bir hemşirenin oğlu olan bu arkadaşımız, kendini sırf Bahtiyar'dan değil, hepimizden daha üstün ve daha akıllı görürdü. Günün birinde çok ünlü ve zengin bir doktor olacağını söylerdi.

Timur'la yıllar sonra yine karşılaştık. Doktor olamamıştı. Daha çok hasta gibi görünüyordu. Liseyi zor bitirmiş, uyduruk işlerde yıllarca sürünmüştü. Bahtiyar elinden tutmasa daha yıllarca da sürünecekti herhalde. Neyse ki Bahtiyar, babasından kalan deniz manzaralı gecekonduyu satıp eline geçen parayla büyücek bir dokuma atölyesi kurmuştu. Ortaokul arkadaşını yanına aldı. Bugün Bahtiyar, tekstil piyasasında büyük bir isim. Timur da onun müdürlerinden biri.

Bahtiyar kendisine yapılan kötülükleri unutabilir. Ben asla unutmam. Unutmamak için elimden geleni yaparım. Yaralarımın zamanla kabuk bağlayıp iyileşmesine izin vermem, onları sürekli kaşıyorum. Beni mutsuz eden her olayı kafamın içinde evirir çevirir, kaçınılmaz hesaplaşma anına kadar birçok kez yeniden yaşayarak canlı tutarım.

Sık sık başvurduğum yöntemlerden biri ise, tarih kadar eskidir. Olup bitenleri yazıya dökerim. Uygarlığın yazı sayesinde gelişmesi boşuna mı?.. Sözler gibi duygular da uçar, yazılar kalır.

Üniversitede okurken dört arkadaş ortaklaşa bir ev tutmuştuk. O sıralarda Hayriye adında bir kızla çıkıyordum. Mete, yani evi paylaştığımız arkadaşlarımdan biri, onu ayartıp elimden aldı. Doğrusu Hayriye beğenilmeye çok önem veren, iltifatlar işitmeye bayılan incecik, sevimli, neşeli bir kızdı falan ama ona âşık değildim. Birlikte güzel vakit geçiriyorduk, hepsi o kadar. Bir sevgiliyi yitirmemin acısı sözkonusu değildi anlayacağınız. Beni asıl yaralayan aldatılmak, enayi yerine konulmak olmuştu. Arkadaşların birbirini sırtından bıçaklaması doğru değil. Bunu ancak düşmanlar yapabilir. Arkadaşını sırtından bıçaklayan biri de, artık onun düşmanı olur ve sırtından bıçaklanmayı hak eder. Uzatmayayım, öğrencilik sırasında kızgınlıklar uzun süremiyor. Günlük yaşantının, sıradan olayların tortusu, sivriliklerin üstüne çöküp onları yumuşak bir şal gibi örtüyor. Bir süre sonra ikisi bozuşup ayrıldılar, Mete'yle benim görünürdeki arkadaşlığımızsa sürdü. Birlikte ders çalışır, yemek pişirir, radyo dinler, tavla oynardık. İkimiz de istemediğimiz dallarda okuyorduk. Okul bittikten sonra o, büyük bir fabrikada diplomasıyla ilgisi olmayan bir masa işi buldu, bense bu kadarını bile beceremeyip kapı kapı dolaşarak mutfak eşyası pazarlamak zorunda kaldım. Çalışma hayatına atıldıktan sonra da kopmadık birbirimizden. Ara sıra Çiçek Pasajı'ndaki meyhanelerden birinde buluşur, rakı içip ortak anılarımızı tazeleyerek gülüşürdük.

Günün birinde eski günlüklerimi açıp, hiç de gülünç olmayan o domuzluğun kayıtlarını okudum. Tüm bedenim yenilenmiş bir öfke dalgasıyla canlandı. Kanım damarlarımda daha sıcak, daha hızlı akmaya başladı. Karın kaslarım sağlıklı bir kin duygusuyla kasıldı. O kalleşe gününü gösterecektim.

Hiç de geç kalmamıştım!.. Tam tersine, hesaplaşma zamanı yeni gelmişti. Düşmanımın savunması düşmüştü. Çünkü artık benden bir kötülük beklemiyordu. Ayrıca aradan geçen yıllarda o alçağı daha iyi tanımış ve zayıf noktalarını iyice öğrenmişim. İntikam meyvesi olgunlaşmış, dalından koparılmayı bekliyordu. Planımı yaptım ve uygulamaya koyuldum.

Zor durumda olduğumu söyleyerek, çalıştığı fabrikada bana da bir iş ayarlamasını sağladım. Personel bölümünde benim amirim konumundaydı. İlk günden başlayarak gerçekten çok çalıştım. Kendiminkinden çok Mete'nin göreviyle ilgilendim. Ona yardım eder görünerek sürekli açığını kolluyordum. Dikkatsizlik sonucu yaptığı yanlışları düzeltirken, bir yandan da sin-sice her şeyi personel şefine sezdiriyordum.

Eski defterleri karıştırmam size anlamsız görünebilir. Bunların konumuzla doğrudan ilgisi olmadığını biliyorum ama sabırlı olun. Eğer beni yeterince iyi tanırsanız, bu üzücü olaylar zincirinin meydana gelmesinden pek fazla sorumlu tutulamayacağımı anlarsınız.

Elimden geldiğince kısa keseceğim. Sonuçta arkadaşımın işine son verildi, yerine ben getirildim. Masasını boşaltmasına yardım ederken, aylardır kuyusunu kazmak için çevirdiğim dolapları bir bir anlattım ona. Bir gün öncesine kadar kendisinin olan döner koltuğa çöktü. “İyi ama neden?” diye inledi. Hayriye yüzünden olduğunu söylediğimde şaşkınca kaşlarını çatı. O Hayriye'yi güçlkle de olsa anımsamaya başlarken, ben keyifle bir sigara yaktım. “Sen kız arkadaşımı elimden almıştın, ben de senin işini elinden aldım” dedim. “Şimdi ödeştik sayılır.” Ağzını akvaryum balıkları gibi açıp kapadı ama bir şey söyleyemedi. Kişisel eşyalarını koyduğu çamaşır suyu kolisini kolunun al-

tına sıkıştırıp kapıdan çıkarken, son bir kez dönüp boş bakışlarla baktı yüzüme.

Çok geçmeden kendim de istifa ettim. Çünkü bu yorucu işte, beğenmediğim tencere tava pazarlamacılığında kazandığımın yarısını bile kazanamıyordum.

Hayriye'yi de arayıp buldum tabii; yaptığını yanına mı bırakacaktım?.. Sabırla tasarladığım değişik şeytanca intikam planlarının hiçbirine hacet kalmadı. O sevimli gülüslü dal gibi kıza hiç benzemeyen şişman, pasaklı ve huysuz bir kadın bulmuştum karşımda. Beni kocasının bir alacaklısı sanmış olacak, kapıyı suratıma çarpmaya kalktı. Tanıyınca da "Sen misin Reşat?!" diyerek kaba bir şaşkınlıkla kaşlarını çatı. Kucağındaki bebek ağlıyor, o da onu sallayıp susturmaya çalışıyordu. "Burada ne arıyorsun?.. Kocam her an gelebilir." İçerden merakla bize bakan biri iki, biri beş yaşlarında iki çocuk daha görüyordum. Küçüğün ayağında don yoktu. "Niye oturaktan kalktın Allahın cezası?" diye onu şirretçe payladı Hayriye. Sonra büyüğüne döndü, "Al götür kardeşini içeri, yoksa kemiklerini kırarım!" diye tısladı. Çocuklar ürkek kedi yavruları gibi kaçışınca, sesini alçaltıp ne istediğimi sordu.

Onu yukardan aşağı süzdüm. "Allahım, ne kadar çirkinleşmişsin Hayriye!" dedim acımasızca. "Manda gibi olmuşsun. Verilmiş sadakam varmış. Beni terk ettiğin için çok talihliyim. İlişkimiz sürseydi, uzak bir olasılık ama şimdi kocanın yerinde ben olabilirdim." Zaten vaktinden önce çökmüş olan Hayriye, gözlerimin önünde birkaç yıl daha yaşlandı. Bir hesabı daha kapatmış olmanın gönül rahatlığıyla ıslık çalarak indim merdivenlerden.

KİMSE BENİ EZİP GEÇEMEZ

İntikam anında karşımdakinin ille de suçunun ne olduğunu bilmesi şart değil. Yediği şamarın kimden ve niye geldiğini anlaması benim açımdan tabii daha keyifli olur, ama evdeki pazarın her zaman çarşıya uymayacağını hesaba katmak gerek. Sözelimi zengin ve güçlü biri olması, yüksek yerlerde tanıdıklarının bulunması, hatta ne bileyim, sırf benden daha iri yarı olması bile bu keyfi fena halde kaçırabilir.

Korkaklıktan değil, yanlış anlamayın. Sağduyumun sesini dinlerim, hepsi o kadar. İnsanların çoğu kavga etmekten pek hoşlanmasa da kavga seyretmeye bayılır. Ben ne kavga etmekten, ne de seyretmekten hoşlanırım. Temelde barışçı bir insanım.

Niçin gülüyorsunuz?.. Olup bitenlerin suçunu siz bende değil, karşımdakinde arayın. Böyle deve gibi kindar, keçi gibi inatçı olmasaydı, bunların hiçbirisi başımıza gelmezdi. İş işten geçmeden haksızlığını kabul etseydi, bütün bu kargaşa çıkmaz, onca insanın canı da yanmazdı.

Ben beladan elimden geldiğince kaçırım ama bela üstüme üstüme geliyorsa ne yapabilirim?.. Damarıma basılınca bazen kendimi kaybettiğim doğru. Ama her davranış kendi koşulları içinde değerlendirilmeli. Kimin nerede ne yapacağı belli mi olur?.. Siz sakın bir insana benziyorsunuz ama öfkeden çılgına döndüğünüz olmadı mı hiç?..

Sözelimi çoluk çocuk neşe içinde tatile gidiyorsa-

nuz. Araba vapuru kuyruğuna girdiğiniz sırada, pahalı bir Japon otomobili kenardan gelip önünüze geçiyor. Ortada görevli mörevli yok. Arkadaki sürücülerse koyun gibi başlarını eğmişler. Gidip hakkınızı kibarca arıyorsunuz. Karşınızdaki vurdumduymaz ayının teki. Tınmıyor bile. Hem suçlu, hem güçlü. Sırtarak gizli kapaklı tehditler savuruyor. Hatta açıkça “Git başımdan yoksa suratını dümdüz ederim” diyor. Karınız ve çocuklarınız da arabadan bütün bunları korkuyla izliyor. İşte o zaman gözünüzü kan bürümez mi?.. Çelimsiz vücudunuzda gizli bir Herkül gücü olmasını dilemez misiniz?.. Adamı tek elinizle gırtlığından yakalayıp havaya kaldırırsanız, gözlerinin şaşkınlıkla nasıl da yuvalarından uğrayacağını hayal etmez misiniz?.. Yere yıkıp üstünde tepindiğinizi, kalın kafasını arabasının kaportasına vura vura dağıttığınızı düşlemez misiniz?.. Tabii bunların hiçbirini yapamayıp kös kös arabanıza dönersiniz. Artık kocasını eskisi kadar sevmeyen bir eşin, babalarına eskisi kadar saygı duymayan çocukların yanına!..

Siz şimdi doğru olanın, plaka numarasını alıp o kabadayıyı şikâyet etmek olduğunu söyleyeceksiniz. Hakklısınız. Böylesi çok daha uygarca ve kurallara uygun.

İlkinde ben de öyle yaptım. Trafik şubesindeki babacan komiser “Boşverin, uğraşmayın böyle ufak tefek işlerle” dedi. “Bırakın Allahından bulsun. Vakit kaybettiğinize değmez, bir şey tutturamazsınız.” Ağzım bir karış açık öylece kalakaldım. Öğüt vermeyi sürdürüp, bir yandan sırtımdaki kepekleri çırparak beni kapıya doğru geçirdi.

Şeytanın işi yok. Aynı iskelede aynı olay bir daha başıma geldi. Bu sefer önümüze geçen, pahalı bir Alman arabasıydı; direksiyonundaki de bir başka kalas.

Bu tür insanlar hep birbirine benziyor. Davranışları atak, kıyafetleri havalı, konuşmaları sabırsız, bakışları küçümserce... Küçük görülmeye dayanamam. Hele karımın ve çocuklarımın önünde küçük düşürüldüysem, elimden bir şey gelmediyse, susup yutkunmak zorunda kaldıysam iyice zıvanadan çıkarım. Nefretim yüreğimde yumaklaşır. Böyle anlarda tek avunma yolum, başıma gelen haksızlığın acısını önünde sonunda çıkaracağımı bilmemdir.

İçimden gene neler geçiyordu!.. Birinci vitesle takıp gazı sonuna kadar kökleyerek, bu bencil ve düşüncesiz adamın arabasına toslamayı düşündüm. Ama keskin sirke küpüne zarar. Ben suçlu konumuna düşerdim. Daha kötüsü, altındaki paslı teneke bu pırıl pırıl çelik azmana çarpınca, duvara atılmış çürük yumurta gibi patlayıp dağılabilirdi. Daha da kötüsü, herif arabasından inip, beni karımın ve çocuklarımın gözü önünde eşek sudan gelene kadar dövebilirdi. “Dur bakalım Reşat” dedim kendi kendime. “Bu senin tarzın değil.” Araba vapuruna binerken, önümdeki arabanın plaka numarasını hiç silinmeyecek şekilde bey-nime kazımıştım bile. Ama artık akıllanmıştım. Zorba sürücüyü trafik şubesindeki babacan komisere şikâyet etmeye niyetim yoktu bu sefer.

Bayram tatili boyunca gölgede yattım. Ne denizi, ne güneşi, ne çevremdekileri görüyordu gözüm. Sadece intikam planımı hazırlıyordum.

İstanbul’a döner dönmez, çocukluk arkadaşlarımdan Macit’e telefon ettim. Hayır, kendisi resmi bir yetkili değil. Aslında veteriner ama kebabçı dükkânı işletiyor. Yakındaki emniyet amirliğinin yemeklerini de çoğu zaman o veriyor. Diyeceğim, polislerle arası iyi. Plakanın sahibinin adını, adresini, telefon numara-

rasını öğrenip beni araması on dakikadan fazla sürmedi.

Plaka işyerine kayıtlıymış. Arayıp buldum; kocaman, eski bir yapının alt katında karanlık bir dökümhane. Araba kapının önünde. Adamı da görürüm umuduyla birkaç kez atölyenin önünden geçtim. On beş on altı yaşlarında sıska işçiler, kan ter içinde oradan oraya koşuşuyorlar. Böyle izbe bir işyerinde bu lüks arabayı alacak kadar çok para kazanılabilmesi inanılmaz bir şey. Neyse, kimsenin kazancında gözüm yok, ayrıca sorun bu değil. Sorun şu ki, suç aleti araba sadece gündüzleri atölyenin önünde duruyor. Gündüz gözüyle, herkes göre göre gidip bir şey yapamam. Kısacası adamın nerede oturduğunu da öğrenmek zorundayım.

Ev telefonunun numarası kayıtlı değilmiş. Çare tükenmedi ya, bir akşamüstü atölyenin sokağına park edip bekledim. Bir iki saat bekledim ama değdi. Sonunda çıkıp arabasına bindi, ben de peşine takıldım. Herif şehir içinde bile çılgın gibi sürüyor, yetişmek ne mümkün!.. Bu arada kırmızı ışıktaki geçti, ben de geçtim. Aradığımda asla bulamadığım trafik polislerinden biri bir anda ortaya çıktı. Öndekini görmeyip beni durdurdu, cezayı bastı. Para önemli değil, avımı kaçırdım.

Uzatmayayım, ikinci sefer şansım iyi gitti, onu evine kadar izlemeyi başardım. Gösterişli bir apartman ama neyse ki bekçisi, kapalı garajı falan yok. Yine de beni düşündüren bir şey var: Arabanın alarmı. Ön camının gerisindeki minik bir kırmızı ışık, gecenin karanlığında sinsi sinsi yanıp sönüyor.

Uzun süre alarmı nasıl altedebileceğimi düşündüm. Bu lanet şeyler arabaya dokunmak şöyle dursun, fazla

yaklaşacak olsanız zırlamaya başlıyor. Hatta bazen gök gürleyince bile!.. İşte bu bana bir fikir verdi.

Uygun bir hava için haftalarca bekledim. Bu arada bir tesviyeciye gidip, bana çok büyük boy raptiye gibi bir şeyler yapmasını istedim. Usta meraklı biriymiş, “Ne olacak bunlar abi?” diye sordu. “Baldızıma mu-sallat olan bir genç var” diye attım kafadan. “Araba-sıyla zırt pırt bizim evin önünden geçiyor. Lastiklerini patlatacağım ırz düşmanının.”

Düşündü. “Hiç uygun değil abi” diye başını iki yana salladı.

“Lastiklerini patlatmam mı uygun değil?”

“Hayır, estağfurullah. O senin bileceğin iş. Ama bana sorarsan raptiye, istediği kadar büyük olsun, bu işi görmez. Eğrilir, yan döner, yuvarlanıp gider. Ga-rantisi yok anlayacağın. Üstelik bugünlerde lastikler çok dayanıklı. Ben sana başka bir şey yapayım.”

Yardımsever tesviye ustası benim için yapacağı özel çivileri uzun uzun tarif etti. “Şöyle dört sivri ucu olacak, yere nasıl atarsan at, uçlarından biri yukarı bakacak, anlatabildim mi abi?” Kendisi de televizyon-da bir filmde görmüş. Hafiye haydutlardan kaçarken, peşinden gelen arabanın önüne bunlardan serpiyor-muş da, arabanın lastikleri gümlüyormuş falan...

Pek anlamadım ama zaten ertesi güne hepsini ha-zır etti sağolsun. Üstelik fazla para da almadı. Pırıl pırıl çelikten, tam da işimi görecektir şeyler yapmıştı. Yere koyunca sivri uçlardan biri dikine duruyor, öbür uçlar da sacayağı gibi ona destek oluyordu. Küçük ama tehlikeli birer mayına benziyordu bu çiviler.

Bir gece beklediğim oldu. Şimşekler çakmaya, bar-daktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı. Yağ-murluğumu aldım. “İçim sıkıldı, biraz dolaşacağım”

dedim karıma. “Bu havada mı?” diye sordu şaşkınca. “Ne var bunda Nükhet?” dedim. “Zaten hava böyle olduğu için sıkıldı içim.”

Kendi arabamı düşmanımın evinden bir sokak öteye park ettim. Kalın kağıda sarılı olan çivileri bagajdan alıp yağmurluğumun cebine koydum. Daha yirmi metre yürümeden yağmurluğa rağmen sucuk gibi ıslandım.

Hedefim her zamanki yerinde duruyordu ve alarminin minik ışığı her zamanki gibi yanıp sönüyordu. Korunaklı bir köşeye gizlenip arabayı gözlemeye koyuldum. Sık sık çakan şimşekler ortalığı gündüz gibi aydınlatıyor, ardından gelen gök gürlemelerine birkaç arabanın alarmı birden uluyan köpekler gibi eşlik ediyordu. Tahmin ettiğim gibi, araba sahipleri durumu kanıksamışlar, hatta bıkmışlardı. Ara sıra bir pencere açılıyor, bir el dışarı uzanıyor, uzaktan kumandaıyla bir alarmı susturuyordu. Hatta içlerinden ikisi başlarına bir şeyler örtüp koşar adımlarla dışarı çıktılar, arabalarının alarmlarını temelli kapattılar.

Ne var ki hasmımın arabası, gök gürültüsüyle gerçek bir tehlikeyi ayırdedebilecek kadar akıllıydı. Nuh tufanını andıran fırtınaya karşın gıkını çıkarmıyordu. Hızlı düşünmek zorundaydım. Çünkü korunaklı sandığım köşe o kadar da korunaklı değildi. Yağmur iliklerime kadar işlemişti. Üstelik bir ara farkında olmadan oluğun altında durduğum için, ensemde de içeri bir kova kadar su girmişti. Arabaya attığım minik taşlar işe yaramayınca daha büyüklerini denedim. Sonunda kaçınılmaz olarak insan zekâsı yapay zekâyâ baskın çıktı. Arabanın alarmı ortalığı inletmeye başladı.

Birkaç tekrardan sonra, düşmanım söve saya evden çıkıp geldi, umduğum gibi alarmı kapatıp arabasını savunmasız bıraktı.

Soğuktan ve heyecandan titreyerek bir süre bekledim. Ortalığın iyice yatıştığından emin olunca, gizlendiğim yerden çıkıp kedi adımlarıyla arabaya yaklaştım. Yaptırdığım özel çivileri lastiklerin dibine, önlü arkalı birer ikişer dikkatle sıkıştırdım. Düşmanım sabah çıkarken ileri de gitse, geri de gitse tuzaktan kurtulamayacaktı. Eğer her sabah arabasının tekerlerinin altında çivi arama alışkanlığı varsa o başka. Savuşup gidecekken kendimi tutamayıp, artan çivilerden birinin ucuyla arabanın bir tarafını boydan boya çizdim. Bir tur atıp öbür tarafını da çizdim. Parlak metalik boyanın üstünde çitirdayarak açılan derin izler yüreğimi nasıl soğutuyordu, anlatamam. Yine de ayrılmadan önce, sol ön kapıya okkalı bir tekme yapıştırmadan edemedim.

Eve döndüğümde, karımı kaygıyla beni bekler buldum. “İçinin sıkıntısı geçti mi?” diye sordu. Gök gürültüsü gibi bir sesle hapşırarak başımı salladım. Titreye titreye üstümdeki ıslak giysileri çıkardım. Sabah erken kalkmam gerektiği için saati kurup hemen yattım.

Altıda saatin ziliyle uyandık. “Ateşin var Reşat” dedi Nükhet. “Gözlerin de kıpkırmızı.”

Alelacele giyinirken “İyiyim, iyiyim!” dedim coşkuyla. “Beni hiç merak etme.”

“Sen dokuzdan önce evden çıkmazdın. Sabahın köründe nereye gidiyorsun böyle?”

Sonra anlatacağımı söyleyip evden fırladım. En keyifli faslı kaçırarak değildim. Arabamı yine güvenli bir uzaklığa park edip, içinde iki saate yakın bekledikten sonra muradıma erdim. Herifin o cakalı yürüyüşüyle evden çıkıp arabasına gelişini, kaportadaki derin çizikleri ve attığım taşlarla tekmenin izlerini görüp çılgına dönmesini, etrafa bakınıp küfretmesini, sonra

öfkeyle arabaya binip gitmeye yeltenmesini, üç metre gitmeden bir tuhafılık sezip zıncı diye durmasını, arabadan inerek lastiklerinin ağır ağır inişini açık ağızla seyretmesini, bagajı açıp stepneyi çıkarışını, dört patlak lastik karşısında bir tanecik zavallı stepnenin işe yaramayacağı kafasına dank edince tekerleği hırsla yere fırlatmasını, zıplayan tekerlek çamurluğa çarpınca daha da hırslanmasını, arabaya bir tekme de kendisi attıktan sonra cep telefonundan birilerini aramasını, lastiklere saplanan dahice hazırlanmış çivileri gördüğünde küfür bile edemeyecek kadar çok kızmasını, yanına gelen meraklılara boğulur gibi bir şeyler anlatmasını, sonra arabayı tekrar tekrar tekmelemesini keyifle izledim. Orada daha fazla kalmam tehlikeli olabilirdi. Yine de gitmeden önce arabamla yakınından geçip “Hayrola beyefendi, ne oldu?” diye seslenmekten kendimi alamadım.

“Hadi lan, bir de sana mı dert anlatacağız?” diye tersledi beni. Yanındakilere dönüp derdini onlara anlatmayı sürdürdü. Ben zafer sarhoşluğu içinde uzaklaştım. Şakaklarımın zonkladığını, boğazımın yandığını, midemin bulandığını ancak o zaman fark ettim. Eve döndüm, işyerimi aradım, hasta olduğumu bildirdim. Zar zor sıcak bir şeyler içip yeniden yattım.

Sıra son ve ölümcül darbeye gelmişti. Öğleden sonra kendimi biraz toplar gibi olunca, talihsiz düşmanımı atölyesinden telefonla aradım. Telefonu seversim. Siz her şeyi söyleyip karşınızdakini en duyarlı noktalarından vurabilirsiniz, karşıdaki size dokunamaz. Onunla epey dalga geçtikten sonra başına gelenlerin nedenini açıkladım. Uzunca bir suskunluk oldu. “Adın ne senin?” dedi boğulur gibi. Beni ele geçirebilmek için arabasını toptan feda ederdi herhalde. “Ha-

di, n'olur söyle, kimsin sen?" diye yalvardı. Hırsından iyice salaklaşmıştı. "Bundan sonra başkalarının hakkına saygılı ol, tamam mı uyanık?" deyip kapattım.

Bana çorba getiren karıma keyifle gülümsedim. "Araba vapuru kuyruğunda önümüze geçen kabadayı vardı ya" dedim. "İşte ona dersini verdim."

"Hangi araba kuyruğu?" diyerek kaşlarını çattı şaşkınca. "Hangi kabadayı?.. Ne zaman oldu bu dediğin?"

AKHİLLEUS'UN TOPUĞU

“Böyle şeyleri” kendime dert ettiğim için hep söylenir karım. “Bu kadar uğraşmana değer miydi yani?” diyerek zafer coşkumu söndürmeye çalışır. Daha doğrusu çalışırdı. Haklı bir intikamın zevkinin her şeye değeceğini bir bilse!.. Şu anda o ve oğullarım ne yapıyorlar, hakkımda neler konuşuyorlar, bilmiyorum. Zaten kayınpederim genellikle benim davranışlarımı onaylamaz. Ucu kendime dokunmadıkça, herhangi bir şey için parmağımı bile kıpırdatmayacağımı söyler durur.

Her şeye karşın sanırım karım beni en iyi anlayan kişi. Belli etmese de çoğu zaman yaptıklarımın da hoşlandığını biliyorum. Bu son olaylardan sonra da, kocasının şakaya gelmeyecek biri olduğunu bir kez daha anlayıp, eminim benimle gurur duymuştur.

Hafife alınacak biri olmadığımı siz de anlamış olmalısınız artık. Makam, mevki, servet, şöhret sahibi değilim diye, güçlü pazularım ya da sırtımı dayayacağım birileri yok diye, itilip kakılmaya razı mı olayım?.. Ben bir insanım. Hem de belli bir hayat görüşü, ince sayılabilecek zevkleri olan bir insanım. Son zamanlarda pek vakit bulamıyorum ama eskiden çok okurdum. Dostoyevski'nin *Budala*'sını iki defa okudum sözgelimi. Hüseyin Rahmi'nin, sonra adaşım Reşat Nuri'nin bütün romanlarını okudum. Çoğunlukla radyoda ne çalarlarsa onu dinlerim ama aslında müziğin her türünden hoşlanırım. Babamın bir gramofonu, bir yığın eski plağı vardı. Münir Nurettin'lerle,

Sadettin Kaynak'larla falan büyüdüm. Beethoven'ın, Mozart'ın, şimdi isimleri aklıma gelmeyen öteki büyük klasik bestecilerin de yabancıları değilim. Ayrıca eskiden güzel karikatür çizerdim. Hatta iki üç tanesi bir mizah dergisinin "Çiçeği Burnunda Karikatürcüler" köşesinde çıkmıştı da, ablam benimle "Sen sebze misin?" diye dalga geçmişti. "Kabakların çiçeği burnunda olur." Bunu yanına bırakmadım tabii. Ablamın çıplak karikatürleri mahallede aylarca elden ele dolaştı. Aslında damarıma basılmadığı sürece sakın, dost canlısı ve neşeliyimdir. Arkadaşlar esprilerime bayılır. Bunları kendimi övmek için söylemiyorum. Sadece sıradan biri olmadığımı anlayasınız diye!..

Yunan mitolojisini bile okudum. Gerçi gençler için hazırlanmış bir özet kitaptan okudum ama olsun. Akhilleus'un öyküsü ne kadar ibret vericidir!.. Hani annesi onu doğduğunda şey ırmağına batırmış... Şimdi adını çıkartamayacağım ama neyse işte, bu ırmak tılsımlıymış. Sularında kim yıkansa, artık o kişiye ne ok işlermiş, ne de mızrak. Ne var ki annesi Akhilleus'u suya daldırırken topuğundan tuttuğu için, topuğu ıslanmamış. Yıllar sonra da Paris'in attığı ok topuğuna saplanınca, Akhilleus'un defteri dürülmüş. Diyeceğim herkesin böyle bir zayıf noktası vardır. Bu öyküyü, bana birçok olayda ilham verdiği için çok severim. Düşmanlarımla zayıf noktalarını saptayıp oralara saldırmaya çalışırım. Zaten günlük hayatta somut bir yararını görmeyeceksek, okumanın ne anlamı var?

Kayınpederin evine taşınana kadar yıllarca kirada oturduk. Ev sahipleriyle geçinmek zordur, belki bilirsiniz. Kendilerini sırf evin değil, sizin de sahibiniz sanırlar. Hele son ev sahibimiz Kamil Bey, tanıdığım en sevimsiz insanlardan biriydi. Bunca yıl sonra bile onu

anımsadıkça tüylerim diken diken oluyor. Para hırsı aklını başından almış. Sinekten yağ çıkara çıkara Karun gibi zenginleşmiş. Parasında gözüm yoktu tabii. Tek bildiğinin kazanmak olması kızdırdı beni, harcamayı becerse yüreğim yanmaz!.. Yaz kış aynı pantolonu giyen, karısına evden dışarı adım attırmayan, kendi taksilerinden birine bile binmeye kıyamayıp her yere belediye otobüsüyle giden, apartman yöneticisi merdiven otomatığının tamiri için üç kuruş istediğinde tarifsiz kederlere gömülen bir acayip yaratık işte. Hani şu “Canımı al, paramı alma” diyenlerden!.. Sadece bir kez yurtdışına çıkmış, o da hac için. Gerçi kendim henüz hiç yurtdışına çıkamadım ama Kamil Bey kadar param olsa dünyayı üç defa dolaşırdım.

Kamil Bey kolay paranın kokusunu çok uzaklardan alabilen, alınca da civciv görmüş baykuş gibi üstüne pike yapan biriydi. Kirada bir düzine dairesi vardı. Tefecilik yapardı. Yüzde on beş aylık faizle borç verdiği için adı Hacı Onbeş Kamil’e çıkmış. Yirmi tane taksi plakası olduğunu söylediklerinde önce bir şey anlamamıştım. Öyle ya, plaka dediğiniz şey alt tarafı bir teneke parçası... Meğer bunlar da kiraya veriliyormuş. Kamil Bey kendisi taksi işlettiğinde, şoförlerden gündüz ayrı, gece ayrı para almış. Satacak olsa, bu teneke parçalarının her biri bir servet edermiş.

İnanmayacaksınız ama yakınına gittiğinizde Kamil Bey para gibi kokardı. Cebinizden bir banknot çıkarıp koklayın, işte o kokunun aynısını buram buram yayardı çevresine. Öyle kokan başka bir insana hayatımda rastlamadım.

Altımızdaki dairede oturduğu için çocukların en küçük bir koşuşmasında kapıya dayanır, aklına estikçe mutfak dolaplarını ya da termosifonu yemediğimiz-

den emin olmak için teftiŖe gelirdi. Eve, özellikle de mutfak dolaplarına gözümüz gibi baktık, kirayı zamanında  dedik, her yıl istediği artıŖları itirazsız kabullendik, bütün kaprislerine katlandık, bayramlarda ailece ziyaretine gidip elini bile  pt k; gene de yaranamadık.  nce “Evde onarım yaptıracağım,  k n” diye tutturdu. Onarımın biz otururken yapılmasını kabul ettik, hatta masrafların bir bölümünü üstlendik. Daha eŖyalarımızdaki  imento ve boya lekeleri  ıkımadan, bu kez de “Evi satacağım ama içinde kiracı varken m Ŗteri bulamıyorum” diye kafamızı ütülemeye baŖladı.

Artık tepem iyice atmaya baŖladıysa da hiç renk vermiyordum. Eski bir filozofun dediği gibi, kızgınken karar vermek fırtınalı havada yelken açmaya benzer. Ona yapacaklarımı tasarlarken, bir yandan da dostça davranıp yüzüne gülmeyi ihmal etmedim. Hatta bize çok hakkının geçtiğini, daha önce hiç onun kadar anlayıŖlı bir ev sahibi görmediğimizi, uygun bir ev bulur bulmaz dairesini seve seve boŖaltacađımızı söyledim. Yüz buldukça azıttı. Evin bütün pencerelerine “SATILIK” levhaları astırdı. Pazar sabahları yanında bir komisyoncu ya da muhtemel alıcılarla birlikte kapıya dayanmaya baŖladı. O sırada henüz pek küçük olan oğullarımız mahmur ve ağlamaklı yüzlerle bakınırken tanımadığımız insanlar evimizin odalarında dolaŖırdı.

 Ŗte o günlerde kayınpederin bizi yanına çağıracağı tuttu. Oturduğu ev büyüktü. Çocukları çoktan evlenip yuvadan u muŖlardı. Üstelik eŖinin vefatından beri yalnızlık çekiyor. “Böylesi babam için de, bizim için de iyi olacak” diyordu Nükhet. Haklıydı. Kira derdinden kurtulmak bir yana, bu teklif daha uygun bir

zamanda gelemezdi hani. İkiiletmeden taşındık kayın-pederin evine. Gerçi, yeri gelince anlatırım, sonradan bu yüzden bazı büyük sıkıntılar yaşamadım değil.

Evi pırıl pırıl temizleyip öyle teslim ettik. Doku-naklı bir veda sahnesiyle, Hacı Onbeş Kamil Bey ve karısıyla helalleştik. Kulaklarına inanamayan karım şaşkın gözlerle beni seyrederken, onları artık aile bü-yüklerimizden saydığımızı, çok özleyeceğimizi, ara sı-ra ziyaret etmek istediğimizi belirttim. Kamil Bey ya-rım ağızla da olsa “Biz de size ısınmıştık. Görüşürsek çok memnun oluruz” demek zorunda kaldı. Bir türlü değinmediği depozito konusunu ben açtım. Üç yıl ön-ce verdiğimiz bu paranın zaten enflasyonla eriyip de-ğersizleştiğini, sonradan beklenmedik bir elektrik fa-turası falan gelirse ona karşılık saymasını, kısacası parayı geri istemediğimi söyledim. Duygulandı, gözle-ri yaşardı, sesi titredi, beni yanaklarımdan öptü.

Kamil Bey’in dostluğunu böyle satın aldım. Ayrıca lehime olan çok önemli bir etken daha vardı. Evinde otururken onunla dost olmamız mümkün değildi, çün-kü kiracılarına en fazla evinde gezinen hamamböcek-leri kadar yakınlık duyabilirdi. Artık aramızdan bu ka-ra çalı da kalkmıştı.

Ara sıra Kamil Bey’lere gitmeye başladık. Ara sıra dediğime bakmayın; rahmetli babam o günlerde sağdı, onu bile bu kadar sık ziyaret etmiyordum.

Eski ev sahibimize eli boş gitmemeye dikkat edi-yorduk. Bazen lokum, bazen tatlı, bazen karımın yap-tığı bir kavanoz reçel ya da hıyar turşusunu götürü-yorduk. Kamil Bey değeri ne olursa olsun hediyelere bayılırdı. Öyle ki, çok geçmeden bana “Reşat Bey oğ-lum” demeye başladı. Hatta bir defasında beni oğlun-dan daha çok sevdiğini bile söyledi. Gerçi bunu iltifat

saymak biraz zor, çünkü ondan işyeri açmak için para isteyip para yerine bir yığın nasihat alan biricik oğlu, yıllar önce Kamil Bey'i defterden silmişti. Şimdi bir yerlerde, babasının öleceği ve bütün servetini kendisine bırakacağı günü sabırsızlıkla bekliyor olmalıydı. Belki de bu yüzden Kamil Bey oğlundan hep leş kargası diye bahsederdi.

Unutmadan, Kamil Bey bizim boşalttığımız daireyi satmamış, daha bir ay geçmeden bizden aldığı üç katı kirayla bir başkasına vermişti. Ziyaretlerimiz sırasında bunu asla yüzüne vurmamak tabii.

Ona herhangi bir çıkar beklediğim için yanaşmaya çalıştığımı sakın sanmayın. Öyle boş beklentilere kapılacak kadar saf değilim. Kamil Bey insana günahını bile vermez. Dostluğumuz diyemem, ahbaplığımız boyunca bana tek armağanı bir tükenmezkalem oldu. Onun da içi bitmişti, ayrıca mekanizması çalışmıyor, bastırınca içerde kalıyordu.

Tek istediğim, Kamil Bey'e unutamayacağı bir ders vererek bize yaptıklarının acısını çıkarmaktı. Baştan ayağa vicdansızlık zırhıyla kaplı bu adamın zayıf topuğu belliydi: Canını yakmanın belki de biricik yolu, onu tam cüzdanından vurmaktı. Şöyle dişe dokunur bir maddi zarara girmesini sağlayabilirsem çok rahatlayacaktım. Kuşkucu, kaşarlanmış, öz oğluna bile güvenmeyen birine bunu yapmak kolay değildi tabii ama hiç yabana atılmayacak bir müttefikim vardı: Düşmanımın açgözlülüğü.

Ülkemizin serbest piyasa ekonomisinde emeklemeye yeni yeni başladığı günlerdi. Bir yandan askeri yönetim sürüyor, yeni anayasa hazırlanıyor, halkı birbirine düşüren eski siyasiler yargılanıyor, devletin temelinde dinamit koyan düşünce suçluları hapiste yatıyor-

du. Hiç unutmam, devlet başkanı paşamız bir mitingde büyük bir isabetle “En iyi sistem parlamenter demokrasidir” buyurmuşlardı da, ne kadar talihli bir toplum olduğumuzu düşünmeden edememiştim. Diktatörleri bile demokrasiye inanan bir ülkenin sırtı yere gelir mi?

Bunları anlatmamın nedeni, içimden hâlâ atamadığım suçluluk duygusu. İtiraf ediyorum: İntikam planının gereği olarak, o büyük insana, şimdi güneyde bir yerlerde emekliliğinin tadını çıkaran değerli paşamıza haksızlık ettim. Kamil Bey’e, askeri yönetimle ilgili aslı astarı olmayan bazı söylentileri aktarmak zorunda kaldım. Bunlara söylenti demek de ne kadar doğru olur bilmem. Hepsini kendim uydurmuştum.

Artık Kamil Bey’lere giderken üstümüze başımıza daha fazla özen gösteriyor, daha değerli armağanlar seçiyorduk. Gırtlığımıza kadar borca gömülüydüm ama umurumda değildi. Bir seferinde o kadar güzel bir kristal vazo götürdük ki, Kamil Bey bile “Niye bu kadar çok masrafa giriyorsunuz yavrum?” demek zorunda kaldı.

Ona ne versek azdı. Üstelik artık böyle ufak tefek şeylerin hesabını yapmayacak kadar rahatlamıştık çok şükür. Bu biraz da Kamil Bey’in uğuruydu. Allahın sadece sevgili kullarına verdiği para kazanma hüneri ondan bize geçmiş olmalıydı. Babamın bize verdiği arsayı satmış, elimize geçen parayı olduğu gibi Banker K.’ye yatırmıştık. Aydan aya çok iyi faiz alıyorduk.

Karım, amacımı az çok bildiği halde, ben bunları ballandıra ballandıra anlatırken gözlerindeki şaşkınlığı gizleyemiyordu.

Kamil Bey’in gözlerindeyse hırs pırıltılarının yavaş yavaş sönmeye başlaması gecikmedi. “Aman dikkat et

Reşat Bey oğlum!” diyerek zemin yokladı. “Sen fark etmesen de paran bankerde eriyor. Halbuki arsa olarak kalsaydı...”

“İşin püf noktası da burada Kamil Bey Amca” diye açıkladım. “Eskiden sırf kuru bir arsa sahibiydik. Şimdi bir kooperatife girdik. Banker K.’nin verdiği aylık faizin üçte biriyle kooperatifin taksitlerini ödüyoruz, üçte biriyle gül gibi geçiniyoruz. Kalanını da ne yapsak bitiremeyip yine Banker K.’ye yatırıyoruz. Sizin anlayacağınız hem yakın zamanda başımızı sokacak bir evimiz olacak, hem de ana paramız gitgide çoğalıyor.”

“Evet, evet!” diye coşkuyla söze karıştı karım. Bu uydurma öykünün çekiciliğine o da kendini kaptırmıştı. “Üstelik arsa fiyatları da pek değişmiyor. Vade dolup bankerdeki paramızı çektiğimizde, inşallah daha büyük bir arsa alacağız.”

Kamil Bey yutkundu. Kafasında canlandığı, günde üç öğün yenilse de bütün kalan çöreğe dişlerini geçirmek için sabırsızlandığı belliydi. Yününden, sü-tünden ve hatta etinden yararlanıldığı halde yine de olduğu gibi duran, hatta semirdikçe semiren sihirli bir koyunun hayalini görür gibiydi. Yine de itiraz etti. “Sen cahil bir insan değilsin yavrum. Bu adama pek itimat edilmez diyorlar. Kendin de bilirsin ya, sabıka-sı az değil. Gene er geç batacağını söylüyorlar.”

Benden çok kendini caydırmaya çalıştığını sezdim. “Onu çekemeyenler uyduruyor bunları Kamil Bey Amca” dedim. “Benim üniversiteden bir arkadaşım var. İktisatçı kendisi. Bu konuyu enine boyuna inceledi. Banker K.’nin tamamen banka güvencesiyle çalıştığını söylüyor. Bankalar batır, bu adam batmaz diyor.”

“Ben üniversiteye falan gitmedim tabii” dedi Kamil Bey vaizlere yakışır tiz sesiyle. “Ama ne bileyim,

bu iş biraz yaş görünüyor bana. Sen mekteplilerin laflarına boşver.”

O zaman güçlü kozlarımdan birini daha oynadım. Sesimi sır verince alçaltıp “Bizim Ömer’i hatırlıyor musunuz?” diye sordum.

“Hangi Ömer’i?”

“Halamın oğlu yüzbaşı Ömer’i.” İçimden Nükhet’in bir açık vermemesi için dua ediyordum. “Şimdi binbaşı oldu. Genelkurmayda görev yapıyor.”

“Hı, öyle birini hatırlar gibiyim” diye mırıldandı Kamil Bey.

Çok iyi hatırladığından emindim. Ömer, halamın oğlu falan değildi. Sadece ortaokuldan arkadaşım. Kuleli’yi bitirip Kara Harp Okulu’na girmesinden sonra topu topu birkaç kez görüşmüştük. Henüz Kamil Bey’in kiracısı olduğumuz sıralarda, bir gün yolda rastlayıp büyük ısrarlarla evimize yemeğe çağırmış, üniformasıyla gelmesini de özellikle rica etmişim. Pek şaşırmamıştı. O dönemde subaylar bu tür isteklerle sık sık karşılaşılıyor olmalıydı. Üç ya da dört kez Ömer’i ve eşini yemekte ağırlamıştık. Her seferinde de Kamil Bey’in onu bize gelip giderken görmesi için elimden geleni yapmıştım. Bir asker yakınımızın olduğunu bilirse, bize daha sevecen davranacağını umuyordum. Boşunaydı tabii. Kamil Bey’e sökmemişti. “Bunların yüzbaşı bir akrabası var” falan demeden kiracılık günlerimizi bize zehir etmeyi sürdürmüştü.

Yüzbaşı Ömer’in binbaşılığa terfi ettiği de, genelkurmayda göreve başladığı da gerçek değildi. Zaten aslında tiyatro oyuncusu olmak isterken asker babasının baskısıyla askeri okula girmişti. Zorunlu hizmetini bitirince ordudan ayrılmak niyetindeydi, ama ne yazık ki askeri yönetim subayların istifalarını da kısıtlamıştı

o dönemde. Son karşılaşmamızda, binbaşı olacağı yıl bir pundunu bulup kendini malulen emekli ettirmeyi başardığını anlatmıştı bana. Mutlu görünüyordu. Küçük bir tiyatro topluluğunda sahneye çıkıyor ve yaşamını askerliğe adanmış bir generali oynuyordu.

Ömer'in bahsini neden açtığımı Kamil Bey kadar karım da merak ediyor, açık ağızla beni dinliyordu. Sonunda gizem perdesini araladım: Paramı Banker K.'ye yatırmadan önce Ömer'e danışmıştım. O da, genelkurmayda görev yapan ve her şeyi dikkatle izleyen bir subay olarak, K.'ye gözü kapalı güvenilebileceğini söylemişti. Zaten işin içinde bir çapanoğlu olsa, askerler kapısına anında mührü vurur, onu da içeri alırlardı.

Kamil Bey Amca hiç belli etmese de zokayı yutmuştu. Artık onu ve bakışlarını iyi tanıyordum. Tatlı paranın tatlı kokusu başını döndürmüştü. Tilki kadar ürkek ve kurnazdı kuşkusuz. Kendisinin çok sevdiği deyişle, bütün yumurtalarını aynı sepette taşımayacak kadar tedbirliydi. Yine de adım gibi biliyordum ki, bir miktar para yatıracaktı K.'ye. Akli başında herkes gibi benim de kaçınılmaz gördüğüm şey gerçekleşir ve K. batarsa, onun da parası yanacaktı. Az da olsa çok da olsa böyle bir kayıp benim yüreğime su serpmeye, Kamil Bey'i de yüreğinden hançerlemeye yetecekti. Planım ana çizgileriyle buydu.

Kamil Bey Amca'mıza haftalık ziyaretlerimizi yapmayı bağlılıkla sürdürdük. Şeytan suratlı ihtiyar hiçbir şey söylemiyordu ama konuştuklarımızı yabana atmadığını seziyor ve Banker K.'nin bombasının patlayacağı günü sabırsızlıkla bekliyordum.

Bir seferinde, çok ciddiye almasını beklediğimden değil ama hiç değilse onu bir süre korkular içinde kıv-

randırmak amacıyla müthiş bir sır daha verdim Kamil Amca'ya. Ama kimseye söylememeliydi, çünkü bana da Binbaşı Ömer aramızda kalması kaydıyla anlatmıştı: Askeri yönetim, genel bir arama yaparak evlerdeki, yastık altlarındaki altınlara el koymayı planlıyordu. Çok büyük miktarlara ulaştığı bilinen bu altınların, ülke ekonomisinin dışında tutulmasının vatan hainliği olduğuna karar vermişlerdi. Ayrıca birden fazla konutu olanlara çok yüksek vergiler getiriliyordu. Konut sayısı arttıkça, vergiler de katlanarak artacaktı.

“Yapamazlar” dedi Kamil Bey Amca inler gibi. “Yapabilirler mi Allah aşkına Reşat Bey oğlum?”

“Yapamazlar tabii” diye kestirip attım. “Ömer’in şimdiye kadar söyledikleri hep doğru çıktı ama açıkçası buna inanmıyorum. Her şey bitti de karımın üç bileziğine mi geldi sıra?”

“Abesliğin daniskası!..” dedi Kamil Bey Amca hırsla. “İlave gayrimenkul vergileri falan koymak, servet düşmanlığından başka nedir?.. Tapuyu delmek demek bu!.. Dışinden tırnağından artırdığı tasarruflarıyla bir evcik daha alan bir insanın ne kabahati var?.. Filvaki benim öyle aman aman malım mülküm yok ama mülkiyet hakkı kutsaldır. 27 Mayısçılar bile böyle densizliklere kalkışmadı. Cüret edemezler!..”

“Kolay değil tabii” diyerek hak verdim ona. “Gerçi askeri yönetim bugüne kadar olmayacak gibi görünen bazı işler yaptı yapmasına ama dediğiniz doğru. Bu kadarı da fazla olur. Tepkileri göze alamazlar.”

Bizi uğurladığı sırada, Kamil Bey Amca'nın gözlerine kaygının karanlık gölgeleri oturmuştu bile. O gece uyku uyuyamayacaktı.

Bütün gazetelerin “Banker K. yurtdışına kaçtı” manşetiyle çıktığı sabah, yüreğim tatlı bir heyecanla

hopladı. Oya gibi işlediğim, büyük fedakârlıklarla uyguladığım planın, gerçekten işe yarayıp yaramadığını çok merak ediyordum. Acaba Banker K.'de parası var mıydı Kamil Bey Amca'nın?.. İçimden bir ses kesinlikle vardır diyordu ama az mı vardı çok mu vardı?.. Haftalarca bekledikten sonra kendim gitmeye cesaret edemeyip telefon ettim. Hacer Yenge, Kamil Bey Amca'nın benimle bile görüşemeyecek kadar rahatsız olduğunu söyledi.

Banker K.'nin bir Kuzey Afrika ülkesinde yakalanıp yurda getirilmesinden sonra, Kamil Bey Amca'yı akıl danışmak bahanesiyle ziyaret ettim. "Senin sözünü dinlememekle eşeklik ettim" diyecektim. "O adamın sermayeyi kediye yükleyeceğini söylemiştin. Varımız yoğunumuz uçtu. Bana bir akıl ver. Paramı nasıl kurtarabilirim Kamil Bey Amca?"

Bunların hiçbirini söyleyemedim. Söylesem de Kamil Bey Amca duyamazdı zaten. Boş gözlerle etrafa bakıyor ve karısı dahil kimseyi tanımıyordu. Kurduğum küçük tuzağın varacağı korkunç boyutları önceden hayal bile edememişim meğer. Yaşlı kadıncağız kocasının malını mülkünü tam olarak bilmediği için, neleri satıp Banker K.'ye yatırdığını henüz öğrenememişti. Üç avukat aylardır Hacı Onbeş Kamil Bey'in hesaplarını inceliyor ama işin içinden çıkamıyorlardı. Hacer Yenge'ye tek söylenen, kaybın çok ama çok büyük olduğuydu.

Sonradan avukatlar, faizleri değilse de ana paranın büyük bölümünü kurtardılar. Ama Kamil Bey Amca'nın buna sevinebildiğini hiç sanmıyorum. Hatta olanları algılayabildiğinden bile kuşkuluyum.

"Seni anlayamıyorum" diyordu karım. "Bu işten sen ne kazandın sanki?"

Paradan söz ediyorsa haklıydı. Harcadığım zamana ve çabaya karşılık elime tek kuruş geçmediği gibi, Kamil Bey'i yemleyebilmek için bir yığın da masrafa girmiştım. Üstelik, karımın benden habersiz bozdurup Banker K.'ye yatırdığı bileziklerinin parasını bir türlü kurtaramadık. Gene de, bütün kalbimle söylüyorum, bu işten aldığım keyif her şeye değecek kadar büyüktü.

Anlayacağınız, her zaman uyuşturucu bağımlılığı gibi bir şeydi benimki. Kendi korunmasız topuğumun işte bu intikam zevki olduğunu da, en çetin düşmanıma çatıncaya kadar fark edemeyecektim.

ASLAN YÜREKLİ REŞAT

Kavgalarım her zaman büyük kavgalar değildir. Yedek subaylığımı yaparken tanıdığım Salih adında bir arkadaş vardı. Aslında uçak mühendisi olmak istiyordu ama ziraat mühendisliğini kazanabilmişti. Mezun olduktan sonra bir süre ilkokul öğretmenliği yapmış ve iki şiir kitabı çıkarmıştı. Askerlikten sonra öğretmenliği bıraktı, bir ajansta reklam yazarı olarak iş buldu. Reklamcılığı, kafası çalışan herkesin, hatta kafası pek çalışmayanların bile yapabileceği kanısına varınca da, babasından kalan evi satıp kendi reklam ajansını kurdu.

O sıralarda ben *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri* adlı bir televizyon dizisinin basın danışmanlığını yapıyordum. Sözünü ettiğim dizi bağımsız bir kanalda yayınlanıyordu. Bunun anlamı şuydu: Kanalin sahibi, elinde bir başka televizyon kanalı ya da birçok gazete bulunduran büyük basın patronlarından biri değildi.

Basın danışmanı olarak görevim, *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri*'nin gazetelerin günlük televizyon sayfalarında ve haftalık televizyon eklerinde tanıtılmasını ve böylece daha çok izleyici çekmesini sağlamaktı. Büyük gazetelerin televizyon servislerinde çalışan bazı tanıdıklarım vardı. Onların bana yardımcı olacaklarını umuyordum. Ne yazık ki bir süre sonra hepsinin birincil görevinin, patronlarının televizyon kanalında yayınlanan programları pompalamak ol-

duğunu anladım. İkincil görevleri ise, patronlarının birlikte reklam ortaklığı kurduğu en büyük rakibin, televizyon kanalında yayınlanan programları pompalamaktı. Bu görevleri yerine getirdikten sonra, olur da bir sütunda üç santimlik yer kalırsa, bunu da zararsız gördükleri devlet televizyonu TRT'nin programlarına ayırıyorlardı.

Bütün bu koşullar programımızın basında tanıtılma şansını epey kısıtlıyordu. *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri* muhteşem bir dizi olsaydı bile hakkında yazılar çıkması zordu. Kaldı ki, muhteşem bir dizi değildi. Berbat bir diziydi. Bir sürü örneğini gördüğümüz aile ve mahalle dizilerinin tavşanın suyunun suyu türünden bir benzeriydi. Mahallemiz; filozofu, delisi, dedikoducu şıllığı, herkesin derdine koşan tonton teyzesi, şişman kasabı, küçük kızlara şeker veren bakkal amcası, yılan öyküsüne dönüşen uzatmalı aşkları, televizyon Lazcası konuşan Lazları, afacan veletleri, bıçkın delikanlıları ve babayiğit taksi sürücülerıyla gerçek yaşamda asla benzerini göremeyeceğiniz tipik bir televizyon mahallesiydi. Yine de fazla haksızlık etmemek gerek. Bizim dizi, belli başlı kanallarda yayınlanan dizilerden ve eğlence programlarından daha düzensiz değildi. Gerçekte tek kusuru ve ötekilerden tek önemli farkı, izlenmiyor oluşuydu. Bu durum, gazetelerdeki tanıdıklarımın beni başlarından savmalarını kolaylaştırıyordu. Kimsenin izlemediği, sıralama listelerinin diplerinde sürünen bir dizi için tanıtım yazısı yazmalarının abes olduğunu ben de kabul etmeliydim. Öte yandan, eğer şöyle orta sıralarda yer alan, az çok izlenen bir dizi olsaydı, izlenme oranının yükselmesine neden olup patronlarını kızdırmak korkusuyla yine yazmayacaklardı. Yok eğer zaten yüksek rating alan

bir dizi olsaydı, yine yazmayacaklar, yazarlarsa da yerin dibine batırmak için yazacaklardı.

Anlayacağınız, basın danışmanlığında pek başarılı olduğum söylenemez. Daha açıkça ifade edeyim, yayınlandığı sürece *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri* hakkında tek bir gazetede tek bir satır çıkmasını sağlayamadım. Fazla suçluluk duymadım çünkü ücretimi hak ediyordum. İlk aylığımdan kesilmek üzere aldığım avansı saymazsanız, beş kuruş para alamamıştım. Görünen oydu ki, ben ilk aylığıma asla kavuşamayacaktım, onlar da bana verdikleri avansı kesemeyeceklerdi. Gerçeği söylemek gerekirse, ki bazen gerekir, ben basın danışmanı falan değil, gizli işsizdim. “Basın Danışmanı” sıfatı insanın karvizitteki isminin altında hoş durmakla birlikte, bir çift pabuç ya da kasaptan bir kilo et almak sözkonusu olduğunda hiçbir pratik yarar taşımıyor.

İstifa ettim. Zaten çok geçmeden *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri*’nin çekimi ve yayını durduruldu, ondan boşalan saatte *Sevimli Mahallemizin Sıcak İnsanları* adlı yepyeni bir dizi yayınlanmaya başladı. Bizim dizinin yayınlanan sekiz bölümünden dördüyle çekilip de yayınlanmayan iki bölümünün parası ödenmeyince, sevimsiz bir hukuk savaşı patlak verdi. *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri* ancak o zaman basında yer alabildi. Yapımcılarla televizyon kanalı yetkilileri arasındaki karşılıklı küfürleşmeler, bütün galiz ayrıntılarıyla yazıldı. Ayrıca paralarını alamayan oyuncu, yönetmen ve set ekibinin yapımcılara yağdırdığı sövgülere de geniş yer verildi. Bunların arasında benim de kısa ve çarpıcı bir demecim vardı kuşkusuz.

Gizli işsizlikten açık işsizliğe yatay geçiş yaptığım günlerde Salih aklıma geldi. Beni ajansının açılışına ça-

ğirmış, ben de herhangi bir beklentim olmasa da, çiçek göndermek inceliğini ve ileri görüşlülüğünü göstermişim. Salih böyle şeylere bakmayacak kadar iyi bir arkadaşı. Çiçek göndermesem bile, benim için elinden geleni yapacağından emindim.

Gidip konuştum. Yanında çalışmak istememi büyük coşkuyla karşıladı. Birlikte benzersiz işler başabilir, günün birinde ortak bile olabilirdik. Salih ajansta bana bir masa, hatta bir oda ayarlamaya çalışırken, ben sıcak bir yuva gibi benimsediğim yeni işyerime hemen her gün gidip gelmeye başladım. Her uğrayışında geleceğe dönük müthiş tasarılarımızı tartışıyorduk. İçtiğim çaylar ve sigaralar yüzünden hiç hesapta yokken bir de gastrit edindiğim halde, Salih bana uygun görevi bir türlü bulamıyordu. Onun değişikle fırlama bir zekâm ve hınzırca bir konuşma tarzım olduğu için metin yazarlığı yapabilirdim. Bir gidişimde gençliğimde çizdiğim karikatürlerden bazılarını yanımda götürdüm. Bunlara bakar bakmaz, benim grafiker de olabileceğim kanısına vardı. Ayrıca etkileyici basın danışmanlığı deneyimim, insanlarla ilişkilerimin sıcaklığını kanıtlıyor, bu da benden daha iyi bir müşteri temsilcisi bulunamayacağını gösteriyordu. Öte yandan, beni çok yönlü ve kültürlü bulduğu için, belki de yaratıcı yönetmen olarak değerlendirmeliydi.

Bu görevlerin her birinde öbüründen daha başarılı olacağımdan kuşkusu yoktu. Ama en iyi seçimin hangisi olacağına bir türlü karar veremiyordu. Ayrıca beni işe aldığı anda ajansta yeni düzenlemeler yapması, belki çalışanların bazılarını çıkarıp yeni elemanlar alması gerekecekti. Bu da personel giderlerinin ve yıllık bütçenin yeniden dengelenmesi gibi ek sorunlar çıka-

rıyordu. Kabul etmeliydim ki, vereceği karar akşamdan sabaha verilebilecek bir karar değildi.

Akşamdan sabaha vermesinden geçtim, ilkbahardan sonbahara kadar bile karar veremedi. Ama bütün bu süre boyunca beni hep en değerli elemanı ve gelecekteki iş ortağı olarak gördüğünü söylemeyi sürdürdü. Huyum kurusun, güler yüz ve tatlı dile karşı çok zayıfımdır. Eğer bu tutumunu sürdürseydi, bugün hâlâ onun osuruktan projelerini dinliyor ve ona ücretsiz danışmanlık yapıyor olabilirdim.

Neyse ki sonunda bu oyuna kendisi son verdi. “Bak kardeşim” dedi son derece dokunaklı bir ses tonuyla. “Bunca zamandır anlayacağını umuyordum. Bir türlü yüzüm tutup sana söyleyemedim. Arkadaşımsın, kırılmanı istemem. Gerçeği kabullen artık, kendini kandırmayı bırak. Sen reklamcı olamazsın. Bu dünyanın gerektirdiği özellikler yok sende. Neden yeteneklerine daha çok uyan bir iş aramıyorsun? Sözelimi iyi bir mağazada başarılı bir satış elemanı olabilirsin.”

Öfkenin lavları benliğimi yakıp kavurmaya başladı. Kulaklarım çınlıyor, şakaklarım zonkluyordu. Arkadaş bildiğim bu herif, beni onca zaman oyaladıktan sonra tezgâhtarlığa layık görüyordu. Aklımdan, süslü kâğıt açacağıyla elini masaya çivilemek, sonra da ajanını yakmak geçti. Kendimi çabucak toplayıp gülümse dim. “Sağol kardeşim” dedim elini sıkarken. “Sen gerçek bir dostsun. Benimle açık konuştuğun ve çok geç olmadan bunu bana söylediğin için teşekkür ederim.”

Ara sıra uğramamı söyleyip sırtımı sıvazlayarak beni kapıya kadar geçirdi. Kendimi tutamayıp saldırganlaşacağımdan, en azından dönüp kışına okkalı bir tekme atma isteğime yenileceğimden korkarak, aceleyle ayrıldım.

Bir cuma akşamüstü, notlarımı ve bir iki dosyayı almak bahanesiyle uğradığımda, tamamen yatışıp serinkanlı kimliğimi bulmuştum. İki hafta sonunu kapsayan dokuz günlük bir bayram tatili öncesiydi. Ajansta çalışanlar bir yerlere kaçmak için sabırsızlanıyordu. Salih'i, herkes gidip sadece ikimiz kalana kadar lafa tuttum. Bir daha düşünmesini, bana bir şans vermesini, pişman olmayacağını söyleyip durdum. O da bin dereden su getirdi. Zaten işlerinin iyi gitmediğinden, en büyük iki müşterilerini yitirdiklerinden, personel azaltmak zorunda kalacaklarından uzun uzun yakındı. Sonunda saatine baktı. Bu güzel sohbeti sürdürmek isterdi ama eve gitmeliydi. Ertesi sabah çocuk çocuk yola çıkacaklarından, hazırlık yapacaklardı. Özür diledim. Onu tutmak istemezdim elbette.

Birlikte kalkıp odadan çıktık. O ışıkları söndürüp etrafı kontrol ederken, ben notlarımı ve dosyalarımı unuttuğumu anımsadım. Yine odaya girdim. Bana ait olan şeyleri aldım ve çıktım. Birbirimize iyi tatiller dileyip öpüşerek ayrıldık.

Kendi payıma ben işsiz ve parasız olmama karşın en iyi tatillerimden birini geçirdim. Hatta bir gece karım uykumda güldüğümü fark etmiş. Sabah bana "Rüyanda çok komik şeyler mi görüyordun?" diye sordu. Gerçekte kendi başına pek gülünç sayılmayacak iletişim uyduları ve fiberoptik kablolar gibi bazı nesneler görmüştüm.

Aynı dakikalarda bilişim çağının gelişmiş teknolojinin tüm olanakları, yüz kızartıcı bazı konuşmaları, inlemeleri ve çığlıkları, okyanus ötesinden Salih'in ajansına aktarmak için seferber olmuş durumdaydı. Benim bu mucizeye yaptığım katkı pek fazla değildi. Sadece kâğıtlarımı almak için Salih'in odasına girdi-

ğim sırada, daha önceden *Hustler* adlı bir Amerikan porno dergisinde bulup, belki bir gün işime yarar diyerek ezberlediğim bazı 900'lü numaraları üç ayrı hattan aramış, hatların üçünü de açık bırakmıştım.

Salih bu olaydan sonra bir daha benimle hiç konuşmadı. Sağda solda, ajansının benim yüzümden battığını söylediğini duydum. Bunun aslı astarı yoktu tabii. Kendi beceriksizliğine kılıf arıyordu. Dokuz gün sürse bile, okyanus aşırı üç telefon bağlantısı yüzünden koskoca ajans batar mı hiç?.. O iş yapmayı bilmiyordu. Reklamcılık konusundan anlamadığı, benim gibi değerli bir elemanı elinden kaçırmamasından belliydi.

Bu anlamsız ve verimsiz dönemi, geride hiçbir pişmanlık kalmayacak şekilde kapatsam da, parasal açıdan acınacak durumdaydım. *Bizim Mahallenin Sevimli Sakinleri* dizisinin basın danışmanlığından önce çok kısa bir süre emlakçılık yapmıştım. Son yıllarda bana gerçek anlamda para kazandıran tek tük uğraşlarımdan biri bu olmuştu. Yaptığıma gerçek anlamda emlakçılık denemezdi aslında. Rahmetli babamın arkadaşlarından birinin Teşvikiye'deki yedi katlı evinin, kayınpederimin arkadaşlarından birine satılmasında aracılık etmiş ve her iki taraftan aldığım komisyonlarla belli bir parasal rahatlığa kavuşmuştum. Ama artık bu para da suyunu çekmişti. Reklamcılıktan da ağzımın payını aldığıma göre, artık doğru dürüst bir iş bulmak zorundaydım.

İşte, Tahir Yaman'la o sıralarda, yani iş arama gerginliği içinde olduğum bir dönemde tanıştım. Dahası, kaderin onu karşıma çıkardığı o unutulmaz günün sabahı evden çıkarken karımla da tartıştığım için, sinirlerim iki kat bozuktu.

Aslında karımla tartışmamın asıl nedeni babasıydı.

O sabah ben evden çıkmaya hazırlanırken, kayın-pederim gözü gibi baktığı çiçeklerini suluyor ve bir yandan kendi kendine söyleniyordu. Söylediklerini tam anlamamakla birlikte, lisedeki küçük oğlum Kudret'in okul servisinin sürücüsüyle aramda geçen küçük olay hakkında olumsuz bazı yorumlar yaptığını tahmin ettim.

Yanına gittim. "Biliyorsun ki ben haklıydım baba" dedim. "Hiçbir şey duymak istemiyorum" diye homurdandı. "Nefesimi boşuna tüketmek de istemiyorum. Sen hiç değişmeyeceksin nasıl olsa. Konuşmanın hiç yararı yok."

"Ama konuşmaya kendin başladın!"

"Ben seninle değil, çiçeklerimle konuşuyordum."

"Öyle mi?.. Ne söylüyordun çiçeklerine peki?.."

"Senin bazen ne kadar acımasız olabildiğini."

Her zaman böyle yapıp kalbimi kırardı. "Neden hep yabancıların tarafını tutup öz damadına cephe alıyorsun baba?" diye sordum. "Üstelik biliyorsun ki ben haklıydım."

"Haklıymış!.. Senin yaptığın zalimlik!.. Koskoca adamın sabah sabah kapımıza gelip hüngür hüngür ağlaması, bizi bütün komşulara rezil etmesi çok mu hoşuna gitti?"

"Şoförün bu kadar duyarlı biri çıkacağını nereden bileyim?.. Hem ne yani?.. Küstahlığını yanına mı bıraksaydım?.."

"Ne küstahlığı?.. Ne yaptı sana adamcağız?.. O da aile geçindiriyor. Hayat durmadan pahalalanıyor, benzin pahalalanıyor, yedek parça pahalalanıyor. Mecbur kaldığı için, aylık taşıma ücretine biraz zam istedi alt tarafı."

“Tamam, o istedi, ben de vermedim. Ben zam istediğimde hemen alabiliyor muyum?”

“Tabii alamazsın!.. Senin işin bile yok.”

Gene belden aşağı vurmaya başlamıştı. Bayılırdı buna. Ama sinirlenmemeye kararlıydım. Susmakla yetindim.

“İyi kötü çocuğu her gün okula götürüp getiriyor. Tutup servis işletme ruhsatı yok diye şikâyet etmişsin. Bu yetmiyormuş gibi, seni kızdırmaya devam ederse, fatura vermediği için de şikâyet edeceğini söylemişsin.”

“Bunlar bu dilden anlar. Ne kadar korktuğunu gördün işte.”

“Evet, korkmuş. Adamın Kürt asıllı olduğunu da herhalde fark etmişsindir. İstersen bir de PKK üyesi diye ihbar et.”

“Ben kimseyi haksız yere suçlamam. Zam isterken terbiyesini bozup benimle saygısızca konuşmasaydı bunların hiçbiri olmazdı.”

“Saygısızca falan konuşmadı. Sadece senin bencil ve anlayışsız olduğunu söyledi, ki çok haklıydı. Ben olsam çok daha sert kelimeler kullanırdım. Bazen tam bir katır gibi davranıyorsun.”

“İnsanın hakkını araması katırlıksa, bunu kabul ediyorum” dedim. “Katır olmayı koyun olmaya bin kez yeğlerim. Zaten bu milletin başına ne geliyorsa, her şeyi koyun gibi kabullenmesinden geliyor. Kimse sesini çıkartmıyor, kimse bir şeye itiraz etmiyor. Öyle olunca da herkes tepemize çıkmaya kalkıyor. Birileri bu gidişe dur demeli.”

“Seni duyan da, zavallı bir servisçinin parasını vermemekle memlekette devrim başlattığını sanacak” diye dudak büktü. Sulama kovağını bırakıp oturdu. Bir sigara yaktı.

“İçme şunu baba” diye uyardım. “Zaten üç basamak merdiven çıkınca soluğun kesiliyor. Sağlığına hiç dikkat etmiyorsun. Akşam da o yağlı pirzoları mideye indirdin.”

“Sen benim doktorum musun?” diyerek dumanı bana doğru üfledi. “Şimdi konuyu dağıtma da söyle bakalım... Neden hep küçük insanlarla uğraşıyorsun?.. Senin gücün sadece kapıcıya, değnekçiye, nüfus müdürlüğündeki memura, sabit pazardaki soğancıya mı yetiyor?”

Neler söylüyordu bu yaşlı bunak?.. “Keser misin artık şunu baba?” dedim öfkeyle. “Ben haksızlığın ve yanlışlığın her türlüsüne karşıyım. Kimden gelirse gelsin!..”

“Boşversene! Servis şoförüne gününü göstermeyi biliyorsun ama asıl haksızlıklarla yanlışlıklar karşısında senin de koyundan farkın yok. Ortalık yolsuzluk söylentileriyle çalkalanıyor, trilyonlarla vergi kaçırılıyor, adamını bulanlar deve yüküyle teşvik ve kredi alıp geri ödemiyor, çalışanlar enflasyonun altında ezilirken kimileri kılını kıpırdatmadan paradan para kazanıyor, hakkını arayanlar susturuluyor, siyaset hiçbir dönemde görülmemiş ölçüde yozlaşmış, memleket şeriatın kucağına itiliyor... Sen kuyruğunla kavga ederken, birileri sana her gün durmadan haksızlık ve kötülük ediyor. Onlara ne yapıyorsun?.. Hiç!.. Koca bir hiç!.. Son seçimlerde sandığa bile gitmedin. Ucu doğrudan doğruya kendine dokunmadıkça, hiçbir şey karşısında kılını kıpırdatmıyorsun.”

Sanki karımın babası değil de, beni hiç sevmeyen bir yabancı vardı karşımda. Doğrusu çok gücenmiştim. “Yani benim saplantılarım mı var?” dedim sesim

titreyerek. “Yani ben kör müyüm? Ben cahil miyim?.. Ben aptal mıyım? Asıl söylemek istediğin bu mu?”

“Hayır” dedi. “Yani saplantılı, kör, cahil ve aptal olduğun doğru ama asıl söylemek istediğim, senin tavşan kadar korkak olduğun!..”

Başımдан aşağı kaynar sular döküldü. Bu adam beni bunca zamandır tanıyamamış mıydı? “Ben kim-seden korkmam!” diye gürledim. Daha doğrusu gürlemeye çalıştım ama öfkeden sesim kedi miyavlaması gibi çıktı. “Ben ölümden bile korkmam!”

“Sen, senden uzun boylu olduğu için akşamüstleri kendi gölgenden bile korkarsın” diye düşmanca bir alayla konuştu. “Aslan yürekli Reşat!.. Sen herkesten korkarsın. Geçen kış olan kazayı unuttun mu?.. Arabanı hurdaya çevirdiler. Bütün kusur karşı tarafta olduğu halde hakkını bile aramadın. Gıkını çıkarmadan bütün zararı sineye çektin.”

Laf ebeliğinde üstüne yoktu. “Adam Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısıymış baba!.. Ne yapabilirdim?.. Artık izin ver de, Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısından korkayım. Benim yerimde kim olsa korkar.”

“Karşındaki savcı değil, savcının makam şoförüydü. Sen sırf savcıdan yargıçtan değil, mübaşirden bile korkarsın. Devletten korkarsın, polisten korkarsın, zenginden korkarsın, güçlüden korkarsın. Ezikliğinin acısını da garip servis sürücüsünden çıkartırsın.”

Sigarasını söndürdü. Yine sulama kovanını eline alıp, besbelli benden daha çok sevdiği çiçekleriyle ilgilenmeye koyuldu.

Bu anlamsız konuşmayı uzatmanın yararı yoktu. Ne söylesem kulağına girmeyecekti. Bana karşı değişmez bir önyargısı vardı çünkü. Ona saygısızlık etmek istemiyordum çünkü karımın babasıydı. Ayrıca o ba-

na böyle davransa da, ben onu kendi babam kadar seviyordum.

Beni asıl inciten, bütün bu konuşma boyunca kahvaltıda oturup çayını içerek gazetelere bakan karımın, beni savunmak için ağzını açıp tek söz söylememesi olmuştu. Holde ceketimi tutup beni geçirdiği sırada “Babanın söylediklerini duydun, değil mi Nükhet?” dedim. “Bu sefer gerçekten çok gücendim. Sırf onun evinde oturuyoruz diye bana hakaret etmeye hakkı var sanıyor.”

“Saçmalama Reşat” dedi karım. “Sana hakaret falan etmedi. Sen kendi görüşlerini söyledin, o da kendininkileri. İki uygar insan gibi tartıştınız. Bunun onun evinde oturmamızla ne ilgisi var?.. Aslına bakarsan, babamın söylediklerinin çoğuna ben de katılıyorum.”

Buyrun bakalım! Siz olsanız patlamaz mısınız?.. Çileden çıkmaz mısınız?.. Ağzınıza geleni söylemez misiniz?.. Ben de öyle yaptım.

“Sakin ol” dedi karım. “Neden bu kadar kızdın, anlamadım.”

“Öyle ya, kızacak ne var?.. Hatta şaşacak ne var?.. Elbette benim değil, babanın tarafını tutacaktır. Geçen sefer de öyle olmadı mı zaten?.. İkiniz bir olup bana cephe aldınız.”

“Hangi geçen sefer?”

“Hani şu Murat’la olan meselede. O zaman da beni haksız çıkarmaya çalıştınız.”

“Ne haksız çıkarması Reşat?.. Kardeşim o konuda zaten haklıydı.”

Cinlerim tepeme çıkmaya başlıyordu. “Al işte, gene yapıyorsun aynı şeyi. Babanı koru, kardeşlerini koru!.. Ailen senin için her şeyden önce geliyor. Sen beni hiç sevmiyor musun Allah aşkına?.. Gözünde hiç-

bir önemim, değerim yok mu?.. Bazen çocuklarımı bile bana karşı yönlendiriyorsun.”

“Dur, dur, dur!..” dedi Nükhet, film oyuncularları gibi ellerini kaldırıp bilmişçe gülümseyerek. “Laf kala-balığıyla kafamı karıştırma. Önce şu Murat meselesine dönelim.”

“Hayır dönmeyelim” dedim. “Çünkü sabah sabah gene sinirlerimi bozmanı istemiyorum. Evden sinirli çıkınca bütün gün işim ters gidiyor.”

“Hangi işten bahsediyorsun?” dedi huysuzca. “İş arama işinden mi?.. Hem ben ne diye senin sinirlerini bozuyormuşum?.. Murat meselesini kendin açtın!..”

“Tamam, ben açtım. Şimdi de kapatmak istiyorum.”

“Yine tüylerim diken diken oldu” diye söylenmeyi sürdürdü. “Zeytinyağı gibi üste çıkmasan olmaz!.. Murat’ın işyerine aynı gün içinde tam kırk sekiz tane motosikletli kurye gönderdin. Senden başka kim düşünür böyle sapıkça bir intikam yolunu?..”

“Sözlerine dikkat et Nükhet” dedim sabırla. “Bunun sapıklıkla ilgisi yok!.. Olsa olsa biraz çocukça. Murat senin kardeşin olduğuna dua etsin. Çünkü aslına bakarsan çok daha ağır bir cezayı hak etmişti.”

“Öf Reşat!.. Kendini yargıç, çevrendekileri de suçlu gibi görmekten vazgeç. Ne yaptı Murat sana? Alt tarafı dairenin aidatını ödemeni hatırlattı.”

“Öyle mi?.. Peki neden yaptı bunu?”

“Nedenini kendin de bal gibi biliyorsun!.. Biz buraya taşınmadan önce aidatı o ödüyordu. Yönetici son altı aydır senden beş kuruş alamayınca, birikmiş borçlarımız için son bir umutla onu aramış. O da ne yapsın, seni aradı.”

“Hayır efendim. O kadar basit değil. Kardeşinin gizli maksadını sen anlamasan da, ben çok iyi anladım.”

“Neymiş kardeşimin gizli maksadı?”

“Aklınca beni iğnelemeye çalıştı. Ev için kira ödemiyorsun, bari aidatı zamanında öde, demeye getirdi. Benim parasız pulsuz, işsiz güçsüz bir asalak olduğumu ima etti.”

Sanki çok saçma şeyler söylüyormuşum gibi ağzını bir karış açmış suratıma bakıyordu Nükhet.

“Ne yani, yalan mı?.. Sırf Murat’ta değil, abin Orhan’da da var aynı tavır. Bütün kusurlar, bütün kötülükler bende. Kendileri süttten çıkmış ak kaşık!.. İkisi de dört dörtlük hayırlı evlatlar!.. O kadar kusursuz-salar ihtiyarı neden bizim üstümüze yıktılar peki?..”

“Babamdan ihtiyar diye bahsetme lütfen” dedi Nükhet bir türlü kurtulamadığı o öğretmen edasıyla. “Ayrıca babamı bizim üstümüze falan yıkmadılar. Biz geldik, babamın evine yerleştik.”

Bu kadarı da fazlaydı artık. Dayanamayıp patladım. “Döndük dolaştık, gene aynı yere geldik!” diye bağırdım. “Babanın evinde oturduğumuzu her zaman başıma kakmasan olmaz!..”

Onu öylece bırakıp kapıyı vurduğum gibi çıktım.

Anlayacağınız, Tahir Yaman’la karşılaştığım gün, pek olumlu sayılmayacak bir ruhsal durum içindeydim.

İLK ÇATIŞMA

Evden çıkınca dosdoğru Cahit'in Rami'deki işyerine gittim. Dosdoğru demem sözün gelişi. Araba iki kez arızalandı. Sanırım artık eskiyordu. Onu Kudret'in ilkokula başladığı yıl taşeronluktan kazandığım parayla almıştım. Aslında uzun süre taşeronluk yapmadım. O sıralarda Nükhet'in abisi Orhan, bilgisayar malzemeleri ithal eden bir şirketin üst düzey yöneticilerinden biriydi. Genel müdürlüğün daha geniş bir yere taşınmasına karar verdiklerinde, aslında eski olan yeni binanın badana boya işlerini bana önerdi. İş çekiciydi ama küçük bir sorun vardı. Boyacılık konusunda tinerci çocuklar kadar bile deneyimim yoktu. O güne kadar elime boya fırçası almış değildim. “Zor bir şey değil, korkma” diyerek beni yüreklendirdi Orhan. Gerçekten de değilmiş meğer. Çabucak kavradım. Bütün yapmanız gereken birkaç usta ve beş on tane amele bulmaktı. Gerisini onlar hallediyorlardı. İş bittiğinde elim yine boya fırçasına değmemişti. Boyacılık konusunda edindiğim tek deneyim, bir gün ustaların çalışmasını seyrederken ayağımın yanlışlıkla boya tenekesine girmesi olmuştu.

Arabayı zaten elden düşme almıştım. Yıllarca kahırımızı çekti, İstanbul'un çılgın trafiğinde büsbütün yıprandı, örselendi. Değiştirmenin zamanının yaklaştığını hissediyordum ama aramızda duygusal bir bağ oluşmuştu. Zaten daha yenisini alacak param yoktu. Üstelik böyle bir araba kullanmanın belli yararları da

vardı. Küçük çarpmalar, sürtmeler, hatta bir çöp kamyonunun bir çamurluğu koparması insanı pek fazla üzmüyordu. Ayrıca zamanla arabamın her huyunu öğrenmiştim. Cahit'e giderken ilk arızada akü başlıklarını kazımam, ikincide de distribütörün tepesine tornavidanın sapıyla birkaç kez vurup karbüratörü biraz kurcalamam yetti. Ama üçüncü duruşunda yapabileceğim bir şey yoktu, çünkü benzin bitmişti. Yakınlarda benzinci görünmüyordu. Benzinim bir benzincinin tam önünde bitseydi bile, sabah cebimdeki son parayı büyük oğlum Onur'a verdiğim için sonuç değişmeyecekti. Arabayı yolun kenarına itip bir minibüse bindim.

Cahit fakülteden arkadaşımdı. O da benim gibi diplomasını rafa kaldıranlardandı. Yıllarca değişik işlere girip çıktıktan sonra gıda toptancılığında karar kılmıştı. Artık işleri iyiydi. Bakliyat çuvallarının arasında oturup kahvelerimizi içerken, iş aradığımı açıkladım. Buna çok sevindiği gözümünden kaçmadı. Herhalde yine borç istemeye geldiğimden korkmuştu.

“Nasıl bir iş arıyorsun?”

Pek seçim yapacak durumda olmadığımı anlattım. Bir miktar avans alabildiğim takdirde ne iş olsa yapardım. Sözgelimi gıda toptancılığı alanına olumsuz bakmıyordum.

Kaşlarını çatarak, bakliyat ticaretinde devrim yaratacak düşüncelerimi dinledi. Onunla aramızda, geçmişte kalan küçük bir olay nedeniyle, belli bir soğukluk olduğunu belirtmeliyim. Yıllar önce, Cahit bir aratuzculukla uğraşmıştı. Kamyon kamyon gelen kaba tuzu öğütüp arıtıyor, bunun bir bölümünü çuvallarla ekmek fırınlarına satıyor, gerisini de “Gümüş Tuz” markasıyla sofra tuzu olarak piyasaya veriyordu. Belli

bir amacım olmaksızın sırf hatırını sormak için ona uğradığım bir gün, onu düşünceli bir yüzle oturur buldum. Tahlil için bazı örnekleri Hıfzısıhha'ya göndermesi gerekiyordu, ama ürettiği tuzun temizliğine güvenemediği için sonuçtan yana kaygılıydı. Verdiğim akıl, yüzünün aydınlanmasına yetti. Hemen çırağını çağırdı, bakkala gönderdi; piyasadaki tanınmış bir markadan birkaç paket tuz aldırdı. Bunları “Gümüş Tuz” poşetlerinin içine doldurup tahlile gönderdi. Bir hafta kadar sonra verilen raporda, “Gümüş Tuz”un insan tüketimi için uygun olmadığı, cıvadan arseniğe kadar değişen çok türde zehirli madde içerdiği için, sanayide bile kullanılmasının sakıncalar yaratacağı belirtiliyordu. Cahit'in başı çok kötü derde girdi. Durumu düzeltebilmek için bir yığın insana para yedirmek zorunda kaldı. Hiçbir zaman açıkça söylemedi ama bu tatsız olaydan ünlü tuz firmasını değil de, beni sorumlu tuttuğunu biliyorum. Belki de bu yüzden, bakkaliyat ticaretinde çığır açacak görüşlerimden pek etkililenmedi. Bana iş vermektense, geri alması olasılığının zayıf olduğunu bile bile, yine borç vermeyi yeğledi.

Arabamın deposunu doldurup birkaç tanıdığımı daha dolaştım. İlerisi için umut verici sözler almakla birlikte, somut bir sonuç elde edemedim. Yorgundum, canım sıkkındı. Bir kahvede oturup gazetelerdeki iş duyurularına göz attım. Hiçbiri beni yeterince heyecanlandırmadı. O sırada cebimdeki telefon faturası aklıma geldi. Ödemenin son günüydü. Büsbütün sinirlenerek postanenin yolunu tuttum. Onca işsizlik arasında bir de bu işle uğraşacaktım.

Postanede her zamanki gibi uzun, ürkütücü bir sıra vardı. Hiç kafası çalışmaz mıydı bu insanların?.. Neden ille de son güne kadar beklerlerdi?.. Asık su-

ratla kuyruğun sonuna geçtim. Bana sıra gelmeden gişenin kapanabileceğini düşünerek karamsarca beklerken, onu gördüm.

Benim yaşlarımda, benim boyumda, benden birazcık daha çelimsiz biriydi. Bir adım sağımda, kuyruğun bir adım gerisinde duruyordu. Sanki benden önce gelip sıraya girmiş gibi masum bir yüz takınmıştı. Bir anlık zayıflık göstersem, önüme geçiverecekti.

Bir adım ilerledim. O da bir adım ilerledi. Arkamıza başkaları gelmişti. İkimiz aynı hizadaydık. Hâlâ hangimizin önde olduğu açıkça belli değildi. Tabii ben önde olduğumu biliyordum ve sıramı bir uyanığa kaptırmaya hiç niyetim yoktu. Bu kez öne ve sağa doğru daha kararlı bir adım attım. Haddini bilip arkama geçeceğini umuyordum. Öyle olmadı. O da aynı anda öne ve sola doğru bir adım attı. Omuz omuza çarpıştık. Beni ilk kez o an fark etmiş gibi ters ters baktı.

“Ne oluyoruz beyefendi?” dedim.

“Onu size sormalı” diye karşılık verdi.

“Niye önüme geçmeye çalışıyorsunuz?”

“Asıl siz benim önüme geçmeye çalışıyorsunuz.”

Haksız olduğunu bile bile inat ediyordu. Benim de hakkımı çiğnetmeye niyetim yoktu tabii. İkimiz de aynı anda birbirimize “siz” demekten vazgeçtik.

“Kardeşim, ben senden önce geldim” dedim sabırla.

“Hayır, ben senden önce geldim.”

Ondan korkmuyordum. Kavga çıkarsa büyük olasılıkla hakkından gelirdim. Ayrıca benim önüme geçmeye çalışsa da sonuçta herkes gibi postaneye gelip kuyruğa girdiğine, kendi telefon parasını kendi yatırmak zorunda olduğuna göre, önemli biri değildi. Sen ben çekişmesini epey sürdürüp sonuç alamayınca, başkalarının tanıklığını arayarak çevremizdeki yüzlere

baktık. Arkamızdakiler bilmiyordu, önümüzdekilerse umursamıyordu.

Böylece birbirimize bağırarak ama ikimiz de birbirimize el kaldırmaya çekinerek, iki huysuz keçi gibi itişip tepişerek gişeye kadar geldik. Memurun önüne telefon faturalarını aynı anda uzattık. Adam “Bir de sizin gibilerle uğraşıyoruz!” diyen bezgin bir bakışla yüzlerimize baktı. Bir anlık duraksamadan sonra uzandı, onunkini önce aldı.

Makbuzun üç parçasını tak tak tak diye damgaladı.

Bu seslerin, uzun sürecek yıkıcı bir savaşın ilk silah sesleri olduğunu kim nereden bilebilirdi?

UZAYDA YAŞAM VAR MI?

Hayat mücadelesiyle geçen sinir bozucu bir günün bitiminde, bir erkeğin mutlu yuvasına dönmesinden daha güzel ne olabilir?.. Elimde balık ve salata torbaları, zile bastım. Nükhet'in güler yüzünü görür görmez bütün yorgunluklarımı unutacağımı biliyordum. Karım salatayı yapıp balıkları kızartırken, ben kayın-pederime bir kadeh rakı koyup gönlünü alacak, oğullarıma gelecekle ilgili küçük öğütler verecek, televizyonda haberleri izleyecektim. Sonra hep birlikte sofraya geçip, havadan sudan konuşmalar arasında neşe dolu bir yemek yiyecektik.

Zile birkaç defa daha bastım ama aldırın olmadı. Kendi anahtarım ile açıp girmek zorunda kaldım. Beni sadece Kudret'in bilgisayarından gelen acayip sesler karşıladı. Elimdekileri mutfığa bırakırken "Çocuklar, ben geldim" diye seslendim ama kimseden yanıt gelmedi.

Güler yüzlü karımı televizyonun karşısında oturmuş somurtur buldum. "Merhaba" dedim, yine susmayı sürdürdü. Benimle en az iki gün konuşmamaya kararlı görünüyordu. Müştak Bey'in odasının kapısını tıkladıp araladım. "Nasılsın baba?" diye sordum. Başını kitabından kaldırmadan anlaşılmaz bir şeyler homurdandı. Kudret'i her zamanki gibi bilgisayarın ekranına sinek gibi yapışmış olarak buldum. Çocuklarım zekâ ve becerilerini geliştirip bilgi dağarlarını genişletsinler diye özverilerle aldığım bu aygıt, nenden-se sırf oyun oynamak için kullanılıyordu.

“Oğlum, şu oyuna hiç değilse iki saniye ara ver de, babana bir hoşgeldin de!” diye çıkıştım.

Parmakları tuşlar üzerinde uçuyor, ortalık çiuu çiuu sesleriyle çınılıyordu. “Dur baba yaa, zaten bir tanecek yaşamım kaldı!” diye yakınırken son yaşamını da yitirdi. Oyun bitti. Sesler kesildi. Mutlu yuvamıza ürkütücü bir sessizlik egemen oldu.

Sevimli küçük oğluma abisini sordum. Dik kafalı büyük oğlum arkadaşlarıyla sinemaya gitmişti, yemeği de dışarda yiyecekti.

“Öyle mi?.. Kimden izin almış?”

“Dün akşam senden izin aldı ya baba.”

Doğru söylüyordu, unutmuştum. Yine de kızdım. Bu çocuk paranın kolay kazanıldığını sanıyordu galiba. Gerçi, bir kimya firmasında yarım gün çevirmenlik işi bulduğundan beri üniversite masraflarını ve kişisel giderlerini kendisi karşılıyordu, ama bu ona savurganlık hakkı vermezdi. Bir şey değil, kardeşine de kötü örnek oluyordu. “Ne bu böyle aklına estikçe sinemaya gitmeler, yemeği dışarda yemeler?” diye söylendim. “Abini karşıma alıp iyi bir konuşmam gerekecek.”

“Abartma baba” dedi Kudret. “Bu mevsim topu topu iki kez sinemaya gitti abim. Hem bu akşam dışarda yemek yediği için şanslı, çünkü bizim ne yiyeceğimiz bile belli değil. Annem yemek falan yapmadı.”

“Balık aldım” dedim.

“Doğru. Kavga ettiğiniz günler hep balık alırsın.”

“İlgisi yok. Sadece canım balık istedi. Üstelik balık çok yararlı bir besindir. Dolaşım için iyidir, gözle- re de yararlıdır. Tekir de özellikle bu mevsimde çok lezzetlidir.”

“O zaman gidip kızartsak iyi olur. Annemin mutfağa girmesini beklersek hepsi bayatlayacak.”

Küçük oğlumla mutfağa gidip işe koyulduğumuzda, servis sürücüsünün o gün ona ters bir laf edip etmediğini sordum.

“Bir şey söylemedi” dedi. “Her zamankinden daha kibardı. Beni sitenin girişinde indirmedi. Bloğun kapısına kadar getirdi.”

Bu hoşuma gitmişti işte. “Sana para vereyim de, yarın ona ücret farkını öde” dedim.

Oğlum sadece yüzüme baktı, bir şey söylemedi. Kayınpederim salatayı yapmak için yardıma geldiğinde de fırsatı kaçırmayıp yine bilgisayarın başına döndü.

Mutfakta omuz omuza çalışırken, “Bu sabah sana söylediğim sözler için sonradan pişman oldum” dedi Müştak Bey yumuşak bir sesle. “Umarım bana çok kızmamışsındır.”

“Ben senin damarına bastım baba” dedim. “Hem seni ne kadar sevdiğimi bilirsin. Sana kızamam. Kızsam bile çabucak unuturum.”

“Keşke bütün kızgınlıklarını böyle çabuk unutabilseydin!” diye mırıldandı.

“Gene şu servis sürücüsü mü?..” dedim can sıkıntısıyla. “Unut onu artık. Şikâyet falan etmeyeceğim. Belki ki adamın burnu sürtmüş, bu bana yeter.”

“Bu senin için çok mu önemli?” diye sordu.

“Ne benim için çok mu önemli?”

“Adamın burnunun sürtmesi.”

“Yapma baba. Yine başlamayalım.”

“Ben sırf servis sürücüsünden bahsetmiyorum” dedi. “Sen her zaman böylesin.”

“Ben her zaman nasılım?”

“Sakın yine gücenme, çünkü bunu senin iyiliğin için söylüyorum. Sen hayatı bir bilek güreşi gibi görüyorsun. Ancak karşındaki pes edince yatışıyorsun. Ha-

san Efendi'yle kapıştığınızda da öyle olmadı mı?.. Adamcağıza kök söktürdün. Üstelik benim on beş yıllık komşum... Fazla okumuş yazmış olmayabilir ama iyi bir insandır.”

Bu Hasan Efendi'yi size biraz anlatmalıyım. Bizim binanın üçüncü katında oturur. Daha doğrusu üçüncü katın balkonunda oturur. Burayı gözcü kulesi gibi camekânla çevirmiş, yaz kış bütün gün nöbet tutar. Bir yerlerden emekli olmuş, işi gücü yok, tek yaptığı bu. Sitede kuş uçurtmaz, geleni gideni izler. Arada bir, bir cam açıp aşağıda oynayan çocuklara bağırır. Gülleri budayan bahçivandan çiftleşen sokak köpeklerine kadar her şeye karışır... Ben de bunlara tanık oldukça susar, sadece günün birinde bana da bulaşmaması için dua ederim.

Sonunda korktuğum başıma geldi. Bir akşamüstü arabamı park etmiş eve giriyordum. Hasan Efendi'yi yine balkonda gördüm.

“İyi akşamlar Hasan Efendi” diye seslendim.

“Yamuk oldu” dedi.

Kafam yukarda, anlamadan alık alık baktım bir an.

“Arabayı diyom, arabayı... Yamuk goyunca öteki arabaların hepsi sığmadığından gayrı, avlunun manzarası da muntazam olmuyo.”

Ben ona iyi akşamlar diliyorum, o bana neler söylüyor!.. Tepem iyice atmış, ağzımı açmaya korkuyorum. Konuşsam, kırıcı laflar edeceğim. Cahil herifin teki, bana akıl öğretmeye kalkıyor. Hadi her zaman düzgün park etmeye dikkat etmesem neyse...

“Ağacın altına yanaş” diye üsteledi bu yine. “Daha güzel olur.”

“Daha güzel mi olur?” dedim.

“Evet, daha güzel olur.”

Daha fazla dayanamayıp patladım. “Sen güzellik uzmanı mısın Hasan Efendi?” diye bağırdım. “Ağacın altına çekmiyorsam bir bildiğim var. Kuşlar arabanın üstüne pisliyor.”

Burada bıraksa, sorun kalmayacak. Ama ben tam eve girecekken “Yanlış yapıyon, yanlış!” diye seslendi. “K l st r araban kirlenmesin diye sitenin nizamını bozaman. Etrafa saygılı ol biraz.”

Ben Şimdi buna ne diyeyim?.. Türkçeyi bile dangildungul konuşan biri aklınca bana vatandaşlık dersi verecek!.. Yine de büyüklük bende kalsın deyip uzatmadım. İçeri girip merdivenleri çıkmaya başladım.    nc  kata gelince durdum. Hasan Efendi’lerin kapısı yine cami kapısı gibiydi. Gelen ayakkabısını dışarda bırakıp öyle girmiş... Her cins ayakkabı üst üste yığılmıŐ... İçlerinden rastgele    tek seçip merdivenlerin ortasındaki boŐluktan aşağı bıraktım. Bana nizam intizam öğretmeye kalkan adamın kendi de apartman düzeninde yaŐamayı  ğrenmeliydi. Bunu eve her giriş  ıkıŐımda yinelemeye başladım. Kapıda gördüğüm ayakkabıların teklerini aşağı atıyordum, onlar da inip kalorifer dairesinden almak zorunda kalıyorlardı. Hatta bir seferinde bütün ayakkabıları bir torbaya doldurup çöp varillerinin yanına çıkarmıŐtım da, çöp kamyonundan son anda kurtarmıŐlardı.

İŞte, Müştak Bey’in bahsettiğı Hasan Efendi, bu Hasan Efendi’ydi. “Fena mı yaptım baba?” dedim. “Hasan Efendi dersini aldı ya, sen ona bak. Artık çoluk çocuğı ayakkabıları kapıda bırakmıyor. Kendisi de balkonda oturup ahk m kesemiyor. En azından bana karıŐamıyor.”

“Dersini ver, haddini bildir, gününü göster!.. Senin niyetin ne Reşat?.. Bütün dünyayı hizaya mı getire-

ceksin?.. Hem ya günün birinde kolay pes etmeyecek biriyle kapışırsan?..“

İçine doğmuşçasına, adeta bir kâhin gibi yakın geleceğimden haber verdiğini nereden bilebilirdim?.. Onu fazla önemsemeden, yeni bir tartışmaya girmek için ses çıkarmadan, arada bir başımı sallayarak dinledim.

“Söyle hadi, ne olacak o zaman?.. Sen ona bir şey yapacaksın, o sana daha kötü bir şey yapacak... Nasıl gelecek bunun sonu?.. Birinizden biri ölene kadar sürececek mi?”

“Beni yanlış anlıyorsun baba!.. Ben kindar biri değilim. Aslında son derece barışçıyım.”

“Sen mi?.. Güldürme beni!.. Sana bakınca, insanların yüzyıllardır yaptığı anlamsız savaşların nedenini bile anlar gibi oluyorum. Sana bakınca Atinalılarla İspartalıları, Yahudilerle Hristiyanları, Haçlılarla Müslümanları, Kuzey Korelilerle Güney Korelileri, Hutularla Tutsileri görüyorum.”

“Tamam, ne demek istediğini anladım. Peki sen ne yapmamı öneriyorsun?.. Damadının herkese eyvallah diyen, sırtına vur lokmasını al cinsinden biri olması daha çok mu hoşuna giderdi? İnsan bir yerde gururunu korumayı bilmeli!..”

Bu sözlerim üzerine yeşil soğanları doğramaya ara verdi. Bıçağı tezgâha bırakıp gömleğinin cebinden çıkardığı Samsun sigarasını yaktı. “Sakin sigaranın zararları konusunda nutuk çekip beni susturmaya çalışma” dedi. “Sana geçenlerde bir dergide okuduğum yazıyı aktaracağım.”

Tavadaki balıkları çıkartıp yenilerini koyarken ona kulak verdim. Anlattığı öykü evrenin sırlarıyla ilgiliydi. Aklımda kaldığı kadarıyla, çağımızdan on altı

milyon yıl kadar önce bir kuyruklu yıldız Mars'a çarpıp bu gezegenden birçok kaya parçası koparmış. Bu kayalardan bir tanesi, milyonlarca yıl uzay boşluğunda sürüklendikten ve güneşin çevresinde dönüp durduktan sonra nihayet günümüzden on üç bin yıl kadar önce, yani insanoğlu henüz tarımı yeni yeni öğrenirken yeryüzüne, Antarktika'nın buzlarının ortasına düşmüş. Binlerce yıl orada yatmış. Nihayet bundan on iki yıl kadar önce araştırmacılar kayayı bulup çıkarmışlar. Günümüze kadar süren incelemeler sonunda da, bu Mars kayasının üç buçuk milyar yıl öncesine ait mikroorganizma fosilleri içerdiği saptanmış.

"İtiraf etmeliyim ki ilginç bir öykü baba" dedim. "Ama içimde bunu bana belli bir amaçla anlatmışsın gibi bir duygu var."

"Bu seni düşündürmüyor mu?" diye sordu. "Hiç heyecanlandırmıyor mu?.. Bir yanda uzayın uçsuz bucaksız derinlikleri, evrenin milyarlarca yıllık geçmişi, başka dünyalarda bizimkinden farklı yaşam biçimleri ve hatta uygarlıklar bulunması olasılığı... Bir yanda da senin yok oto tamircileriyle, yok servis sürücüleriyle, yok bakkalla çakkalla boktan bir sebepten girdiğin sidik yarışları... Anlasana oğlum, bunların hiç ama hiç önemi yok. Zaten göz açıp kapayıncaya kadar biten hayatı böyle incir çekirdeğini doldurmayacak şeylerle tatsızlaştırmak, akıllı işi mi Allah aşkına?"

Bu mantığın temelindeki küçük bir sakatlığa dikkatini çekmeden edemedim. Evrenin akıl almaz büyüklüğüyle ya da zamanın sonsuzluğuyla ölçülecek olursa, hayatta en önemli gördüğümüz şeylerin de sinek kadar kıymeti harbiyesi kalmazdı. İnsanlık tarihini bir metrelik bir çizgi olarak gösterirsek, Roma İmparatorluğunun yükselişi ve çöküşü bir milimetreye

sıgardı. İyi de, öyle diye her şeyi bir yana bırakıp, kollarımızı kavuşturarak ölümü beklememiz mi gerekiyordu?.. Kuşkusuz hayır. Demek ki önem ya da önemsizlik gibi kavramlar göreceliydi. Daha doğrusu, kime hangi anda ne önemli geliyorsa, o önemliydi. Küçük söylevimin sonunda, “Sözgelimi şu anda tekirler önemli” diyerek taşı gediğine koydum. “Zamanın ve mekânın sonsuzluğuna oranla iki kilo balığın zerre kadar önemi yok diye, bırakalım yansınlar mı yani?”

Başını iki yana salladı. Sigarasını söndürüp salataya döndü.

Ben son balıkları tavaya koyarken karım da trafik kazası haberlerini izlemekten sıkılmış olacak, mutfağa geldi. Sofrayı kurmasına yardım etmesi için Kudret’e seslendi. Yemekte bana bir süre daha surat astı ama sonra yavaş yavaş yumuşadı. Onur sinemadan döndüğünde, mutlu yuvamızdaki buzlar çözülmüştü bile.

Yatmadan önce, telefon makbuzunun arkasındaki isim, adres ve telefon numarasını not defterime geçirdim. Kendini akıllı, herkesi enayi sanan Tahir Yaman adındaki bencil ve saygısız herif telefon faturasını benimle aynı anda memurun önüne koyduğunda, bu faturanın üstündeki bütün önemli bilgileri okuyup böyle zamanlarda fotoğraf makinesi gibi çalışan belleğime geçirmiş, postaneden çıkar çıkmaz da unutmamak için kendi telefon makbuzumun arkasına karalamıştım.

Ona ne yapacağımı henüz bilmiyordum.

Adresine bakılırsa öyle etkileyici bir semtte oturuyordu. Kılığı kıyafeti bana pek fazla ipucu vermemişti ama memur, öğretmen ya da küçük bir işyeri sahibi olabileceğini düşünüyordum. Her ne olursa olsun, orta tabakadan biri olduğu belliydi. Bu da, intikam almamı oldukça kolaylaştıracaktı.

Zenginlere ve güçlülere ulaşmak zordur. Öbür uçtaki alt tabaka insanları ise yılgın görünseler de şaşırtmacalarla doludurlar. Damarlarına basıldığında nasıl tepki verecekleri önceden bilinmez. Yitirecek fazla bir şeyleri olmadığı için neleri göze alabileceklerini kestiremezsiniz.

Orta tabakanın çalışan insanlarına gelince, onlar her zaman toplumun en ürkek ve en korunmasız kesimini oluştururlar. Çoğu zaten çoğu zaman tatsız bir şeylerin beklentisi içindedir. Konumlarına göre değişen günlük kaygıları vardır. İşyerlerinin kapatılmasından, kaçak inşaatlarının yıkılmasından, kovulmaktan, terfi edememekten, uzak bir ile sürülmekten, çalışma arkadaşlarından, amirlerinden, belediyeden, ev sahiplerinden, vergi memurlarından, kısacası çok kışiden ve çok şeyden ürkerler.

Evde yalnız olduğum bir sırada numarayı çevirdim. Yorgun bir kadın sesi cevap verdi.

“Tahir Yaman Bey’le görüşmek istiyordum” diye ciddi ve mesafeli bir havada konuştum.

“Kendisi şu anda evde değil. Kim arıyordu?”

Sorusunu duymazdan gelip “İşyerinin telefonunu alabilir miyim acaba?” dedim.

Kısa bir suskunluktan sonra kocasının eski işinden ayrıldığını, yeni işine de henüz başlamadığını söyledi. Ardından bir kez daha kim olduğumu sordu.

“İlçe Emniyet Müdürlüğü’nden arıyoruz efendim” deyip bekledim. Bu kez suskunluk biraz daha uzun sürdü. “Mesele neydi?”

“Siz eşi misiniz?”

“Evet” dedi sabırsızca. “Mesele neydi, söyler misiniz?”

“Bir konuda Tahir Bey’in bilgisine başvurmak istiyoruz hanımefendi. Kaygılanacak bir durum yok.”

“Kaygılanacak bir durum yok,” sözü bile kadıncağızı kaygılandırmaya yetti. Kocasını niçin aradığımızı bilmek istiyordu.

“Bunu size söylemem doğru olmaz. Bir an önce buraya gelmesi gerekiyor.”

“Ama eve kaçta geleceğini bilmiyorum” dedi bütünü telaşlanarak. “Ona şu anda ulaşmam da mümkün değil. Nerede olduğundan haberim yok.”

“O halde size telefonumu bırakayım, gelir gelmez beni arasın. Komiser yardımcısı Sacit. Numaram...”

“Bir saniye... Kalem bulamıyorum...”

“Aslına bakarsanız benim birazdan çıkmam gerekiyor” dedim, aklıma yeni gelmiş gibi. “En iyisi şöyle yapalım... Geldiğinde, kendisini yarın sabah mutlaka beklediğimi söyleyin. Mümkünse en geç dokuzda burada olsun... Komiser yardımcısı Sacit... Unutmazsınız, değil mi?”

“Hayır, hayır, unutmam.”

“Kiminle görüştüm acaba?”

“Adım Nergis Yaman” dedi. “Merak etmeyin. Gelir gelmez eşime ileteceğim.”

Rahatsız ettiğim için kibarca özür diledim, teşekkür edip kapattım.

Ertesi sabah saat sekiz buçukta, Emniyet Müdürlüğü’nün girişini iyi görecektir bir noktada mevzilendiğimi söylememe gerek var mı?.. Keyifli bir heyecanla beklemeye koyuldum. Saat dokuzu epey geçtiği halde Tahir Yaman ortalıkta görünmeyince keyfim kaçmaya başladı. Bu numarayı yutmadıysa, bir yenisi için kafa patlatmam gerekecekti. Can sıkıntısıyla bir süre daha oyalandım. Tam umudumu kesip gidiyordum ki, onun asık suratla Emniyet Müdürlüğü’nden çıktığını görüp çocuklar gibi sevindim. Yutmuştu, hem de fena halde oyuna gelmişti!.. Sabahın köründe soluğu karakolda aldığına göre etekleri iyice tutuşmuş olmalıydı. İyi de, benden birkaç dakika önce gelmiş bile olsa, neredeyse bir saattir içerdeydi. Alt tarafı Sacit diye bir komiser yardımcısının olmadığını ve kendisini kimsenin çağırmadığını öğrenecek, olanlara anlam veremeyip kafası karışmış halde çıkacaktı. Onca zaman içerde ne yapmıştı peki?.. Aslında bu beni pek de fazla ilgilendirmiyordu. Planım amacına ulaşmış, hatta umduğumdan da başarılı olmuştu. Kendimi göstermemeye çalışarak iyice uzaklaşmasını bekledim. Sonra büyük bir keyifle otoparka doğru yürüdüm. Bir kişi daha Reşat Sapmaz’ın hafife alınmayacak biri olduğunu öğrenmişti.

Arabanın kapısını açarken arkamdan “Sakın kıpırdama!” diye bir ses geldi.

Kanım dondu adeta, öylece kalakaldım.

“Ellerini arabanın üstüne koy. Aptalca bir şey yaparsan beynini dağıtırım. Bacaklarını yana aç.”

Koyun gibi yaptım söylenenleri. Kulaklarım uğulduyordu. Korkudan hiçbir şey düşünemez olmuştum.

Hoyrat bir el belime ve koltuk altlarıma pat pat vurarak üstümde silah aradı.

“Bir saattir karakolu gözlüyorsun. Maksudın ne?.. Herhangi bir örgütle bağlantın var mı?”

“Karakolu gözlemliyordum memur bey” dedim ağlamaklı bir sesle. “Herhalde bir yanlış anlama oldu. İzin verin de açıklayayım.”

“Önce kimliğini ver” diye emretti arkamdaki.

Titrek ellerle sürücü ehliyetimi çıkarıp omuzumun üstünden uzattım.

“Pekala” dedi kesin ve kararlı bir tonla. “Şimdi yavaşça dön bakalım.”

Zaten istesem de hızlı hareket edemezdim. Uyuşmuştum adeta. “Ben yanlış bir şey yapmadım” dedim ağlamaklı bir yüzle dönerken. “Lütfen dinleyin memur bey...”

“Komiser yardımcısı” diye düzeltti. “Komiser yardımcısı Sacit.”

Karşımdaki sırtıkan suratı görünce kapıldığım öfke, başımın gerçekten polisle derde girmemiş olmasından duyduğum sevinci fazlasıyla gölgeledi.

“Seni faka bastırdım” dedi Tahir Yaman kıs kıs gülererek. “Yüreğin ağzına geldi!..”

Derin bir soluk alıp toparlanmaya çalıştım. Yine de sesim hırıltılı ve titrek çıktı. “Siz deli misiniz beyefendi?.. Ne demek oluyor bütün bunlar?.. Niye yaptınız bu eşek şakasını?..”

“Asıl senin bana yaptığın eşek şakasıydı. Karşılığını veremeseydim hırsımdan ölürdüm. Neyse ki emniyet müdürlüğünden çıkarken seni görüp tanıdım. O zaman her şeyi anladım.”

“Ama ben neden bahsettiğinizi anlamıyorum. Sizi de tanımıyorum.”

“Bal gibi de tanıyorsun” dedi. “Postanede karşılaşmıştık. Gördüğüm bir yüzü asla unutmam. Dahası, artık ben de senin adını öğrendim.” O sinir bozucu gülüşüyle gülerek ehliyetimi burnuma doğru salladı. “Saf numarası yaparak beni kandıramazsın. Evime telefon edenin sen olduğunu biliyorum.”

Nedense böyle bir şey yapmama şaşırmış görünmüyordu. Durumdan çocukça bir zevk alır gibiydi.

“Emniyet Müdürlüğü’nde neler oldu, hiç merak etmiyor musun?.. Bana resmen kök söktürdüler. Orada gerçekten Sacit adında bir komiser yardımcısı olduğundan haberin var mıydı?”

Artık inkâr etmekte anlam kalmamıştı. “Hayır, haberim yoktu” dedim. “İlginç bir rastlantı!..”

“Evet, öyle biri var. Adamcağızın işi zaten başından aşkınmış. Yarım saat dosyalarını karıştırıp, bana neden böyle bir çağrı yaptığını hatırlamaya çalıştı. Sonra genel evraka gönderdi beni. Oradakiler de bir şey bulamadılar. Asker kaçağı, sübyancı ya da karısını dövdüğü için aranan bir koca olmadığım ortaya çıkana kadar odadan odaya dolaştım durdum. Hoşuna gitti mi?”

Karşılık vermedim.

“Pek mutlu görünmüyorsun” dedi sırtarak. “Yoksa seni çok mu korkuttum?.. Bu kulağına küpe olsun. Artık benimle oyun olmayacağını öğrenmişsindir herhalde.” Ehliyetimi elime tutuşturdu. “Hem postanede sıramı kapmaya kalkıyorsun, hem de böyle aptalca şeyler yapıyorsun.”

“Sen benim sıramı kaptın!” dedim hırsla.

“Ben önce gelmiştim” diye son derece sakin yanıt-

ladı. “Ama bunun artık önemi yok. Sen beni korkuttun, ben de seni korkuttum. Artık ödeşdik, tamam mı?.. Bundan sonra benden uzak dur, yoksa pişman olursun.”

Dönüp keyifle uzaklaştı. Gerçekten fena korkutmuştu beni. Bir polisin üstüme silah çevirdiğini sandığımda neredeyse altımı ıslatıyordum. Arabaya girdim, heyecanım geçene kadar öylece oturdum. Kendimi aşağılanmış, küçük düşürülmüş hissediyordum.

Hayır, ödeşmemiştik. Kuru tehditlere pabuç bırakmayacaktım. Son sözü kendisinin söylediğini sanıyorsa çok yanılıyordu.

HEITOR VILLA-LOBOS SORUNU

İtiraf etmeliyim, gerçekten küçük düşürülmüştüm. Ellerim arabanın üstünde, bacaklarımı iki yana açmış korkudan titrerken ne kadar zavallı bir halim vardı!.. Bu utanç verici sahnenin bir de videoya çekildiğini bilseydim, herhalde utancım bir kat daha artardı. Nitekim sonradan seyrederken bile yüzüm kızardı.

Kendimi göstermediğimi sanarak ve kıs kıs gülerken kurbanımın emniyet müdürlüğünden çıkışını izlerken Tahir Yaman beni fark edip peşime takılmış, büyük bir keyifle park yerine kadar izlemiş; sonra o da kıs kıs gülerken beni salak durumuna sokan o salakça oyunu oynamıştı. Aslında o sırada ikimiz de salak konumundaymışız meğer!..

İkimizin de bilmediği gerçek, o sırada başkalarının her ikimizi birden izlediği idi. Yolsuzluklara karıştıklarından kuşkulanılan bazı polisler hakkında araştırma yapmak için Emniyet Genel Müdürlüğü'nce görevlendirilen özel bir timin harekât alanının ortasına düştüğümüzden haberimiz yoktu. Aslına bakarsanız ikimizin de dünyadan haberi yoktu. İkimiz de ayakta uyuyorduk. Çok geçmeden gırtlığımıza kadar saplanacağımız bir bela bataklığına o gün ilk adımlarımızı attığımızı ruhumuz bile duymamıştı. Ne yazık ki iş işten geçene kadar da başımızın üstünde dolaşan felaket bulutlarını, çevremize yağın yıldırımları fark edemedik.

Her neyse... Yaptığını Tahir Yaman'a ödetmeye,

ödümü patlatmasını yanına bırakmamaya kararlıyım ama bazı özel nedenler harekete geçişimi bir süre ertelememi gerektirdi. Öncelikle iş aramam gerekiyordu. Üstelik hiç hesapta yokken başıma bir de Heitor Villa-Lobos sorunu çıkmıştı.

O günlerin birinde bir akşam büyük oğlum Onur yanıma geldi. “Biraz konuşabilir miyiz baba?” dedi. Sesinin tonundan ortada ciddi bir şeyler olduğunu sezdim. Oğlum büyümüş, benimle erkek erkeğe konuşmak istiyordu. Gurur duyduğumu söylemeliyim. “Gel bakalım evlat” diyerek elimi omuzuna attım. “Şöyle sakın bir yere gidelim.”

Boş bir odaya girdik. Onur söze nereden başlayacağını bilemez gibi kıvranıyordu.

“Çekinme oğlum” dedim. “Bana her şeyi rahatça anlatabilirsin. Kız meselesi mi?.. Âşık mısın?..”

“Hayır baba. Âşık falan değilim.”

“Yoksa sevmediğin bir kızla işi pişirip başını derde mi soktun?.. Söylesene, hamile falan mı?.. Eğer öyleyse, çaresine bakmak zorundayız. Zoraki bir evlilik sana hayatı zehir edebilir. Ayrıca ev geçindirecek durumda değilsin. Şu sıralarda ne yazık ki ben de sana destek olamam. Parasal açıdan sıkışık bir dönemden geçiyorum. Üstelik fakülte bitmeden evlenmene karşı olduğumu da biliyorsun.”

“Sorun biraz da burada baba” dedi. “Ben kendimi yeni yeni tanımaya başlıyorum.”

“Ne demek bu?.. Anlayamadım.”

“Anlatacağım” dedi ağlamaklı bir sesle. “Ama lütfen söyleyeceklerime iyi kulak ver.”

“Kulağım sende oğlum” dedim sabırsızca. “Uzatma da anlat!”

“Kızmayacaksın ama söz mü?..”

“Tamam, söz!” dedim ama kızmaya başlamıştım bile. Belli ki beni kızdıracak bir şey söyleyecekti.

“Ben senin düşündüğün gibi biri değilim baba” dedi. “Geçen gece müzik dinlerken gözyaşlarımı tutamadım.”

İçimde kötü, çok kötü bir gerçekle yüz yüze gelecekmişim gibi bir duygu vardı.

“Evet baba, resmen hüngür hüngür ağladım!” diye kesik kesik anlatmayı sürdürdü Onur. “O sırada Bachianas brasileiras’ı dinliyordum.”

“Bir samba grubu falan mı bu bahsettiğin?”

“Hayır baba. Villa-Lobos’un bazı yapıtları. Özellikle beşinciye dinlerken çok etkilendim.”

“Dur bir dakika. Kimin yapıtları dedin?”

“Heitor Villa-Lobos baba. Çok ünlü bir Brezilyalı besteci.”

“Çok ünlüyse ben niye tanımıyorum?..”

“Çünkü Beethoven ya da Mozart gibi ünlü değil.”

Bu sözlerinde hafif bir iğneleme sezdim ama üstünde duracak halde değildim. Yüreğim daralıyordu. Aklıma korkunç olasılıklar geliyordu. “Anlat hadi” dedim yanılmış olmam için dua ederek. “Bu bahsettiğin müziği dinlerken neden ağladın?”

“Unutma baba” diye sızlandı. “Kızmayacağına söz vermiştin.”

“Tamam!” diye bağırdım. “Kızmayacağım, anlat!”

Büsbütün hüzünlendi. “Dinlerken çok tuhaf duygulara kapıldım baba... O güne kadar yabancıysı olduğum bazı duygulara...” Burnunu çekti. “Belki henüz kendimi tam olarak tanımıyorum... Tercihlerim tam olarak nedir, bilemiyorum. Hayatımı yanlış bir seçimle mahvetmek de istemiyorum baba. Ne olur beni anlamaya çalış!..”

Daha fazla dinleyemedim. Kulaklarım çınlıyor, oda etrafımda dönüyordu. Böyle bir yüzleşmeye henüz hazır değildim. “Yeter, daha fazla dinlemek istemiyorum!” diye kükredim. Oğlumun duygularını incitmek istemezdim ama o an kendi duygularımla bile başa çıkacak durumda değildim. Onur’u şaşkın bakışlarla bırakıp kaçtım odadan.

Günlerce içim içimi yedi. Böyle bir sorunla nasıl baş edilirdi, bilemiyordum. Karımla konuşmaya utanıyordum. Sonunda kayınpederime açılmaya karar verdim. Müştak Bey yaşlı ve deneyimliydi. O da iki erkek çocuk yetiştirmişti. Belki bana bir akıl verebilirdi.

“Ne yapacağımı şaşırdım baba” dedim konuşma fırsatı bulduğumuzda. “Galiba oğlumda eşcinsel eğilimler var.”

Ağzı bir karış açık baktı bir an suratıma. Sonra bunu nereden çıkardığımı sordu. Ben de tutup oğlumla aramızda geçen konuşmayı olduğu gibi aktardım. Gülmeye başladı.

Doğrusu gülmesine çok kızdım. “Bunun neresi gülünç?..” diye çıkıştım. “Benim eski kafalı olduğumu mu düşünüyorsun yoksa?.. Hayır!.. Ben de en az senin kadar çağdaş düşünceliyim. Eşcinselliğin de yaşamın bir gerçeği olduğunun farkındayım. Bunu bulaşıcı bir hastalık ya da ne bileyim utanılacak bir sakatlık gibi görmüyorum. Herkesin cinsel tercihi kendisini ilgilendirir. Ama oğlumdan başka herkesin!.. Oğlumun ne olduğu beni çok yakından ilgilendirir. Düşünsene, onu ben yetiştirdim!.. Herkes neler söyleyecek...”

“Yeter” dedi Müştak Bey. “Biraz sus da beni dinle. Bir defa oğlunu senin yetiştirdiğini söyleyemeyiz pek. Onunla doğru dürüst ilgilenmiyorsun bile.”

“Kim demiş?”

“İlgilenmiyorsun tabii... O gece sözlerini bitirmesine bile izin vermemişsin.”

“Yani sana da mı açtı bu konuyu?.. Sözlerini bitirmesine gerek yoktu ki... Ben zaten her şeyi anladım.”

“Hava anladın!.. Oğlunun sana anlatmak istediği şey, içinde yeni ve zengin bir dünya keşfettiği idi.”

“Ne demek bu peki?”

“Henüz kendisi de emin değil ama sanırım yazar olmak istiyor. Duygularını bir yolla başka insanlara iletme istiyor. Her neyse, kimya mühendisi olmak istemiyor kısacası. Sana üniversiteyi bırakmayı düşündüğünü söylemeye çalışıyordu. Ama sen lafını ağzına tıkadın!.. Bu kadar aşırı tepki göstermene hiç anlam verememiş.”

Oğlumun eşcinsel olmadığına mı sevineyim, yoksa aptallığıma mı kahredeyim bilemedim. “Nasıl yaptım böyle bir hatayı, nasıl?..” diye mırıldandım.

“Kendini dünyanın merkezi gibi görüyorsun” dedi. “Nasılı bu işte!.. Saçma sapan gündelik çekişmelere öyle kaptırmışsın ki kendini, karına ve çocuklarına bile doğru dürüst zaman ayıramıyorsun.”

Çoğu kez olduğu gibi bu sefer de haklıydı. Kayın-pederime bunu itiraf etmedim tabii ama izleyen günlerde oğlumla daha yakından ilgilendim. Baba oğul bir kez daha oturup güzel güzel konuştuk. Hayatta hangi yolu seçeceği elbette onun kendi bileceği işti. Ne yapmak istediğine kendi karar vermeliydi. Yazarlık kuşkusuz saygın bir uğraştı ve günün birinde önemli bir yazar olarak adını duyuyorsa, bu bana büyük gurur verecekti. Yine de bir baba olarak onu uyarmak zorundaydım. Bu ülkede yazarlıkla geçinmenin çiğ damlalarını toplayıp banyo yapmak kadar

zor olduğunu, ille de yazar olmak istiyorsa bunu oku-
lunu bitirip kimya mühendisliği gibi para kazandıran
gerçek bir meslek edindikten sonra yapması gerektiği-
ni söyledim. Aramızda yine bir iletişim eksikliği ya da
yanlış anlama olmasın diye, benim evimde oturup be-
nim soframda karın doyurduğu sürece benim sözüm-
den çıkmaması gerektiğini, üniversiteyi bırakırsa kü-
lahları deđišeceđimizi ve benden beş kuruş para ala-
mayacağını açık açık anlattım. İyice anladığından
kuşkum yok. Çünkü bir daha ne bunun, ne de Heitor
Villa-Lobos'un bahsini açtı.

“VEGA” ASTROLOJİK VE
SPİRİTÜEL DANIŞMA HİZMETLERİ LTD.

O günlerde epey ihmal ettiğim sevgili karımı da karşıma alıp, uzun zamandır düşünüyorduğu eczane-yi yakında açabileceğimizi söyledim. Gözleri parladı. “Sahi mi?” dedi sevinçle. “Evleneli yirmi bir yıl, ben eczacılığı bitireli de neredeyse yirmi yıl oldu. Artık umudumu kesmeye başlamıştım.”

“Çocuk musun?” dedim. “Hep zamanını kolluyordum.”

“Peki artık zamanı geldi mi?..”

“Geldi tabii... Şöyle işlek bir yerde bir eczane bulup devralsak diyorum. Ayrıca eczane işletmenin zorlukları, sık sık gelen nöbetler falan seni yıldırmasın. Ev işlerinde nasıl yorulduğunu da biliyorum. Hepimiz sana destek oluruz. Bazen ben dururum dükkânda, bazen baban. Çocuklar okul dışındaki zamanlarında gelirler. Ailece yürütürüz bu işi.”

“Harika!.. Ne zaman başlıyoruz peki?”

“Hemen başlıyoruz, hemen!.. Bugünden itibaren uygun bir eczane bulmak için gözlerimi dört açacağım. Sen de bakın etrafa... Arkadaşlarına falan sor.”

“Hep soruyorum zaten” dedi. “Şu an bile en az üç şahane yer sayabilirim sana.”

“Bak bunu bilmiyordum!.. Güzel!.. Demek ki işin en önemli bölümü hallolmuş.”

“Yarın bir tanesiyle gidip konuşalım mı?”

“O kadar da acele etmeyelim. Biraz beklesek daha iyi olur.”

Sevinçi gölgelenir gibi oldu. “Niye?”

“Çünkü henüz iyi bir eczaneyi devralacak kadar paramız yok.”

“Peki ne zaman olur?”

“Yakında” dedim. “Çok yakında.”

“Sakıncası yoksa, şu anda ne kadar paramız olduğunu söyler misin?” dedi, gözlerini kuşkuyla kıсарak.

“Elbette” dedim. “Bilirsin ki senden hiçbir şey saklamam. Doğrusunu istersen, şu sıralarda fazla paramız yok. Hatta biraz borçta olduğumuz bile söylenebilir.”

Artık apaçık bir öfke, hatta düşmanlıkla bakıyordu bana. “Sen benimle alay mı ediyorsun?” dedi. “Madem paramız yok, durup dururken ne diye açtın şimdi eczanenin bahsini?”

“Durup dururken olur mu Nükhet?” dedim güvenle gülümseyerek. “Elimdeki gazeteyi görmedin galiba?”

“Gördüm. Ne olmuş?.. Milli Piyango listesine mi bakacaksın gazeteden?” Çoğu zaman olduğu gibi öfkesini yenmeyi çabuk başarıp alaycılık aşamasına geçmişti bile.

“Hayır şekerim” dedim. “Dikkat ettiysen elimde tuttuğum, gazetenin İnsan Kaynakları eki.”

“Yani iş arıyorsun?..”

“Evet!” dedim coşkuyla. “İş arıyorum.”

“Söylesene, nasıl bir iş bulacaksın da kısa zamanda hem borçlarını ödeyecek hem de bana bir eczane açacaksın?.. Orada ‘Banka soyguncusu suç ortağı arıyor’ diye bir ilan mı gördün?”

Elimde olmadan güldüm. “Kimi zaman gerçekten çok şakacı oluyorsun” dedim.

“Bu sefer çok ciddiylim” diye tısladı. “Sahiden bu kadar bol kazançlı işler varsa, bana da haber ver!”

“Olur mu hiç öyle şey?” dedim. “Sen kendi eczanende çalışacaksın karıcığım!..”

Bu kez susmayı yeğledi, ters ters bakıp odayı terk etmekle yetindi. Aslında bir konuda haklıydı. Aradığım gibi yüksek ücretli ve rahat bir iş bulmam kolay değildi. Koca koca ilanlarla duyurulan önemli pozisyonlardan birine kapağı bir atabilsem, çok başarılı olur ve paraya para demezdim, biliyorum. Ama ne yazık ki bu ilanları verenler, adayların gizli yeteneklerini keşfetmeye çalışmaktansa uygun bir akademik formasyon ve ilgili alanlarda kazanılmış yeterli deneyim gibi basmakalıp özellikler arıyorlar.

İnsan Kaynakları ekine bakmak bile kendi başına yararlı bir deneyimdi aslında. Her şeyden önce, eleman ilanlarını içeren bir gazete ekine İnsan Kaynakları başlığının konulmasını çok yerinde buluyordum. Çünkü bir ülkenin en zengin doğal kaynağının, o ülkenin insanları olduğunu kendim de çok düşünmüştüm. Hele bizimki gibi nüfus artışı dizginlenemeyen ülkeler daha işin başından avantajlıdır. Çünkü halk durmadan gençleşmekte, sürekli olarak ve gitgide daha fazla taze işgücü yetişmektedir. Hızlı ekonomik büyümenin motoru işte bu genç ve dinç işgücüdür. Bu gençleri doktor, öğretmen, hukukçu, mimar, mühendis, kaynakçı, elektrik teknisyeni ya da pop şarkıcısı yapabilirsiniz. Onları inşaat kulelerinin tepesine çıkarabilir, madenlerin derinliklerine indirebilir, kısacası onlarla mucizeler yaratabilirsiniz.

Ama öte yandan, korkarım ülkemizin bu en zengin doğal kaynağı aynı zamanda da baş ağrılarımızın en büyük nedeni. Çünkü bu gençleri önce iyi ve sağlıklı yetiştirmek, sonra da emeklerinin karşılığını vermek, onlara insanca yaşama koşulları sağlamak gere-

kir. İşte ikilem bu noktada çıkıyor karşımıza. Ulusça canımızı dişimize takarak sağladığımız etkileyici ekonomik büyümenin hızı, çoğalan nüfusun gerektirdiği altyapıyı sağlamaya yetişemiyor. Yollar, hastaneler, ağaçlar ve çimenler, barajlar, elektrik telleri, su ve kanalizasyon boruları, spor tesisleri, ulaşım araçları yetersiz kalıyor. En kötüsü çağdaş eğitim verebilecek kurumlar yetersiz kalıyor. Gençlerimiz de sokak çetelerinden kadın tacirlerine, uyuşturucu şebekelerinden şeriatçı örgütlere kadar her türlü kötülük zincirine halka olmak tehlikesiyle yüz yüze geliyor. Bunun da acısını bütün toplum çekiyor.

Canımın sıkkın olduğu zamanlarda işte böyle konulara kafa yorardım ve canım daha fazla sıkılır. Aslına bakarsanız altmış beş milyon insanı birden düşünmek kolay değil. Çare aramaya bir yerden başlamak gerekir. Mantık açısından kendimden başlamak en uygunuydu.

İnsan Kaynakları ekinin ön sayfasındaki “Önce kendinize güvenin” başlıklı yazıyı başından sonuna kadar dikkatle okuduktan sonra kendime güvenim iyice yerine geldi. En gösterişli ilanlardan birini seçip şansımı bununla denemeye karar verdim.

Büyük bir firma için mali ve idari işler müdürü aranıyordu. Bunun bana çekici gelmesinin nedeni, açıkça dile getirilmese de ima edilen yüksek ücretin yanı sıra, yapılacak görevin adındaki umut verici esneklikti. “Mali ve idari işler müdürü” ne de olsa analist programcı, mikrobiyolog, portföy yetkilisi, fizik tedavi uzmanı ya da ameliyat hemşiresi gibi kesinkes tanımlanabilecek bir ünvan değildi. Ayrıca adaylarda aranan ilk koşula tartışmasız uyuyordum. Elli yaşını aşmamış olmalı diyorlardı, ben kırk sekizime bile girme-

miştim. Geri kalan koşullar da oldukça esnekti. Örneğın benzer bir görevde en az on yıl iş deneyimi aranıyordu. Görevin kendisinin ne olduğı tam belirlenmediğine göre, benzerlerinin ne gibi şeyler olacağı iyice yoruma açıktı. Yüksek okul diploması aranıyordu, benim açımdan bunda da sorun yoktu, çünkü dal belirtilmemişti. Sadece çok iyi derecede İngilizce bilme koşulu önce biraz duraksamama neden oldu, ama düşününce iyi ve çok iyi gibi kavramların göreceli olduğuna ve bunun bir engel oluşturmayaacağına karar verdim. Lisedeyken İngilizce notum dokuzun altına düşmezdi. Hem adayın ana dili gibi İngilizce konuşmasını isteselerdi, o zaman bir İngiliz ararlardı. Ya da en azından başkaları gibi İngilizce ilan verirler, “administrative officer” ya da “finance manager” gibi ürkütücü bir başlık atarlardı.

Kısacası bu iş tam bana göre idi. Üstelik duyuru-yu, adı gizli tutulan büyük firmanın kendisi değil, uluslararası bir yönetim danışmanlığı şirketi vermişti. Bu insanların işi, başkalarına eleman bulmada aracı olmaktı. Buldukları elemanları kendileri çalıştırmayacak, maaşını kendileri vermeyecek, bu eleman işi kıvıramazsa kendileri zarar görmeyecekti. Başka bir deyişle sırtlarında yumurta küfesi olmadığından, seçim yaparken pek öyle kılı kırk yarmayabilirlerdi.

İlanda istendiğı gibi önce telefonla randevu aldım. Sonra en iyi giysimi giyip bizzat gittim. Bir sekreter elim bir form tutuşturup beni gösterişli bir salona aldı. Kahvemi içmeyi ve formu doldurmayı yeni bitirmiştim ki, mini etekli çok güzel bir genç bayanla benim yaşılarımda külyutmaz tavırlı bir adam geldi içeri. Havadan sudan konuşmalarla heyecanımın yatışmasını ve bakışlarımı genç bayanın bacaklarından ayırmamı bekle-

diler, sonra bana sorular sormaya başladılar. Her soruyu serinkanlılıkla yanıtladım. Her yanıtta gözleri şaşkınlıkla irileşiyordu. Benim kadar iyi bir adayla karşılaşacaklarını ummadıkları her hallerinden belliydi.

Sonunda külyutmaz tavırlı adam ayağa kalkıp elini uzattı. Geldiğim için teşekkür etti.

“Hepsi bu kadar mı?” dedim. “Yani hakkımda yeterli fikir sahibi olabildiniz mi?”

“Yeterinden de fazla” dedi adam.

“Sizi ne zaman arayayım?”

“Aramanıza gerek yok. Kesinlikle en geç bir hafta içinde bizden haber alırsınız.”

Teşekkür ettim. Bana hayranlık dolu bir gülümsemeyle bakan güzel genç bayanın da elini sıkıp çıktım. İçim içime sığmıyordu. Ne yalan söyleyeyim baştan kendim de fazla umutlu değildim ama sonunda yüksek ücretli, sebatla çalışıp yeteneklerimi sonuna kadar kullanabileceğim bir iş bulabilmiştim galiba.

Yönetim danışmanlığı şirketinden çıkarken kiminle karşılaşsam beğenirsiniz?.. Bizim Mete!.. Hani şu Hayriye’yi elimden alan, benim de işini elinden alarak dersini verdiğim eski arkadaşım!.. Epey değişmişti. Şişmanlamış, sakal bırakmıştı. Şık evrak çantası, ışıltılı ve koyu renk takım elbisesiyle, biraz egzantrik bir işadamını andırıyordu.

“Mete?” dedim şaşkınlıkla. “Sen burada ne arıyorsun?”

Onun şaşkınlığı da benimkinden küçük sayılmazdı hani. “Asıl sen burada ne arıyorsun?”

“Bir iş için başvurdum.”

Nedense bu onun ilgisini çekti. Koluma girip beni bahçeye çıkardı. “Burada daha rahat konuşabiliriz” dedi. “Söyle bakalım, nasıl bir iş için başvurdu?”

Cebimden gazete ekini çıkarıp ilanı gösterdim.

Gölmeye başladı. “Dalga mı geçiyorsun?.. Bu dediğin, yıllık iki yüz elli bin dolar dolayında ücreti olan bir iş!”

“Daha iyi ya!” dedim sevinçle. Bir yandan kafamdan iki yüz elli bin doların kaç Türk lirası ettiğini hesaplamaya çalışıyordum. Gerçi bu hızlı enflasyon ortamında böyle hesaplar yapmaktan vazgeçmeliydim, çünkü her gün yeniden hesaplamak gerekecekti. Zaten adam gibi mağazaların çoğunda da fiyatlar artık dolarla söylenmeye başlamıştı. Ne olursa olsun, yıllık iki yüz elli bin dolar ücret fena sayılmazdı. “Belki Amerika’da bile bunu alamayan yöneticiler vardır, değil mi?” diye sordum Mete’ye.

“Bırak şimdi Amerika’daki yöneticileri!.. Deli misin sen?.. Neyine güvenerek böyle bir işe başvurduğun?.. Seninle konuşmamışlardır bile.”

“Çok yanıliyorsun. Konuştular. Üstelik çok da etkilidim onları.” Yaptığım iş görüşmesini kısaca aktardım.

“Seninle alay etmişler” dedi keyifle. “Kıçlarıyla gülmüşler!”

O zaman aklım başıma gelir gibi oldu. Benimle böyle konuşmasının nedeni kuyruk acısıydı tabii. Aramızda geçenler yüzünden başarılı olmamı çekemiyor, beni baltalamaya çalışıyordu.

Bunları söylediğimde birden ciddileşti. “Hayır, hayır” dedi korkuyla. “Eski günleri hatırlatma!.. Senin gibi bir çılgınla sidik yarışına girişecek kadar aptal değilim. Zaten aramızdaki hesap kapandı. Eski bir arkadaşın olarak sadece uyarıyorum seni. Düş kırıklığına uğrayabilirsin.”

Söylediklerinde az da olsa gerçek payı vardı. İş konusunda alabileceğim olumsuz bir yanıtı da hazırla-

malıydım kendimi. “Peki sen bu konuları nasıl böyle iyi biliyorsun?” diye sordum. “Burada çalışmıyorsun, değil mi?”

“Hayır ama çalıştığım şirketle bu şirketin sürekli bir bağlantısı var” diye yuvarlak sayılabilecek bir yanıt verdi.

“Çok değişmişsin” dedim. “Şişmanlamışsın, sonra sakal da bırakmışsın. Yoksa çıkarını o yönde görüp sofulaştın mı?”

“Sakallar konusunda pek bilgin yok anlaşılan” dedi sakalını sıvazlayarak. “Bir adamın bıyığına bakıp solcu mu, eyyamcı mı, ırkçı mı, yoksa ümmetçi mi olduğunu nasıl anlayabilirsek, sakalların biçimi de bir mesaj verir. Şu kadarını söyleyeyim, benimki sofu sakalı değil.”

“Peki ne sakalı?” diye üsteledim.

“Medyum sakalı” dedi alçak sesle.

“Medyum sakalı mı?.. Nasıl medyum?..”

“Bildiğimiz medyum işte” diye açıkladı. “Falcı, kâhin, bilici... Adına her ne dersen.”

“Sen medyum mu oldun yani?”

“Evet. Daha doğrusu, bu tür işlerle uğraşan bir firmada çalışıyorum.”

“Ne tür işlerle?” dedim şaşkınlığım gitgide artarak. “Böyle şeylerin firması mı olur?”

“Artık her şeyin firması var. Çağımız profesyonellik ve uzmanlaşma çağı.” Sesini alçalttı. “Sana bir sır vereceğim ama önce kimseye söylemeyeceğine yemin etmelisin.”

“Ekmek çarpsın kimseye söylemem” dedim.

O zaman bana, o güne dek duyduğum en ilginç öykülerden birini anlattı. Aralarında çok ünlü holdingle- rin de bulunduğu irili ufaklı bazı şirketler, alacakları

elemanların diğer özelliklerinin yanı sıra astrolojik ve spiritüel açılardan da kendilerine uygun olup olmadıklarını bilmek istiyordu. Böylelerinin sayısı gittikçe arttığı için de, az önce iş görüşmesine geldiğim ve bahçesinde dedikodu yapmakta olduğumuz yöneticilik danışma firması, çareyi Mete'nin görev yaptığı medyumluk ve astrolojik danışma hizmetleri firmasıyla sürekli bir işbirliğine girmekte bulmuştu.

“Şunu biraz daha açıkla” dedim pişmiş kelle gibi sırtıma engelleyemeyerek. “Yani iş başvurularını bir de siz inceliyor ve adayların burçlarının murçlarının bu göreve uygun olup olmadığına karar veriyorsunuz, öyle mi?”

“Hepsinin değil tabii” dedi. “Sadece eleman arayan müşteriden bu yolda bir istek geldiyse!.. Ayrıca bu iş senin burçlarının murçlarının diyerek küçümsediğin kadar basit bir iş değil. Artık çok gelişmiş bilgisayarlar kullanıyoruz. Her yıl güncelleştirilen astroloji levhalarımız var. Sırf kişinin doğduğu ay ve günle, yükselen ve alçalan burçlarıyla yetinmiyoruz. Saatine, dakikasına, yıldızların o anki özel konumlarıyla, olağandışı göksel hareketlerle ve kozmik etkileşimlerle ilgileniyoruz. Kısacası bu iş senin bildiğinden çok daha bilimsel.”

Farkında olmadan ben de bilimsel düşünmeye başlamıştım bile. “Baksana” dedim. “Şu benim başvurduğum görev... Yani mali ve idari işler müdürü arayan firma... Acaba onlar da adayların şeyini istiyorlar mı, nasıl derler?..”

“Astrolojik ve spiritüel analizini!”

“Hah işte!.. Onu da istiyorlar mı?”

Emin olmak için ilana bir daha baktı. “Galiba istiyorlar. Evet, kesin hatırlıyorum, istiyorlar. Daha geçen gün konu oldu.”

“O zaman dört ayak üstüne düştüm” dedim. “Tabii işini elinden aldığım için bana gerçekten kızgın değilsen.”

“Saçmalama” dedi. “Sana elbette kızgın değilim. Tersine, senin yardımın olmasa o boktan işte yıllarca üç kuruşa dirsek çürütebilirdim. Şimdi çok şükür hem kazancım, hem havam iyi. Bunu bir bakıma sana borçluyum.”

“İyi” dedim. “Yani bana yardım edeceksin.”

“Yardım mı?.. Nasıl yardım edebilirim ki?..”

“Bunu sen daha iyi bilirsin. Dosyam sana geldiğinde, astrolojik ve spiritüel açıdan bu işe olağanüstü bir uygunluk gösterdiğim yolunda bilimsel bir rapor verip, öteki adayların tümünün önüne geçmemi sağlayacaksın alt tarafı.”

Katır gibi gülmeye başladı. Arada binaya doğru kaçamak bir bakış atıyor, kimsenin bakmadığından emin olunca yine gülüyordu. “Hiç şansın yok” dedi. “Seni iyi tanıyorum. Söyledim ya, içerde seninle dalga geçmişler. Dosyan bana asla gelmeyecek. O doldurduğun form çoktan çöp sepetini boylamıştır.”

İçimden bir ses, bana onun haklı olduğunu söylüyordu nedense. Ve nedense bütün neşem bir anda uçup gitmişti.

“Üzülme” dedi dostça bir sesle. “Seni gerçekten tanıyorum. Yeteneklerini, neler yapabileceğini başkalarından iyi biliyorum. Bu yüzden sana başka bir iş önerim var.”

“Dinliyorum” dedim merakla.

“Gelip bizimle çalışabilirsin. Vega Astrolojik ve Spiritüel Danışma Hizmetleri Limited’te sana kadife örtülü bir masa ve bir kristal küre ayarlayabilirim.”

Gülsem mi, ağlasam mı bilemeden baktım yüzüne.

“Çekingenliğini anlıyorum” diyerek profesyonellerre özgü bir ciddiyetle salladı başını. “Senin için yeni bir alan ne de olsa... Yine de, olumlu karar verirsen hemen beni ara.”

Cüzdanından çıkarttığı kartviziti ceketimin göğüs cebine sokuşturdu. Elimi sıkıp omuzumu tokatladıktan sonra kendinden emin adımlarla binaya girdi. Bense öylece kalakaldım.

Dediğim gibi ülkemiz insan kaynaklarından yana çok zengin. Başka bir deyişle bu ülkede yeterinden fazla insan var. Bunların da inanılmayacak kadar büyük bir bölümü akın akın İstanbul'a geliyor. Bu şehirde zaten çok fazla işyeri, çok fazla araba, çok fazla çöp, çok fazla gürültü patırtı, kısacası çok fazla insan var. Evler, parklar, kahvehaneler bunca insana yetmiyor. Herhalde bu yüzden milyonlarca kişi kendilerini sokaklara atıyor ve nereye gideceklerini bilmezmiş gibi dört bir yana yürüyüp duruyorlar. Çoğu temelde iyi insanlar, eminim. Ama üzülererek söylüyorum, çoğu uzaktan bakıldığında neşesiz ve gergin, giderek sinirli görünüyor. Çok geç olmadan, yani sokaklarda birbirimizi çiğnemedi, adım atamayacak hale gelmeden bu gidişe bir dur deyip İstanbul'a göçün önünü almamız gerekiyor. Bu nasıl olur bilemem. Açıkçası burada oturanlara ek vergiler getirmek falan gibi uçuk önlemlerin de bir yarar sağlayacağını sanmıyorum. Bu çılgın şehirde yaşamamanın çıldırtıcı zorlukları bile kimseyi caydıramadıktan sonra ne yapsanız boş!..

O günlerde dışarı çıktığımda, sokaklardaki insanlar gözüme daha da çoğalmış gibi görünüyorlardı. Hepsi üstüme üstüme geliyordu sanki. Hepsi de kaşlarını çatmış, tüm sıkıntılarının sorumlusu benmişim gibi bakıyorlardı yüzüme. Oysa o sırada kendi sıkıntıları kendime yetiyordu. Hâlâ aradığım gibi kolay ve bol kazançlı bir iş bulamamıştım. Ayrıca hâlâ Ta-

hir Yaman'dan intikamımı alamamıştım. Belki yolda karşılaştığım insanlar bana biraz onu hatırlattıkları için gözüme bu kadar sevimsiz görünüyordlardı.

Bana oynadığı oyunu bir türlü hazmedemiyordum. Ödümü patlattığı yetmezmiş gibi benimle alay etmiş, gururumu kırmıştı. Sık sık günlüğümü açıp otoparkta geçen olay hakkında yazdıklarımı tekrar tekrar okuyordum. Bu bir aşı gibi öfkemi tazeliyor, nefretimi canlı tutuyor, saldırganlık duygularımı kırbaçlıyordu.

Aracı firmadan söz konusu mali ve idari işler müdürlüğü için uygun görülmediğimi bildiren nazik ve sinir bozucu bir mektup aldım. Neyse ki her kapanan kapıya karşılık bir başkası aralanıyor. Aynı gün, daha önceden yaptığım sayısız iş başvurularından birine olumlu yanıt geldi.

Böylece, bir inşaat şirketinin satın alma sorumlularından biri oldum. Bunun gösterişli ya da yüksek ücretli bir iş olduğu söylenemezdi ama ben de fazla seçici davranacak durumda değildim. Yeni işime kısa zamanda uyum sağladım. Artık epeydir askıya aldığım önemli bir konuyla ilgilenebilirdim.

Bir gün yemek paydosunda markete gidip üç paket pirinç unu, saydam bir plastik torba, kalın ambalaj kâğıdı ve yapışkanlı koli bantı aldım. Pirinç unu kutularını plastik torbaya boşalttım. Sımsıkı bantlayıp kalın kâğıtla güzelce paketledim. Üstüne Tahir Yaman'ın adını, adresini ve telefon numarasını yazdım. Bir kargo şirketi aracılığıyla ödemeli olarak gönderdim. Ertesi gün de narkotik şubeyi arayıp isimsiz bir ihbarda bulundum.

Pakettekinin pirinç unundan başka bir şey olmadığı anlaşılan kadar Tahir Yaman'ın anasından emdiği süt burnundan gelecekti. Paketi benim gönderdiğim

ortaya çıksa bile, kargoyla pirinç unu göndermenin suç olduğunu söyleyen bir yasa maddesi yoktu. Olacakları düşündükçe keyifleniyordum. Yine de bu kez gidip her şeyi yerinde izlemeyi göze alamıyordum.

Birkaç gün sonra Tahir telefon etti. Burnundan soluyordu. Planımın yine başarıya ulaştığı belliydi. Kıs kıs gülerек ama bunu yapanın ben olduğumu açıkça söylemeden, pes etmezse başına daha kötü şeyler gelebileceğini ima ettim. “Sen gazete okumaz mısın salak?” diye kükredi. “Olup bitenlerden haberin yok mu?”

Aslına bakarsanız pek yoktu. O günlerde gazetelerde ve televizyonda, büyük bir uyuşturucu şebekesinin ortaya çıkarıldığı yolunda haberler gözüme çarpmıştı ama böyle haberler sık sık çıkıyordu. Haberde adı geçen nakliye şirketinin, pirinç ununu Tahir Yaman’a göndermek için rastgele seçtiğim şirket olduğuna dikkat bile etmemiştim. Dinledikçe başımdan aşağı kaynar sular dökülmeye başladı. Yaptığım isimsiz ihbar üzerine şirketin ambarına bir baskın düzenlenmiş, Tahir’e gönderdiğim paketin yanı sıra büyük miktarda eroin ele geçirilmişti. Tahir’in suçsuz olduğu anlaşılmış, pirinç unu eline tutuşturulup salıverilmişti ama bu arada ölüp ölüp dirilmişti.

“Bununla geçmiş olsun” dedim. Gülmek istemiyordum ama kendimi tutamıyordum.

“Gül bakalım, gül!” dedi öfkeyle. “Son gülen iyi güler.”

Telefon kapandıktan sonra da bir süre kıkırdadım. Aslında keyfimden değil, sinirlerim bozulduğu için gülüyordum. Az önce yaptığımız telefon konuşmasının dinlendiğinden haberim olsaydı, sinirlerim daha da çok bozulurdu herhalde. Hele hele artık polisteki yolsuzlukları araştırmakla görevli özel timden başka,

uyuşturucu ajanlarının da ilgi alanına girdiğimizi; daha kötüsü, onlar bizim karanlık işler  evirdiğimizden kuşkulanırken, asıl karanlık işleri çevirenlerin de Tahir’le benim polis için çalıştığımızdan kuşkulanmaya başladıklarını bilseydim, gülmekle falan vakit yitirmez, bu ülkeden kaçmanın ya da değişik bir yüz ve kimlik edinmenin yollarını daha o günden aramaya başlardım.

Bu dediklerim Tahir için de geçerliydi kuşkusuz. Henüz o da başının üstünde dolaşan felaket bulutlarının farkında değildi. Zaten benden intikam alma hırısıyla, başka aptallıklar yapmakla meşguldü o günlerde. Örneğin ben işteyken evi tekrar aramış, karıma eski bir arkadaşım olduğunu söyleyerek hakkımda bir yığın bilgi edinmişti. Arayanın Tahir Yaman olduğundan kuşkulanmakla birlikte henüz emin değildim. Belki de gerçekten eski bir arkadaşımdı.

Bir maliye ekibinin çalıştığım şirketi bastığı gün tamamen emin oldum. Çünkü görevliler doğrudan doğruya bana geldiler. Sahte faturalarla, ödenmemiş paraları  denmiş gibi gösterip şirketi dolandırdığım yolunda ihbar almışlardı. İtirazlarıma kulak asmadan masamı,  ekmecelerimi, dolaplarımı aramaya başladılar. Bazı arkadaşlarıma ısmarladığım bir yemeğin faturası dışında dişe dokunur bir şey bulamayınca, beni de yanlarına alarak muhasebeye indiler. Taşlaşıp kalan muhasebe çalışanları, korkudan bembeyaz kesilmiş yüzlerle olanları seyrederken bütün defterleri, faturaları ve tüm yazışma dosyalarını didik didik ettiler. K  c k k ğıtlardaki telefon mesajlarını bile dikkatle okudular. Her şeyi koca bir çuvala doldurup mühürlediler, beni ve öteki personeli sorgulanmak üzere götürdüler.

Ben suçsuz olduğum halde korkuyordum. Ötekilerin halini düşünün artık. Zaten çok geçmeden çözülüp her şeyi bülbül gibi anlattılar. Bizimki gibi saygın bir şirketin büyük çapta fatura sahtekârlığına ve inşaat makineleri kaçakçılığına bulaşacağı, ayrıca uluslararası bir kara para aklama örgütünün uzantısı olacağı dünyada aklıma gelmezdi. Doğrusu çok şaşırdım ve biraz daha fazla korktum. Neyse ki bu kirli işlerle ilgim olmadığı çabuk anlaşıldı. Salıverildiğimde rahat bir soluk aldım.

Gerçi işimi kaybetmiştim ama bu kadarına çoktan razıydım. İş her zaman bulunurdu. Önemli olan sağlıktı. Ve ben henüz sağlığımın, giderek hayatımın büyük bir tehlikede olduğunun farkında değildim. Tahir’le birlikte yeraltı dünyasında “Esrarengiz İkili” diye anılmaya başladığımızı, peşimizdeki düşman kitlesinin bu son olayla biraz daha büyüdüğünü, başımıza ödülleri konduğunu nereden bilecektim?.. Öte yandan bizim mafya üyesi mi, yoksa kendilerinin de bilmediği bir gizli devlet örgütünün ajanları mı olduğumuzu henüz kestiremeyen emniyet güçlerinin, çevremizdeki halkayı daraltıp bizi daha yakından izlemeye koyulduklarından da haberim yoktu.

Tahir de benim gibi ayakta uyuyordu tabii. Bana duyduğu düşmanlık gözünü kör etmişti.

Bana gelince... Aslına bakarsanız, sonunda kendim gibi çetin bir cevize çattığımı sezmeye başlamıştım. Karşımdakinin kolay pes etmeyecek biri olduğu belliydi.

Ama son sözümü söylemiş değildim henüz. Yaptığını kesinlikle yanına bırakmayacak, bu sefer ona haddini iyice bildirecektim. Reşat Sapmaz’a iftira etmek neymiş, görecekti!..

Aslında bir şeylerden pirelenmeye başlamamış da değildim. Sözgelimi yolda yürürken birileri beni izliyormuş gibi tuhaf duygulara kapılıyordum. Bunu Tahir Yaman’la sürdürdüğümüz çekişmenin yarattığı gerginliğe vermek istiyordum, ama bir yandan da sanki her terslik beni buluyordu. Nereye gitsem bir olayla karşılaşırıyordum adeta. Bir gün bir mağazanın önünden geçerken, koskoca vitrin camı kendiliğinden patlayıp un ufak oldu. Annemi ve ablamı ziyarete gittiğimiz bir akşam, çevreyolunda hemen arkamızdaki oto aniden yoldan çıkıp takla atarak yanmaya başladı. Bunları anlattığımda annem “Hayırdır inşallah yavrum” dedi. “Belli ki üstünde bir uğursuzluk dolaşıyor. Sana bir kurşun döktürmek lazım.”

Safsatalardan asla medet ummam. Kurşun falan döktürmedim. Bir gece karım ve kayınpederimle birlikte deniz kenarında bir çay bahçesinde oturuyorduk. Birden silahlar patlamaya başladı. Hepimiz yerlere kapaklandık, kendimi karıma siper ettim. Komşu masalardaki insanlardan kimileri denize atlayarak canlarını zor kurtardılar. Bazılarının o kadar talihli olmadıklarını sonradan öğrenecektim. Ama o sırada etrafa bakacak halde değildim. Kurşunlar başımızın üstünde vızıldarken “Acaba annemin öğüdünü dinleyip kurşun döktürse miydim?” diye düşünüp duruyordum.

Ortalık yatışınca hayatta kaldığımızı şükrettik. Sadece kayınpederim elinden yaralanmıştı. Buna da bir

mermi değil, telaşla kaçarken bastığı yeri görmeyen bir kadının sivri topuğu neden olmuştu. Onca heycandan sonra gecenin birkaç saatini de hastane ve karakolda geçirdik. Görgü tanığı olarak ifademiz alındı ama yattığımız yerden pek bir şey gördüğümüz söylenemezdi. İki kişinin öldüğünü, iki kişinin de ağır yaralandığını karakolda ğrendik. Biz gerçekten ucuz kurtulmuştuk. Hafif yaralılar arasında Selami Bey adında bir de emekli polis memuru vardı. Meslekten ayrıldıktan sonra özel detektifliğe başlamıştı. Söylediğine göre daha çok apkın kocaları izlemek ya da çalınmış ev hayvanlarını bulmak gibi işler yapıyordu. Pansuman odasında Müştak Bey’e kartını vermek istedi ama kayınpederim burun kıvırdı. Bense bulunsun diyerek aldım bir tane. İnsanın ne zaman neye ihtiyacı olacağı bilinir mi?..

Ertesi günkü haberlerde, ölen adamlardan birinin ek-senet mafyasının ünlü bir babası, öbürünün de onu vuran  tetikiden biri olduğunu duyduk. “Sizdeki de tam kr talih!” dedi büyük oğlum Onur. “Kırk yılın biri akşam gezmesine çıktınız, onda da mafya hesaplaşmasının göbeğine düştünüz.”

Ona hak vermeden edemedim. Mafya babasının aslında bana kurulmuş olan bir pusuya kurban gidip pisi pisine öldüğünü, bu olayın ardından onun adamlarının da benim kanımı içmek isteyenlerin saflarına katıldığını çok sonra öğrenecektim.

Birkaç gün sonra, önemli bir randevuya yetişmek üzere evden çıkıp arabama bindim. Daha siteden yeni çıkmıştım ki, bir binanın tepesinden arabamın önüne bir adam düştü. Atik davranmasam, zavallıya bir de ben arpacaktım. Hemen büyük bir kalabalık toplandı. Polis ve ambulans sirenleri ortalığı inletmeye baş-

ladı. Genel kanı, adamcağızın intihar ettiği yolundaydı. Elindeki uzun namlulu silaha ve şakağındaki mermi deliğine bakılırsa, intihar etmeyi iyice kafasına koymuş olmalıydı. Çünkü önce kendini şakağından vurmuş, daha sonra da damdan atlamıştı. Farklı bir görüşe göre ise, önce damdan atlamış, öleceğinden iyice emin olmak için de havada düşerken kendini vurmuştu. Ne yalan söyleyeyim, adamın beni ortadan kaldırmak isteyenlerce tutulmuş ve beni korumak isteyenlerce saf dışı bırakılmış bir keskin nişancı olduğu aklıma bile gelmemişti. Nasıl gelsin?.. Henüz ne beni ortadan kaldırmak isteyenlerin, ne de beni korumak isteyenlerin varlığından haberim vardı. Meraklı izleyicileri hararetli tartışmalarıyla baş başa bırakıp oradan ayrıldım. Çünkü randevuma geç kalıyordum.

Selami Bey'in bürosu bir özel detektifin bürosuna pek benzemiyordu. Aslında burası büro falan değil, artık dilimize iyice yerleşen sözcüklerle, bir Pet Shop'tu. Her türden kuş ve akvaryum balığının; kertenkele, kaplumbağa, sincap ve yılan gibi aslında ev hayvanı olduklarını bilmeyen ev hayvanlarının satıldığı bir dükkândı anlayacağınız. Selami Bey'in bir uğraşı da buydu. Aslında gençken polis değil hayvan terbiyecisi olmak istediğini anlattı bana. Hatta çocukluğunda İtalya'dan gelen Medrano sirkini görmek için ailece Küçükçiftlik parkına gitmişlerdi de, gösteriden sonra babasının elinden kaçıp sirkine arabalarından birinin altına saklanmıştı. Sirkle birlikte kaçıp gitmeyi kafasına iyice koymuştu. Ne var ki onu çabucak bulup saklandığı yerden çıkartmışlardı. Babasından yediği şamarın acısını hâlâ yanağında hissediyordu. Sonra da polis olmuştu işte. Hayat tuhaftı. Şimdi etrafındaki küçük hayvanlara bakıp avunarak özlemini bir öl-

çüde gidermeye çalışıyordu. Derin bir soluk aldı. “Kusura bakmayın, kafanızı şişirdim” dedi. “Buraya neden geldiğinizi unutuverdim birden.”

İşin doğrusu, anlattıklarına öyle dalmıştım ki, neredeyse kendim de neden geldiğimi unutacaktım. Selami Bey’e, Tahir Yaman’ın adını ve adresini verdim. Tek yapacağı onu olabildiğince yakından izlemek, hakkın-da edineceği bütün bilgileri bana aktarmaktı. Ne iş yapar, kimlerle arkadaştır, nelere meraklıdır, boş zamanlarında nerelere gider.. Bu türden bilgiler işte.

Selami Bey bunları niye bilmek istediğimi sormadı bile. Sadece anlayışlı bir gülümsemeyle “Bilgi kuvvettir, değil mi dostum?” diye mırıldandı. Ne kadar haklıydı!..

Ona bir miktar avans verdim. İnşaat şirketinde çalıştığım sırada, iş makinelerinin sigortasının bir arkadaşımın acentası kanalıyla yenilenmesini sağladığım için, arkadaşımın komisyonundan yüklüce bir pay almıştım. Bu da parasal açıdan bana belli bir rahatlık sağlamıştı. Bunları Selami Bey’e anlatmadım tabii. Sadece masraflar yönünden kaygılanmasına gerek olmadığını söyledim. Bir de, işi mümkün merteye çabuk bitirmeliydi.

“Elimden geleni yaparım” dedi kuş cıvıltıları arasında beni uğurlarken.

Tam çıkarken merak ettim. “İyi de dükkân ne olacak?” diye sordum. “Araştırma görevlerinizi yaparken burayı kapatıyor musunuz?”

“Hayır, hayır” dedi saflığıma gülerek. “Bu hayvanlar sürekli bakım ister. Dışarda çalıştığım zamanlarda dükkânla kızım ilgileniyor. Aslında çok akıllı bir kızdır. Doktor olmak istiyordu. Tıbbiyenin üçüncü sınıfına kadar da okudu. Ama sonra tuttu, televizyon di-

zilerinde küçük rollere çıkan yakışıklı bir oyuncuya âşık oldu. İtirazlarıma rağmen evlendiler. Oğlan şansını aramak için Roma'ya gitti, kızımı da peşinden sürükledi... Bir İtalyan dilberine kapılınca orada kalmaya karar vermiş. Laf aramızda ünlü falan olamadı. Galiba garsonluk falan yapıyormuş şimdi. Her neyse, kızım kucağında bir bebekle geri döndü. Sonra yeniden evlendi ama mutluluğu yine bulamadı. İkinci kocası kumarbazın biriydi. Geçen yıl borçları yüzünden bir cinayete kurban gitti.”

Bıraksam daha uzun uzun anlatacaktı ama ben onun kızıyla değil, Tahir Yaman'la ilgili ayrıntıları öğrenmek istiyordum. Beni kısa zamanda arayacağına söz verdi. El sıkışıp ayrıldık.

Evde beni sevindirici bir haber bekliyordu. Küçük ev aletleri yapan bir fabrikadan görüşme için çağrılmıştım. Oysa bu başvuruyu yapmamın üstünden aylar geçmişti ve neredeyse umudumu kesiyordum artık. “Arayan hanım yarın sabah onda seni beklediklerini söyledi” dedi kayınpederim. Kadının adını not ettiği kâğıdı bana uzattı. “Üstünde en çok durulan aday senmişsin.”

Sonunda talihim dönmüştü. Bu işe girmeyi başarsam, kararlı ve özverili çalışarak kısa zamanda firmanın en üst düzey yöneticilerinden biri olacağıma kendi kendime söz verdim. Hatta belki günün birinde şirketin hisselerinin bir bölümünü de ele geçirirdim.

Ertesi sabah erkenden kalktım. Çünkü şirketin yönetim merkezi ve en büyük fabrikası Gebze'deydi. Arabama binecekken duraladım. Bu uzun yolda arıza çıkarmaması mucize olurdu. İş şansa bırakamazdım. O sırada Hasan Efendi'yi balkonda gördüm. Bana bir taksi çağırmasını rica ettim. “Hay hay komşu” diyerek telefon etmek üzere içeri girdi. Yol masrafını göze ala-

caktım artık. Beklerken sanki içime doğmuş gibi emektar arabama uzun uzun baktım. O da bana mahzun bakışlarla karşılık verdi adeta. Meğer bu bir vedalaşmaymış.

Otoyola çıktıktan bir süre sonra taksi sürücüsü “Vay anasına, vay anasına!” diye garip sesler çıkarak gözlerini dikiz aynasına çiviledi. Dönüp arka camdan baktım. Birkaç yüz metre gerimizde zincirleme bir kaza olmuş, belki on araç birbirine girmişti.

“Verilmiş sadakamız varmış abi” dedi sürücü. “Biz de onların arasında olabilirdik.”

“Gözünü seveyim sen gözünü yoldan ayırma” dedim. “Yoksa biz de bir kazaya kurban gideceğiz.”

Neyse ki kazasız belasız Gebze’ye vardım. Şirket binasının girişindeki danışma ve güvenlik görevlisine Aynur Hanım’la görüşmeye geldiğimi söyledim. Herhalde personel müdiresi falan olmalıydı kendisi.

“Personel müdürümüz Hikmet Bey’dir” dedi görevli. “Ayrıca personel servisinde Aynur Hanım diye biri yok. Bizde sadece bir Aynur Hanım var, o da genel müdürümüzün sekreteri.”

“O zaman o aramıştır” dedim. Benimle bizzat genel müdürün ilgilenmesinden içten içe gurur duyuyordum.

Görevli adımı sorup Aynur Hanım’a telefon etti. “Reşat Sapmaz Bey geldiler Aynur Hanım” dedi. “Kendilerinin sizinle randevusu varmış.” Bir an dinleyip ifadesiz bir yüzle “Peki efendim” deyip telefonu kapattı. Bana döndü. “Sizi bekliyorlar” dedi. Kimliğimi alıp yakama bir kart ilıştirdi. Sağdaki asansörle en üst kata çıkıp soldaki koridorun sonuna kadar yürümem gerektiğini söyledi.

Dediklerini yapıp Aynur Hanım’ın odasını elimle koymuş gibi buldum. Orta yaşlı, ciddi yüzlü, cami yı-

kılmış ama mihrap yerinde dedikleri türden hoş bir hanımdı.

“İyi günler Aynur Hanım” dedim en sıcak gülümsememle. “Mesajınızı alır almaz geldim.”

“Muhittin Paşa’dan, değil mi?” dedi gözlüklerinin üstünden bakarak.

“Afedersiniz, nezle olmuşum” dedim zaman kazanmak için. “Kulağımda hafif bir tıkanıklık var, sizi duyamadım.” Bir yandan şimşek gibi düşünerek neler döndüğünü anlamaya çalışıyordum.

“Muhittin Paşa tarafından mı geliyorsunuz?” dedi daha yüksek bir sesle.

Kendimi çabuk topladım. “Evet, evet, Muhittin Paşa” dedim. “Sizi aramıştı.” Bu Muhittin Paşa birisinin torpili olmalıydı. Bir yanlışlık sonucu onu benim torpilim sanmışlardı herhalde. Kime niyet, kime kismet!..

“Lütfen oturun” dedi kadın, mesafeli bir gülümsemeyle. “İçecek bir şey alır mısınız?..”

“Zahmet olmazsa az şekerli bir kahve içerim” dedim.

Aynur Hanım telefonu kaldırıp benim için az şekerli bir kahve söyledi. Sonra çekmecesini çekip kalınca bir zarf çıkardı. Bana uzattı. “Ben saydım ama zahmet olmazsa bir de siz sayın” dedi.

“Efendim?” dedim.

“Para burada!” dedi karşısında sağır varmış gibi bağırarak. “İsterseniz bir de siz sayın.”

Zarfı baş aşağı tutup silkeledi. Dört tane milyonluk banknot destesi, tok seslerle peş peşe masanın üstüne düştü.

“Saymama gerek yok efendim” dedim. “Görüyorum. Tam dört yüz milyon lira.”

“Muhittin Paşa’yla da böyle konuşmuştuk” dedi kadın.

“Anlıyorum” diye mırıldandım hiçbir halt anlamadan. Bu para neyin nesiydi?.. İlk aylığım olamayacak kadar yüksekti. Üstelik daha işe başlamadan, işe başlamak şöyle dursun, iş hakkında en küçük bir ayrıntı konuşmadan bana ne diye para versinlerdi?..

Kadın, desteleri yine zarfa koyup masanın üstünden bana doğru itti. “Makbuzu imzalayacak mısınız?”

“Evet” diye kekeledim. “Öyle gerekiyorsa...”

“Bu resmi bir şey değil tabii” dedi kadın. Çekmesinden bir makbuz koçanı çıkardı. “Sadece kayıtlarımız için. Bir paraf atsanız yeter.”

Telefon çaldı. Aynur Hanım bir yandan makbuzu doldurmayı sürdürerek açtı. Dinledikçe, kalemi tutan eli yavaşladı ve sonunda tümüyle durdu. “Muhittin Paşa mı dediniz?” diye sordu telefona şaşkınlıkla. “Ama nasıl olur?..” Kaşlarını çatıp bana baktı. “Siz o beyefendiyi de yukarı gönderin” dedikten sonra telefonu kapattı.

“Aşağıda Muhittin Paşa tarafından geldiğini söyleyen bir bey daha varmış” diye açıkladı bana. “Doğrusu hiçbir şey anlayamadım.”

“Siz onu bir de bana sorun” diye karşılık verdim.

Kadın masanın üstündeki para zarfını kendine doğru çekti. “Biraz beklesek daha iyi olacak galiba” dedi.

Artık duruma bir açıklık kazandırmakta sonsuz yarar görüyordum. “Bakın Aynur Hanım, aslında ben buraya...”

Bir adam soluk soluğa odaya girdi o sırada. “Aynur Hanım, ben ‘Mustafa Kemal’in Çocukları’ derneğinden geliyorum. Muhittin Paşa genel müdür beyefendiyle konuşmuştu...”

Kadıncağız bir bana, bir ona baktı. “Siz tanıştırıyor musunuz?” diye sordu.

İkimiz de birbirimize bakıp dudak büktük.

“Sanırım sizi Genel Müdür Bey’le görüşürsem iyi olacak.”

Çok geçmeden genel müdürün karşısındaydık. Ben başımın derde girmesi korkusunun verdiği telaşla dilim dolanarak oraya para için değil, iş için geldiğimi anlatmaya çalışıyordum. Öbür adam fazla konuşmuyordu ama her nedense o da bir tür panik içindeydi.

“Muhittin Paşa’yla bizzat görüşmeden beş kuruş ödeme yapmıyorum” diyerek, görevine yakışan bir kararlılık gösterdi genel müdür. Günün birinde onun yerini alırsam, ben de o şekilde davranmalıydım.

“Hemen arayabiliriz” dedi öbür adam telefona uzanarak.

“Siz bırakın lütfen” dedi genel müdür. “Aynur Hanım arasın. Beyefendinin verdiği numaradan değil, derneğin kayıtlı numarasından arayın Aynur Hanım.”

Becerikli yönetici sekreteri, bir iki telefon konuşmasından sonra ‘Mustafa Kemal’in Çocukları’ diye bir dernek olmadığını öğreniverdi.

“Görüşmemiz bitmiştir beyler” dedi genel müdür. “Polisi aramamıza gerek kalmadan lütfen buradan gidin.”

“Ama ben...” dedim.

“Ama Muhittin Paşa...” dedi öbür adam.

“Bir tek kelime daha duymak istemiyorum” dedi genel müdür.

Ben yine de bir düzine kadar kelime ederek, kendilerine bir iş müracaatım olduğunu, bir gün önce de aranarak görüşmeye çağırıldığımı anlatmaya çalıştım. Aynur Hanım, yine telefonun başına geçip personel

müdürlüğünü aradı. Söylediklerimin aslı astarı olmadığı ortaya çıktı. Güvenlik görevlileri, ikimize de dış kapıya kadar refakat ettiler.

Kapıdaki bekçiye bir taksi çağırmasını rica ettiğim sırada, o ana kadar beni düşmanca bakışlarla süzen Muhittin Paşa'nın adamı birden gülümsedi. "Benim arabam var Reşat Bey" dedi "İsterseniz İstanbul'a birlikte gidebiliriz."

Bu nazik daveti, biraz da yolda onunla konuşup neler döndüğünü anlayabilirim umuduyla hemen kabul ettim. Ne var ki adamın peşinden park yerine doğru yürürken, iki kişi ansızın üstüme çullanıp beni beyaz bir Renault'ya karga tulumba bindirdiler. Araba hızla hareket etti.

Biri geride kalan Muhittin Paşa'nın adamını gösterip "Selametin açısından o adamdan uzak dursan iyi olur" dedi.

"Ayrıca bundan sonra ayağını denk al" dedi öbürü hırsla. "Zaten dünya kadar dert açtın başımıza."

Karayolunun kenarında beni durdurdukları taksiye bindirdiler. Kafam iyice karışmıştı. "Muhittin Paşa'nın adamı"nın aslında nüfuzlu kişilerin, askerlerin ve Atatürkçü derneklerin adını kullanarak iş adamlarından, şirketlerden, meslek kuruluşlarından ve hatta siyasi partilerden bağış toplayan azılı bir dolandırıcı için çalıştığı nereden aklıma gelirdi?.. Bu kez de onların işini bozduğumu ve Tahir Yaman'la ortak düşmanlarımızın oluşturduğu orduya, böylece küçük bir bölük daha katıldığını nereden bilebilirdim?..

Hiçbir şey anlayamamıştım. Tek düşünebildiğim, o gün başıma gelen acayip işlerin de Tahir'in marifeti olduğuydu.

TAHİR YAMAN'IN ÇİÇEK BAHÇESİ

Beni getiren taksi sitenin içine giremedi, çünkü yerler patates ve soğanla kaplıydı. Şaşkınlık içinde eve doğru yürürken, polis ve itfaiye araçlarını da gördüm. Bizim bloğun önünde, kasasının yarısı havaya uçmuş bir kamyonla, benim arabamı andıran yanmış bir hurda yığını vardı.

“Geçmiş olsun” diye seslendi Hasan Efendi balkonundan. Sonra bana ayrıntılı raporu verdi. Bu soğanlıların günün birinde böyle bir herze yiyeceklerini hep söylemiş ama dinletememişti. Kamyon geri geri giderken benim arabama çarpmış, o sırada da büyük bir gümbürtü kopmuştu. Patlamayla patates ve soğanlar etrafa savrulmuş, alt katın birkaç camı kırılmıştı. Hasan Efendi benim arabamın benzin deposunun patladığı görüşündeydi. Kasko yaptırmadığımı öğrenince “Vah vah” diye yazıklandı. “Külüstürdü mülüstürdü ama güzel arabaydı.”

Karakolda bana, arabama bomba konulduğunun kesinleştiğini söyleyerek, “Düşmanlarınız var mı?” diye sordular.

Bir an düşündüm. “Hayır, hiç düşmanım yok” diye yanıtladım.

Demek ki son anda arabamı almaktan vazgeçip taksi çağırmasaydım, o patateslerin ve soğanların yerine ben saçılacaktım sitenin dört bir yanına. Eğer Tahir Yaman bu kadar ileri gittiyse, zırdelinin tekiyle karşı karşıya olduğum açıktı. Yine de ondan korkacak de-

ğildim. Gerçekten arabamı havaya uçuran oysa, bunu onun burnundan fitil fitil getirecektim.

Dedim ya, ortada bizim dışımızda bazı acayipliklerin döndüğünü çoktan anlamış olmam gerekirdi, ama bu kahrolası saplantı, artık sabit fikir halini alan Tahir Yaman düşmanlığı gözümü kör etmişti.

Geçmiş olsuna gelen Hasan Efendi'yi ve diğer komşularımızı kayınpederimin beni ayıplamasına aldırmadan kapı dışarı ettim. Akşam yemeğimizi yerken telefon çaldı.

Herkesi şaşırtan bir telaşla koştum. Telefonu küçük oğlumun elinden kapar gibi aldım.

“Ne haber?” dedi Tahir’in keyifli sesi. “İyi geçti mi Gebze yolculuğun?”

“Sendin, değil mi?” dedim nefretim boğazımda düğümlenerek. “Tahmin etmiştim zaten. Arabama bombayı da sen mi koydun?”

Karım, oğullarım ve kayınpederim aval aval bana bakıyorlardı.

“Saçmalama” dedi Tahir. “Benim bombadan falan haberim yok.”

“Ya Muhittin Paşa?.. Ya Muhittin Paşa’nın adamı?.. Ya dört yüz milyon?.. Onlardan da haberin yoktur tabii!..”

“Sen aklını mı kaçırdın?” diye karşılık verdi Tahir. “Neden bahsettiğini hiç anlamıyorum.”

Konuşmamız oldukça çetrefil geçse de, sonunda Tahir Yaman’ın ne bombayla, ne de Muhittin Paşa ve dört yüz milyon konusuyla ilişkisi bulunmadığına kani oldum. Onun tek yaptığı, bir kadın arkadaşına evimi aratıp, beni Gebze’deki fabrikadan telefon edildiğine inandırmak olmuştu. Oraya iş için başvurduğumu da, birkaç ay önce eski bir arkadaşım gibi arayıp ka-

rımla konuştuğunda öğrenmişti. Bütün amacı boşu boşuna Gebze'ye kadar gidip düş kırıklığıyla geri dönmemi sağlamaktı. İtiraf ederim, bunu da fazlasıyla başarmıştı.

“İyi ama neden yaptın bunu?” diye çıkıştım haklı bir öfkeyle. “Sıra bendeydi!”

Sevgili ailem “Ne sırası?” der gibi bakıştı.

“Hayır, sıra bendeydi” dedi Tahir öbür uçtan.

“Hayır, bendeydi” dedim. “Ben sana pirinç ununu gönderdikten sonra, sen de bana inşaat şirketini dolandırıyor diye iftira ettin. Sıra bendeydi.”

“Öyle mi?” dedi cin cin. “Ya o beyaz Renault’daki adamlara ne demeli?”

“Ne beyaz Renault’su?.. Hangi adamlar?..”

Birkaç gün önce yolda yürürken yanında beyaz bir Renault durmuş, iki kişi onu apar topar arabaya bindirmiş, şehir içinde uzunca bir yolculuğa çıkarmışlardı. Yolculuk sırasında kendi kimlikleri hakkında fazla ipucu vermeden abuk sabuk sorular sormuşlar ve anlaşılmaz bazı uyarılarda bulunmuşlar, sonra onu bir marketin park yerinde bırakmışlardı. Tahir Yaman da bunun benim bir oyunum olduğunu hemen anlayıvermişti tabii.

“Sen tamamen çıldırmışsın” dedim. “Ben sana kimseyi göndermedim. Benim beyaz bir Renault arabam yok. Çocuk kakası renginde eski bir Fiat 131'im var. Daha doğrusu vardı. Bugün o da havaya uçtu.” O sırada aklıma geldi. “Sahi, bugün ben de bir beyaz Renault gördüm. İçindeki iki adam...” Bunu ona niye anlatıyordum ki?.. “Şimdi konuyu dağıtmayalım” dedim. “Ne olursa olsun, şimdi sıra bende. Beni ta Gebze'ye kadar boşu boşuna gönderdin. Üstelik dünya kadar da taksi parası verdim. Seni bu yaptığına pişman edeceğim!”

“Senden korkan senin gibi olsun!” deyip kapattı. Evimizde uzunca bir suskunluk oldu.

“Sen iyi misin Reşat?” dedi karım kaygılı bir televizyon diliyle.

“Hayır, iyi değil” dedi küçük oğlum. “Pek iyi görünmüyor.”

“Babamın iyi olmadığı belli” dedi büyük oğlum. “Asıl sorulması gereken soru, babamın nesi var?.. Acaba düzelebilir mi, yoksa kalıcı mı?”

Yemekten kalktığımız sırada telefon yeniden çaldı. Arayan, eski polis memuru, yeni özel detektif ve ev hayvanları satıcısı Selami Bey’di. Raporunun hazır olduğu müjdesini verdi. Tahir Yaman hakkında müthiş bilgiler derlemişti. Vakit epey geç olduğu için, ertesi sabah bürosunda buluşmak üzere sözleştik.

Herkes yattıktan sonra Müştak Bey beni bir kenara çekti. Aslında akıllı ve yetenekli olduğumu söyledi. Durmadan birileriyle böyle anlamsız dalaşlara gireceğime, enerjimi daha olumlu yönlerde harcasam çok başarılı bir insan olabilirdim. Elli yaşına merdiven dayamıştım ama hiçbir işte dikiş tutturamamıştım. Bunun zararı sırf bana değil, aileme de dokunuyordu. Herkes benim için kaygılanıyordu. Etrafımda birileri ölüyor, silahlar patlıyor, anlaşılmaz işler dönüyordu. Böyle şeyler niye başkalarının değil de hep benim başıma geliyordu?.. Arabamın havaya uçması yine hepsinin yüreğini ağzına getirmişti. Eğer bir de içinde ben olsaydım, kim bilir ne kadar üzüleceklerdi. Çocuklarıma da daha iyi örnek olmalıydım. İnsanlara düşmanca önyargılarla değil, temelde iyi olduklarını kabul edip sevgiyle yaklaşmalıydım. Artık kısır çekişmeleri bir yana bırakıp kendime doğru dürüst bir iş bulup sebatla çalışmalıydım.

Söylediklerinin her kelimesi doğruydu. Ama o sırada bunlara fazla kafa yoracak halde değildim. Selami Bey'in bana vereceğı bilgileri çok merak ediyordum. Tahir Yaman'a unutamayacağı bir darbe indirmek için sabırsızlanıyordum.

Gece düşümde Selami Bey'i gördüm. Sırtından iki mermiyle vurulmuş, kuş kafeslerinin altında yüzükoyun yatıyordu. Başı, bir kaplumbağa leğenindeki suyun içindeydi.

Neyse ki ertesi gün Selami Bey'i, düşümdekinin tersine, son derece canlı ve neşeli buldum. Görevini gerçekten üstün bir başarıyla yerine getirmişti. Tahir Yaman'ı bir hafta süreyle gece gündüz gölge gibi izlemiş, işyerine gitmiş, hatta bir kafe-barda punduna getirip yanına oturmuş, onunla uzun uzun konuşmuştu.

Düşmanım da benim gibi herhangi bir işte uzun süre dikiş tutturamayan biriydi. Sürekli arayış içindeydi adeta. Bir ara bir lokanta rehberi çıkarmış, matbaa mürekkepleri pazarlamış, turizm acentası açmış, kısa bir süre de Marmaris'te motel işletmişti. Şu sıralarda artist ajansı gibi bir yerin sahibiydi. Filmler ve televizyon dizileri için yardımcı oyuncular buluyordu. Ara sıra para kazanmayı becerse de, elinde tutmayı beceremiyordu. Masrafları çoktu. İyi giyindiğı söylenemezdi. Oturduğu ev kendinin değildi. Biri üniversitede, biri lisede iki oğlu, güzel bir karısı vardı. Oldukça mutlu bir aile tablosu çiziyorlardı.

“İnanılmaz bir şey!” diye geçirdim içimden. “Ne kadar da bana benziyor!”

“Ayrıca bir başka hanımla ilişkisi var” diye devam etti işinin ehli özel detektif Selami Bey. “Onunla da epey mutlu görünüyor.”

Benzerlikler burada bitmişti. “Bir dakika” dedim.

“Yani bu adam evli olduğu halde bir de metres mi tutmuş kendine?”

“O kelimeyi sevmem” dedi Selami Bey hafif bir sitemle. “Otuz yaşlarında Lale adında bir hanımla mutlu bir beraberliğı var ve bu hanımdan üçüncü çocuğunu bekliyor.”

“Metresinden üçüncü çocuğunu mu bekliyor?” diye haykırdım şaşkınlıkla.

“Hayır, hayır. Bu, Tahir Bey’in üçüncü çocuğı. Lale Hanım’ınsa ilk çocuğı olacak. Yanılmıyorsam doğuma sadece bir iki ay var.”

“Hayatta neler oluyor!..” diye mırıldandım.

“Doğru” diye bana hak verdi Selami Bey. “Hele o genç sevgilisini de hesaba katarsak...”

“Kimin genç sevgilisini?” dedim şaşkınlığım bir kat daha artarak. “Kadının mı?”

“Hayır, adamın!.. Tahir Bey’in. Birlikte çok güzel vakit geçiriyorlar. Çiğdem adındaki bu şipşirin bayan, gerçekten de çok genç. Yirmi bir, bilemediniz yirmi iki yaşında. Tahir Bey’e sırlıslıkla âşık görünüyor ama ilerde ne olur bilinmez tabii...”

“Hepsi bu kadar mı?”

“Hanımlar bu kadar. Tahir Bey’de hani o şeytan tüyü dedikleri şeyden olduğı kesin. Ama nazarı dikkatimi celbeden başka bir tuhafılık daha var. Tahir Bey’i benden başkalarının da izlediğini fark ettim.”

“Başkaları mı?.. Kimler?”

“Henüz tam çözemedim. Esrarengiz insanlar. Sık sık gördüğüm beyaz bir Renault var. Sonra renkli camlarından içi görünmeyen siyah bir Mercedes... Kordiplomatik plakalı bir başka araba... Tahir Bey’le niçin bu kadar yakından ilgilendiğinizi bilmiyorum ama sizi uyarmalıyım. Bu adam karanlık bazı ilişkiler

içinde olabilir. Eğer arzu ederseniz, tahkikatımı bu yönde geliştirip size yeni bir rapor sunabilirim.”

Doğrusu bunlar beni çok da fazla ilgilendirmiyordu. Ben aradığımı bulmuştum. Karısı Nergis, metresi Lale, genç sevgilisi Çiğdem... Kim bilir, biraz araştırılırsa belki başka çiçekler de bulunabilirdi Tahir Yaman’ın hayat bahçesinde. Ona hangi noktadan saldırmam gerektiği konusunda fazla tereddütüm kalmamıştı. Düşmanımın zayıf topuğunun ne olduğu çıkmıştı ortaya.

Daha doğrusu, annesi onu Styks ırmağına daldırırken, topuğundan değil de başka bir yerinden tutmuş olmalıydı.

YILDIZLARIN OLUMSUZ ETKİSİ

Emekli yüzbaşı Ömer'i yıllardır çalışmakta olduğu tiyatrodaki ziyaret ettim. Boş fuayede oturup kahve içerek konuştuk. Onca yıl sonra saçlarının hâlâ kırlaşmamış olmasına şaşıttım. "Saf saf konuşma" dedi. "Boya diye bir şeyden haberin yok mu?"

Aslında o da benim gibi olgunlaşıp durmuş oturmuş bir hava kazanmıştı, ama gözlerindeki çocuksu ve oyuncu ifade silinmemişti. Tahir'i, aramızda geçenleri ana çizgileriyle anlattım ona. Postanedeki sıra kavgamızı, sonra onu kandırıp karakola göndermemi, sonra onun beni fena halde korkutmasını, sonra benim asılsız narkotik ihbarımı, sonra onun bana dolandırıcılık iftirasını, sonra beyaz Renault'lu birileri ona tuhaf bir şaka yapınca bunu benden bilip bana Gebze oyununu oynamasını... Hepsini gülerek dinledi Ömer. "Senin eskiden de böyle aptalca saplantıların vardı ama bu sefer sanırım layığını bulmuşsun" dedi. "Ne de olsa dinsizin hakkından imansız gelir."

Kimse benim hakkımdan gelemeyecekti. Ömer bana biraz yardım ederse, Tahir'e öyle bir ders verecektim ki, ölene kadar unutamayacak ve benimle postanede takıştığı o güne hayatı boyunca lanet edecekti.

"Sana yardım edebileceğimi pek sanmıyorum" dedi Ömer. "Sınıf arkadaşlarımla bağlarım çoktan koptu. Ayrıca artık askerlerin borusu pek ötmüyor, biliyorsun."

"Yanılıyorsun" dedim. "Muhittin Paşa'ların sırf

isimlerinin bile neler başarabildiğini bilsen şaşarsın. Ama konumuz bu değil... Zaten şu anda eski bir askerden çok, iyi bir oyuncunun yardımına ihtiyacım var.” Sanatını iki salağın arasındaki anlamsız kan davasına alet edemeyeceğini homurdanarak, fikrime daha en başından karşı çıktı.

“Ama bu kız harika bir yaratık” dedim. “Soluk kesici bir güzelliği var!”

Abartmıyordum. Selami Bey sayesinde Çiğdem’i görüp inceleme fırsatı bulmuştum. Uzun boyu, gerekli yerlerde yeterince hatta biraz cömertçe dolgun olan ince bedeni, kuğu boynu, düzgün bacakları, kestane saçları, bal rengi gözleri, zengin kıvrımlı dudakları ve insanın aklını başından alan gülümsemesiyle film yıldızlarından farksızdı. Aslında henüz yıldız olamadıysa da birkaç filmde küçük roller oynamıştı. Zaten Tahir Yaman’la bu sayede tanışmışlardı. Kız onun ajanına bağlıydı.

“Hangi kızıdan bahsediyorsun sen?” dedi Ömer. “Kimin soluk kesici bir güzelliği var?”

“Tahir’in genç sevgilisi Çiğdem’den bahsediyorum” dedim. “Onu baştan çıkarman gerekiyor. Aslında metresini de baştan çıkarmanı isterdim ama kadıncağız hamile.”

“Yavaş git” dedi allak bullak bir suratla. “Hamile metreslerle falan da kafamı karıştırma. Şimdi bu Tahir denen adamın, Çiğdem adında bir sevgilisi var. Sen de, Tahir’den intikam almak için benim bu kızı ayartmamı istiyorsun... Doğru anlamış mıyım?..”

“İşin özü bu.”

“O zaman niye kendin yapmıyorsun bu dediğini?.. Öylesi Tahir’e çok daha ağır bir darbe olmaz mı?”

Bunu düşünmediğimi mi sanıyordu?.. “Küçücük

bir şansımın olduğunu bilsem, bir saniye bile durmazdım” dedim. “Ama Çiğdem gibi bir kız benim yüzüme bile bakmaz. Sense yakışıklısın. Güzel konuşursun. Kadınları etkilemeyi her zaman iyi becerirdin. Ayrıca bu kızla önemli bir ortak yanınız var. İkiniz de oyuncusunuz. Çok iyi anlaşıacaksınız. İnan bana bu iş senin için çocuk oyuncağı!..”

“Hayır, bu iş çocuk oyuncağı değil!” diyerek surat astı. “İnsanların duygularıyla oynamayı sevmem.”

“Lütfen Ömer” dedim. “Bana yardım etmelisin. Arkadaşlar böyle günler için değil mi?.. Üstelik senden istediğim zahmetli ve zor bir yardım değil ki!.. Tersine, çok zevkli bir şey... Keşke senin yerinde ben olsaydım!”

“Hayır” dedi yine inatla. “Hiç doğru olmaz. Bunu benden isteme, çünkü yapamam. Asla bu kadar alçalamam. Artık tek kelime bile duymak istemiyorum!”

Dürüstlüğüne ve ilkelerine bağlılığına saygı duydum. Bütün ısrarlarıma karşın, böyle alçakça bir oyuna alet olmayı kesin bir kararlılıkla reddetmeyi sürdürdü. En azından, bir kafede kızı ona gösterdiğim güne kadar.

Sanırım yıldırım aşkı dedikleri şey buydu. Çiğdem’i görür görmez çarpıldı Ömer. Tüm prensiplerini unuttu. Akli başından gitti. Kızı elde edebilmek, hayatının en güçlü tutkusu haline geldi. Tanıştılar, birlikte oraya buraya gittiler, konuştular, konuştular... İlişkileri konuşmaktan pek öteye de geçemedi zaten. Ömer kızın elini bile tutamıyordu. Hiç evlenmemiş ve evlenmemeyi kafasına koymuş olmasına karşın, Çiğdem’le nikah masasına oturmaya çoktan hazırdı. Ona bütün dünyayı, güneşi ve ayı bile vaat ediyordu ama hepsi boşunaydı. Kız Nuh diyor peygamber demiyor,

bir türlü kendini Ömer'in ihtiraslı kollarına atmıyordu. İşin ilginç yanı, Tahir'e olan güçlü aşkı ya da sarıılmaz bağlılığı değildi bu direncin nedeni. Sadece Ömer'le yıldızları barışmamıştı, hepsi bu!..

Yıldızlarının barışmamış olması sözün gelişi değil, katı ve bilimsel bir gerçektir. Ya da dilerseniz, astrolojik bir gerçek diyelim.

Güzel Çiğdem, iflah olmaz bir fal hastasıydı. Medyumlara, kâhinlere danışmadan bırakın ciddi bir ilişkiye girmeyi, ayağına ayakkabı bile alamıyordu. Gittiği falcı, daha doğrusu gittiği falcılardan biri, Ömer'le tanışmasından hemen önceki günlerde birtakım olumsuz kehanetlerde bulunmuştu. Yakışıklı, tatlı dilli bir adamla karşılaşacaktı. Bu adam ressam, şair ya da şarkıcı gibi bir şey, kısacası bir sanatçı olacaktı. Ama ne yazık ki Çiğdem'e uğur getirmeyecekti. Onu mutsuz edecek, hatta belki de ilerde büyük bir felakete sürükleyecekti. Daha kötüsü, Ömer'le tanıştıktan sonra onun burcunu murcunu, yani ayrıntılı astrolojik özelliklerini falcısına söylemiş, o da ikisinin asla uyuşamayacakları yolunda hüküm vermişti. Böyle bir birlikteliğin sonu kaçınılmaz bir hüsrana ve büyük acılar olacaktı. En kötüsü, daha ünlü bir başka falcı da bu gerçeği bilimsel açıdan doğrulamıştı.

Kısacası, Ömer'in hiç şansı yoktu. Akli ona bu karşılıksız kara sevdadan vazgeçmesi gerektiğini söylüyor, yüreği şiddetle isyan ediyordu. Bana bunları anlattığı sırada, artık hüznün derinliklerine gömülmüş durumdaydı. Gözleri çukura kaçmış, avurtları çökmüş, kendini içkiye vermişti. Sahnede laflarını unutuyor, sokakta yolunu şaşıırıyordu. Yıldızların kendisine çizdiği acımasız yazgıya çoktan boyun eğmişti. Tek umudu, Çiğdem'i bir an önce unutabilmektir.

Fedakâr arkadaşımı birkaç basma kalıp sözcükle avutmaya çalışıp yanından ayrılırken, kafamda yeni bir planın tohumu filizlenmeye başlamıştı bile. Ben Ömer kadar çabuk havlu atmayacaktım.

İnsanlığın bugünkü bilgisi, henüz bazı kozmik gerçekleri açıklamakta yetersiz kalıyor olabilir. Yıldız falları, ayna falları, su falları, remil atmalar, bakla saçmalar bilmem neler, kısacası biz sıradan kişilerin sınırlı donanım ve zekâlarımızla maskaralık gibi gördüğümüz bütün o medyumluk, bilicilik, cincilik etkinlikleri bazı bilimsel temellere oturuyor olabilir. Belki de Çiğdem'in gittiği falcılar doğruyu söylüyorlardı, kim bilir?.. Belki eğer birlikte olsalar ikisi de büyük acılar çekecekler ve sonunda gerçekten büyük bir felaketin kucağına yuvarlanacaklardı.

Ama öte yandan belki de şarlatanların uydurma öngörülerine kurban gitmişlerdi. Belki her şey aptalca bir rastlantının sonucuydu. Birileri kafadan bir şeyler atmıştı, kabak Ömer'in başına patlamıştı.

Her ne olursa olsun, bundan sonra rastlantılara yer bulunmayacaktı. Geleceği ben kendi irademle yönlendirecektim. Ya da en azından öyle sanıyordum.

Böylece günlerden bir gün, güzeller güzeli Çiğdem, posta kutusunda VEGA Astrolojik ve Spiritüel Danışma Hizmetleri Limited'in kuşe kâğıda özenle basılmış reklam kitapçığını buldu. Kitapçık bir adet ücretsiz tanıtım seansı kuponu da içeriyordu.

Dediğim gibi artık ne rastlantılara yer vardı, ne de burçların karşı konulmaz etkilerine. O günlerde VEGA’da çalışmaya başlamış olmam, tümüyle istençli bir adımdı.

Beni, bir hayaletler ordusu gibi çok yakından izleyen öfkeli ve kafası karışmış insanlar mozayiğinin, bu yeni adımımla yeni bir şaşkınlığa sürüklendiklerini kestirmek, şimdi pek zor değil benim için. Düşününce, parlak taşlı yeşil sarığım, mor satenden cüppem ve derin bakışlarımla o gizemli döşenmiş ve tütsü kokan odada oturup gaipten haber verdiğim günlerde, benden medet umarak karşıma geçen insanlar arasında oldukça karanlık bazı tipler yok değildi. Yumurtladığım kimi zırvalar ortalığı büsbütün karıştırmış olmalı. Bunların bir şarlatanın desteksiz kehanetlerinden çok, uluslararası gizli ajanlara ya da silah ve uyuşturucu kaçakçılara verilen şifreli mesajlar olarak algılanması artık bana hiç de olmayacak bir iş gibi görünmüyor.

Evet, anlatma tarzım size biraz bulanık ve anlaşılmaz gelebilir. Ama söyleyin, olup bitenler temelde kolay akıl erdirilebilir şeyler mi sanki?.. Gerçeğin kendisi daha mı az bulanık?.. Siz, ki sanıyorum perde arkasını benden daha iyi biliyorsunuz, her şeyi açıklayabiliyor musunuz?

VEGA’daki maaşlı medyumlugumu sabırla sürdürdüm. Şirkette “Baş Astrolog ve Kıdemli Spiritüel Da-

nışman” mevkiine yükselen Mete, büyük holding yöneticilerinden, çok ünlü sanatçılardan ve nüfuzlu siyasetçilerden zaman ayırabildikçe benim falıma da bakıyor ve beklediğim kişinin er geç geleceğini söylüyordu.

Haklı çıktı.

Sonunda bir gün güzel varlığıyla loş odamı aydınlattı Çiğdem. Karşımda oturmuş, masum bir merakla bal rengi iri gözlerini daha da iri açarak ağzımın içine bakıyordu.

Onu önce su tasıyla, Tarot kartlarıyla, her şeyi bilen ve her biri bir başka konuda uzman olan ikisi dişi, biri hünsa, toplam yedi adet cinimle, bilinmezden gelen ve sırf benim duyabildiğim seslerle etkilemeye çalıştım. Kurnazca tasarlanmış öngörülerimi yumuşak, uyuşturucu bir sesle art arda sıralayarak, onu Tahir’den soğutup Ömer’e yönlendirmek için elimden geleni yaptım.

Söylediklerimden epey sarsıldığı belliydi. İsim vermesem de bahsettiğim kişileri çok açık tanımlıyordum. Şaşırdı, etkilendi ama ne yazık ki dolmayı yutmadı.

“Kimsiniz siz?” dedi kaşlarını çatarak. Kızgınlığı güzelliğini daha çarpıcı hale getiriyordu. “Nasıl oluyor da benim hakkımda bu kadar çok şey biliyorsunuz?”

“Ben bilinmeyi bilirim kızım” diye mırıldanıp gözlerimi tavana devirdim. “Benim işim bu.”

“Siz medyum falan değilsiniz!” diye çıkıştı. “Ben anlarım!.. Bugüne kadar düzinelerce falcıya gittim. Hiçbiri sizin gibi konuşmuyordu. Sahtekâr olduğunuz her halinizden belli. Benden ne istiyorsunuz?.. Bana bütün bunları niye anlatıyorsunuz?..”

“İşte onu bilmiyorum” diye mırıldandım. “Elçiye zeval olmaz. Ben sadece cinlerimin kulağıma fısıldadıklarını sana aktarıyorum.”

“Keser misiniz saçmalamayı?.. Cinleri kulağına fısıldıyormuş, laf!.. Bir defa cinler kulağa fısıldamaz. Onların kendilerine has bir iletişim yolu vardır. Beni kandıramazsınız!..” Hışımınla kalkıp uzun kestane saçlarını savurarak kapıya yürüdü.

İşte o zaman açıklık ve dürüstlüğün en iyi politika olduğunu bir kez daha anımsadım.

“Durun Çiğdem Hanım” dedim. “Hemen gitmeyin.”

Afallayıp kaldı kapının ağzında. “Adımı da mı biliyorsunuz?”

Kafamdan sarığımı, sırtımdan cüppemi sıyırdım.

“Lütfen oturun. Haklısınız, sizi kandırmaya çalışmam aptallıktı. Eğer oturursanız, gerçeklerden konuşabiliriz. Söyleyeceklerim belki hoşunuza gitmeyecek. Ama dost acı söyler.”

Bakışlarından beni pek de dost olarak görmediği anlaşılıyordu. Daha doğrusu bana, olsun olsun bir akrebe duyabileceği kadar dostluk duyduğu belliydi. Yine de oturdu. Hoşuna gitmeyecek gerçekleri yüreklice bekledi.

“Haklısınız, ben gerçek bir medyum değilim. Kim olduğumu, bildiklerimi nasıl öğrendiğimi boşverin. Aslında bunları size iyilik etmek için falan değil, tamamen kişisel bir nedenle anlatıyorum ama sonuçta kazançlı çıkan siz olacaksınız. Şimdi beni dikkatle dinleyin. Tahir Bey’in sizden sakladığı bazı şeyler var.”

“Tahir’i de mi tanıyorsunuz?” dedi. Bir an, kısacık bir an, baştan çıkarıcı dudaklarını sarkıtarak, kırıl-gan ve çocuksu bir ifadeyle baktı yüzüme. Ama hemen ardından, gözlerinde öfkenin alevleri parladı yi-

ne. “Şimdi her şeyi anladım!..” dedi tıslar gibi. “Bana Tahir’in evli olduğunu söyleyeceksiniz!.. Ama hiç zahmet etmeyin. Çünkü zaten biliyorum. Bu maskaralığın amacını ve sizi kimin tuttuğunu anladım.”

“Öyle mi?” dedim sakince. “Kim tutmuş acaba beni?”

“Kim olacak, Nergis kaltağı!” dedi hırsla. “Tahir’in kendisinden boşanıp benimle evleneceğini anlamış, akli sıra onu benden soğutmaya çalışıyor.”

“Çok yanılıyorsunuz” diyerek gerçeğin üzerindeki örtüyü aralamaya çalıştım. “Nergis kaltağının sizden haberi bile yok. Doğrusunu isterseniz Lale kaltağından da haberi yok.”

“Lale kaltağı da kim?” dedi kahve falında karanlık birtakım şekiller görmüş gibi. “Siz neden bahsediyorsunuz?”

“Anlatacağım ama önce bir konuda anlaşalım. Böyle sözcükler ağzınıza hiç yakışmıyor. Ayrıca Nergis Hanım olsun, Lale Hanım olsun, hiç de benim kafamdaki kaltak imajına uyan kişiler değil. İkisi de son derece alımlı ve çekici birer hanımefendi. Tıpkı sizin gibi.”

“Lale kaltağının kim olduğunu hemen söylemezsen senin gözlerini oyarım!” dedi kararlı bir sesle.

İster istemez söyledim ben de.

“Ne yani?..” dedi ağlamaklı. “Tahir’in bir de metresi mi var?”

Detektif Selami Bey’in kulakları çınlasın. “Metres sözcüğünü pek sevmem” diye başlayarak açıkladım. “Tahir Bey’le Lale Hanım’ın mutlu bir beraberlikleri ve bu mutlu beraberlikten yakında doğacak bir bebekleri bulunuyor.”

Masadaki kristal küre kendiliğinden havalanıp birkaç kez tavanda döndükten sonra kafasına düşse, her-

halde ancak bu kadar sarsılabilirdi. Uzun, çok uzun bir suskunluktan sonra büyük bir acı içinde, “Evli sevgilimin hamile bir metresi var!” diye inledi. Sonra yeni bir suskunluğa gömüldü.

Onu bu kadar üzmemek istemezdim kuşkusuz ama ne yaparsınız ki gerçekler bazen incitir. Ben de, sürdürdüğüm savaşı kazanabilmek için gerçeği bütünüyle ortaya koymak zorunda kalmıştım. Tahir ve Lale hakkında, Selami Bey’den öğrendiğim her şeyi Çiğdem’e aktardım. Ne yazık ki elimde kadının bir fotoğrafı yoktu. Bunun yerine ayrıntılı bir eşkâlini ve oturduğu evin adresini vermekle yetindim.

Çiğdem’in gözleri çakmak çakmak olmuştu. Büyüleyici güzelliğiyle kalkıp bir Amazon savaşçısı gibi dikildi karşıma. “Eğer anlattıkların doğruysa, dünyayı Tahir’in başına yıkacağım” dedi, hışımla çıkıp gitmeden önce. “Yalansa da, senin başına!..”

Sonuçta dünyanın, hem Tahir’in hem de benim başıma aynı zamanda yıkılacağını nereden bilecekti?..

ZURNANIN ZIRT DEDIĞİ YER

Karışıklık, Lale'nin adresini Çiğdem'e verirken; mahallesine, sokağına, sitenin adına ve hatta daire numarasına varana kadar her şeyi doğru söyleyip sadece B-Blok yerine D-Blok dememden kaynaklandı. Bu benim suçum değildi, çünkü eski polis memuru, yeni özel detektif ve kuşçu dükkânı sahibi Selami Bey bana öyle söylemişti. Onu da suçluyor değilim. İnsanlık hali, herkes hata yapabilir. Bir anlık dalgınlık işte.

Anladığım kadarıyla Çiğdem yememiş içmemiş, gidip benden duyduklarını Tahir'in yirmi yıllık karısı Nergis'e yetiştirmiş. Nergis, ansızın karşısına dikilen genç sevgili şokunu atlatamadan, bir de hamile metres şoku yaşamış. Yine de, önce durumu olgun ve serinkanlı bir biçimde değerlendirip Lale'nin varlığını araştırmış, ancak bundan iyice emin olduktan sonradır ki kıskançlıktan deliye dönmüş. Böylece iki aldatılmış kadın, acı çeken iki kader ortağı el ele verip, Tahir'in çanına ot tıkamaya ant içmişler.

Kendi bildiklerimden, bana gösterilen tutanaklardan, izlediğim video kayıtlarından ve tahminlerimden yararlanarak, Huzur Sitesi'nde kıyametin koptuğu gecenin öncesindeki genel durumu şöyle özetleyebilirim:

Tahir, bazı film yapımcılarıyla İzmir'de mekân ve kadro çalışması yapacağını söyleyerek, iş gezisi bahanesiyle evden ayrılıyor. Bunu yutmuş görünen Nergis, kocasını yanağından öpüp kendisine dikkat etmesini söyleyerek uğurladıktan hemen sonra, zaten birkaç

gün önce başvuruda bulunduğu resmi makamları arıyor. Televizyonculara ve bu zor dakikaları paylaşmak istediği eski rakibesi, yeni müttefiki Çiğdem'e de haber vermeyi ihmal etmiyor.

Bu dakikalarda Tahir, yeraltından ve yerüstünden kim bilir kaç çift meraklı göz tarafından izlendiğinden tümüyle habersiz, aşermelerinin ardı arkası kesilmeyen Lale'nin son siparişleri olan salamura koyun paçası ve taze ananas arayarak, dükkân dükkân dolaymakla meşgul. Sonunda ancak konserve ananas ve hazır işkembe çorbası bulabiliyor. Sonra da geceyi geçirmek üzere, hamileliği ilerledikçe durmadan daha çok ilgi isteyen metresinin evine yollanıyor. Bir hasta refakati kadar tatsız geçeceğini tahmin ettiği bu gecenin, hayatının en korkunç gecesi olacağı aklının köşesinden bile geçmiyor..

Bana gelince, o saatlerde eşine bağlı her kocanın olması gereken yerde, evimdeydim. Ailemle birlikte mutlu bir akşam yemeği yiyordum. Tam anlamıyla mutlu denemez aslında, birkaç küçük tatsızlık oldu. Müştak Bey bana, yeni işimi onaylamadığını bir kez daha belirtti. Buna karşılık ben de ona, her zaman yeteneklerime uyan bir iş bulup, sebatla çalışmamı isteyenin kendisi olduğunu hatırlattım. Sonunda tam aradığım gibi bir iş bulmuştum işte, iyi de kazanıyordum. Kayınpederim insanların umutlarını sömürmekten, onları kandırıp paralarını almaktan daha yararlı ve üretken yüz kadar meslek dalı saydıktan sonra, her şey bir yana oğullarıma da kötü örnek olduğumu söyledi. Büyük oğlum acı acı gülümseyerek başını iki yana salladı. Aklından “O kadar da salak değiliz” gibi bir şeyler geçirdiğinden kuşkulananmakla birlikte, bunu kendisine sormadım. Çünkü tam o sırada karım, be-

nim yine başımı birileriyle derde sokacağım yolunda sezgilere kapıldığını ve çok kaygılandığını dile getirdi. Kesin bir dille yanıldığını söyledim ona. Küçük oğlum “Nereden biliyorsun baba, yoksa kendi falına mı baktın?” diyerek aklınca taşı gedige koydu. Aşağı yukarı böyle bir geceydi işte. Nergis’in kocasını bastırmaya hazırlandığını bilmiyordum. Bilseydim bile, böyle bir sahneyi görmekten alacağım büyük keyfe rağmen, gidip seyretmeye cesaret edemezdim. Kaldı ki, işlerin çapkın bir kocanın basılmasından çok daha vahim sonuçlara vardığını düşünürseniz, orada bulunmamakla ne kadar talihli olduğumu siz de kabul edersiniz. Lütfen böyle acımasızca gülmeyin. Yine de talihli sayılırım, yalan mı?.. Ya kalkıp gitseydim ve beni izleyen onca kişiyi de peşimden sürükleyip, bu korkunç curcunanın boyutlarının ikiye katlanmasına neden olsaydım?.. Her zaman betterin betteri vardır.

Zaten bir bakıma betterin betteri, o gece Huzur Sitesi’nde yaşanmaktaydı. Bir polis minibüsünün sessizce gelip D-Bloğun önünde durduğunu, site sakinlerinden kaç kişi fark etmiştir bilmiyorum. Ama beyaz Renault’daki, camları içerisini göstermeyen gizemli siyah Mercedes’teki, kordiplomatik plakalı yeşil arabadaki, ağaçların altındaki ve duvarların dibindeki keskin gözler mutlaka görmüş olmalı. Minibüsten birkaç polisle birlikte biri orta yaşlı, öbürü çok genç iki güzel hanımın inip D-Bloğa girmelerine, herhalde şöyle yarım bir ilgiyle bakmışlar ve yine asıl ilgi alanları olan B-Bloğu gözlemeyi sürdürmüşlerdir.

Gözümde canlandırmadan edemiyorum: B-Bloğun 4 numaralı dairesinde Tahir Yaman, taze ananas yerine ananas konservesi getirdiği için ağlayan ve hiç sevilmediğinden emin olmaya başlayan Lale’yi avut-

mak için hayatında ne kadar önemli bir yer tuttuğunu anlatmaya çalışırken, hayatında çok önemli yer tutan öbür iki kadın, karşıdaki D-Bloğun 4 numaralı dairesinin kapısına doğru biri küskü demiri taşıyan üç polisin peşinden sessizce ilerlemektedir. B-4'te bir adam sevdiği kadının, daha doğrusu sevdiği kadınlardan birinin çocuksu kaprislerine özveriyle katlanır ve ona ihtiyaç duyduğu sıcak ilgi ve şefkati gösterirken; D-4'te şeriatçı bir örgütün silahlı militanları cihat yeminleri ederek gizli bir bölge toplantısı yapmakta, bununsa bizim hikâyemizle o ana kadar hiçbir bağlantısı bulunmamaktadır.

Elinde küskü demiri olan polisin, D-4'ün kapısını kırmasıyla birlikte bu bağlantı ister istemez kurulmuş olur. Her şeyin her şeyle iç içe girip, arapsaçına dönmesini kimse engelleyemeyecektir artık. Sadece bir daire kapısı kırılmamış, önüne geleni kapıp sürükleyecek olan azgın bir selin önündeki son set yıkılmıştır adeta.

Kapıyı kıran polisler, dairede yalnızca sevişen bir çift bulmayı beklediklerinden, haklı olarak gafil avlanırlar. İçerden açılan yaylım ateşiyle birlikte kendilerini yere atarlarsa da, bir tanesi vurulmaktan kurtulamaz. Çılgık çığlığa kaçan iki kadının peşinden, yaralı arkadaşlarını sürükleyerek polisler de binayı terk eder. Ama o sırada dışarısı da güvenli bir yer olmaktan çoktan çıkmış, içerden gelen silah sesleriyle birlikte, aylardır süren heyecanlı bekleyişle alabildiğine gerilen sinirler birden kopmuş, orada da bir tarraka başlamıştır.

Çevredeki tüm polis ekipleri ve çevik kuvvet, olay yerine intikal ettiği sırada kan gövdeyi götürmekte, herkes hedef gözetmeden tetiğe basmaktadır. Zaten D-4'te bir orduya yetecek kadar silah ve cephane var-

dır. Onlar “Vurun Allah aşkına!.. Kırın imansız kâfir-leri!” naralarıyla dışardakilere, dışardakiler de onlara ve birbirlerine mermi yağdırmaktadır. Kimin kiminle dost, kime düşman olduğu belli değildir.

O dakikalarda paparazziler de boy gösterir. Koca-sını cümle aleme rezil etmeyi kafasına koymuş olan Nergis, hemen tüm kanalları arayıp baskını önceden haber vermiştir, ama daha önemli gördükleri birkaç başka rezalet haberine öncelik verdikleri için, özverili magazin emekçileri oraya biraz geç kalmışlar ve geldiklerinde bir aşk üçgeninin kanıksanmış –ya da olsun olsun bir aşk dörtgeninin daha az kanıksanmış– görüntüleri yerine, orta büyüklükte bir savaşın korkunç görüntüleriyle karşılaşmışlardır.

Kişisel görüşümü sorarsanız, bu hengâmede hiçbir masumun canını yitirmemiş oluşu adeta bir mucize. Güvenlik güçleri durumu kontrol altına alarak, dışardaki karanlık yüzlü ve karanlık maksatlı insanlardan ve D-Bloğun 4 numaralı dairesindeki maksadı belli şeriatçılardan sağ kalanları tutuklamaya, yaralıları hastanelere sevk etmeye, pencerelere çıkan ve çevreye toplanan meraklıları dağıtmaya başlamış. İşte tam o sırada, B-Bloğun 4 numaralı dairesinden gelen yeni doğmuş bebek ağlamasını hemen hemen kimse duymamış.

Ama ben, epey uzakta olmama karşın duydum. Telefon çaldı, açtım; önce yeni doğmuş bir bebek ağlaması geldi kulağıma, sonra da bir dizi hırıltı, kükre-me ve homurtu. Arayanın Tahir Yaman olduğunu çıkardıktan sonra da, neden aradığını anlayamadım bir süre. Üçüncü erkek çocuğunun müjdesini vermek için aramamıştı kuşkusuz. Konuşabilecek duruma geldiğinde bana yakası açılmadık biçimde söverek, beni hemen görmesi gerektiğini söyledi.

Karımın ve kayınpederimin meraklı bakışları üstümdeydi. “Vakit epey geç oldu” dedim. “Yarın iş saatinde görüşsek?”

“Hemen!” diye yırtındı Tahir Yaman karşı uçtan sabırsızca. “Ya sen dışarı gelirsın, ya da ben senin kapına dayanırım!”

“Peki” dedim ister istemez. “Nerede buluşacağız?”

Bana bir kahvehane tarif etti. Telefonda bir siren sesi duydum. “Ambulans geldi” dedi telaşla. “Kapatıyorum, yarım saat içinde dediğim yerde buluşuruz.”

Meraklandığımı itiraf etmeliyim. Tahir Yaman’ın sesi, her ne kadar öfkeli de olsa, bir yorgunluk, hatta bir teslimiyet ifadesini de taşıyordu. Oynadığım son oyunun da hedefine ulaştığını düşünüp sevindim. Herhalde buluştuğumuzda bu çekişmeden bıktığını söyleyecek, barış yapmamızı önerecekti.

“Gecenin bu saatinde nereye gidiyorsun?” diye sordu karım.

“Önemli bir iş çıktı” dedim.

“Birilerine acilen medyum mu lazım olmuş?” dedi Müştak Bey.

Alay edip etmediğine kafa yoracak zamanım yoktu. Başka soru sormalarına fırsat vermeden “Merak etmeyin, çabuk dönerim” diyerek kendimi dışarı attım.

Şimdi düşününce, sitemizin dışında gecenin o saati için tuhaf bir canlılık olduğunu anımsıyorum. Bindiğim taksi hareket ettiği sırada, birkaç arabanın da bizim peşimizden hareket ettiği dikkatimi çekti ama o anda pek üstünde durmadım.

Tahir kahvehaneye benim ardımdan geldi. Beni görür görmez de çaylak gibi üstüme atıldı. İlk hamleyi zor savuşturdum. Bu kez bir iskemle kapıp kafama indirmeye kalktı. Neyse ki bunu da çaycı engelledi.

“Öldüreceğim seni” diye haykırıyordu can düşmanım. “Eninde sonunda öldüreceğim, görürsün!”

Çok kötü görünüyordu. Başından akan kanlar, yol yol yanağına doğru akıp kurumuştı.

“Başına ne oldu?” diye sordum.

O zaman yanıt vermek yerine, bir başı olduğunu anımsayıp suratımın ortasına kafa atmaya kalktı.

Çaycının yardımıyla zar zor zapt edip oturttum onu. Birilerinin koşturduğu suyu içerken, zembereği atmış gibi birden boşandı. Benim sormama bile gerek kalmadan olanları anlatmaya başladı. Daha doğrusu, olanlardan görüp anlayabildiği kadarını.

Huzur Sitesi’nde yer yerinden oynarken herkes gibi o da pencereye koşmuş ve sevgili karısıyla sevgili genç sevgilisinin ateş hattının tam ortasında, korkudan alılaşmış yüzlerle durduklarını görmüştü. Dehşete kapılıp avazı çıktığı kadar “Nergis!.. Çiğdem!..” diye bağırmaya başlamıştı. Kadınlar ancak o zaman donuk şaşkınlıklarından sıyrılıp B-Bloğa doğru atılmışlardı. Onları karşılamak için uyurgezer gibi kapıyı açmaya giden Tahir, bu kez de sevgili metresinin heyecandan erken doğum yaptığını fark etmiş, avazı çıktığı kadar “Lalee!..” diye bağırmaya başlamıştı. Fırtına gibi içeri dalan Nergis ve Çiğdem, durumu anlayınca Tahir’in gözünü oyma ve derisini yüzme tasarılarını erteleyip hemcinslerinin yardımına koşmuşlardı.

“Şu işe bak!” dedim. “Yani karın ve sevgilin, metresinin doğumunda ebelik yaptılar, öyle mi?.. Kimin aklıma gelirdi!..”

Donuk donuk baktı yüzüme.

“Söylesene, başına ne oldu?” diye sordum yine. “Pencereden bakarken kurşunlardan biri sana mı geldi?”

“Hayır, bunu Nergis yaptı” dedi cansız bir sesle. “Emin değilim, belki de Çiğdem yapmıştır. Birinden biri vazoyu kafama geçirdi ama hangisi olduğuna pek dikkat edemedim. Ama kesinlikle Lale değildi. O sırada o doğum yapıyordu.”

Susup birkaç saniye bön bön yüzüme baktıktan sonra, yeni bir çılgınlık nöbetine kapılarak üstüme atıldı. İki eliyle birden boğazıma sarıldı. Bir deli kuvveti gelmişti sanki ona. Parmaklarını boğazımdan ayıramıyor, soluğumun kesildiğini hissediyordum. Altımdaki sandalye devrildi, ben altta o üstte yere düştük. Aynı anda da peş peşe şangırtılarla kahvenin tüm camları aşağı inmeye başladı. İçeri yağmur gibi mermi yağıyor, her şey parça parça oluyor, o yine de beni bırakmaya niyetli görünmüyordu. Anladığım kadarıyla beni boğana kadar da sıkacaktı gırtlığımı, ama birden acıyla bağırıp elini kalçasına attı.

Dışardan polis sirenleri duyulup silahlar daha sık patlamaya başladığında, ikimiz de arka kapıdan kaçtık. Ben güçlükle soluk alarak, Tahir sol elini sol kalçasına bastırmış “Vuruldum, ölüyorum!” diye ağlayıp topallayarak koştuk, koştuk... Bir polis otosu görünce de kendimizi minnetle önüne attık.

YABANCILARA AYIP OLUYOR

Size anlatabileceklerim bu kadar. Bir kez daha namusum ve şerefim üzerine yemin ederim ki, yasal ya da yasadışı herhangi bir örgütle bağlantım yok. Başından beri tek başıma ve kendi adıma hareket ettim.

Bütün bu karışıklığa yol açtığım ve hiç yoktan bu güzel toplumun huzurunu bozduğum için çok pişmanım. Her şey benim, daha doğrusu Tahir'le ikimizin yüzünden zıvanadan çıktı. Buraya getirildiğimden beri gazete okumama izin verilmediği için, yaralılarından birinin son nefesinde kendileriyle bağlantısı olan bir milletvekiliyle çok önemli birkaç şahsiyetin adını olay yerindeki paparazzi kameralarına söylediğini, ele verilenlerin de uğradıkları komploya tepki olarak başka şahsiyetleri ele verdiklerini, tutuklamaların birbirini izlediğini, yeraltı dünyasında bir düzine kadar hesaplaşma cinayeti işlendiğini, hükümetin ayyuka çıkan rüşvet ve yolsuzluk iddalarıyla devrildiğini, yenisi kurulana dek ülkenin darbe söylentileriyle çalkalandığını falan hep sizden öğrendim ve o zaman kendimi daha da suçlu hissettim. Tek avuntum, artık ortalığın yatışmış olması ve ailemin güvencesi konusunda bana verdiğiniz söz. Bir de onları ne zaman görebileceğimi bilseydim!..

Tahir Yaman'la benim iki esrarengiz adam değil de, tıklar tıklar işleyen dişlilerin arasına çomak sokan iki soytarı olduğumuzun anlaşılması, buyurduğunuz gibi ikimiz açısından pek sevinilecek bir gelişme değil.

Şimdi kanımızı içmek isteyenlerin sayısı birkaç kat artmış olmalı. Günlerdir uyku uyuyamıyorum. Düşlerimde her karanlık köşeden üstüme ateş açılıyor, dar sokaklarda kamyonlar beni ezmek için kovalıyor, sigara paketimin içinden bomba çıkıyor, yatağımda yüzlerce çingiraklı yılan buluyorum. Beni zehirliyorlar, üstüme benzin döküp yakıyorlar, hızarla biçiyorlar, ayağıma ağırlık bağlayıp denize atıyorlar. Bazen Tahir'le ikimizi karşı karşıya getirip ölümüne dövüşmemizi istiyorlar, sağ kalanı bağışlayıp özgür bırakacaklarını söylüyorlar. Hatta bir seferinde bizi bileklerimizden birbirimize bağladılar. Büyük bir vinçin kancasını bu ipe takıp bizi yerden elli metre yukarı kaldırdılar. Kurtulabilmek için aramızdaki ipi kesmemiz ya da çözmemiz gerekiyordu. Ama bunu yaparsak ikimiz de elli metreden betona çakılacaktık.

Ölümümüzü isteyen bu güçlerin bizimle ne alıp veremedikleri var, anlamıyorum. Bunları kasıtlı olarak yapmadığımızı bilmeleri gerekir. Biz birbirimizden başka kimseye zarar vermek istememiştik. Hem olan olmuş bir kez. Bizi en korkunç işkencelerle ortadan kaldırsalar bile ellerine ne geçecek?..

Konuşma fırsatım olsa onlara, on altı milyon yıl önce Mars'a çarpan kuyrukluyıldızdan bahsederdim. Bu kuyrukluyıldızın Mars'tan kopardığı kayalardan bazılarının, milyonlarca yıl uzayda gezindikten sonra yeryüzüne düştüğünü, incelendiğinde de dört milyar yıl öncesine ait mikroorganizma fosilleri içerdiğinin anlaşıldığını anlatırdım. Bir zamanlar Mars'ta canlılar olduğuna göre, demek ki yaşam sırf dünyamıza özgü bir ayrıcalık değil. Evrendeki sayısız galakside, bizim güneşimize benzeyen sayısız yıldızın çevresinde dünyamıza benzer özellikler taşıyan sonsuz sayıda ge-

zegen olduğunu düşünürseniz, bunların birinde bizimkinden çok daha ileri bir uygarlık bulunması olasılığı çok yüksek. Belki şu anda birileri uzayın derinliklerinden bizi gözlüyor ve halimize gülüyordur. Diyeceğim, peşimizdeki kızgınlar biraz makul olup artık kan ve kin gütmeyi bırakmalılar. Zaten evrenin sonsuzluğuna oranla, insan hayatı göz açıp kapayıncaya kadar geçip gidiyor. Bunu bir de böyle incir çekirdeğini doldurmayacak şeylerle kendimize zehir etmemiz son derece anlamsız, hatta aptalca!.. Üstelik uzaydan bizi izleyen yabancılar varsa, onlara da ayıp oluyor.

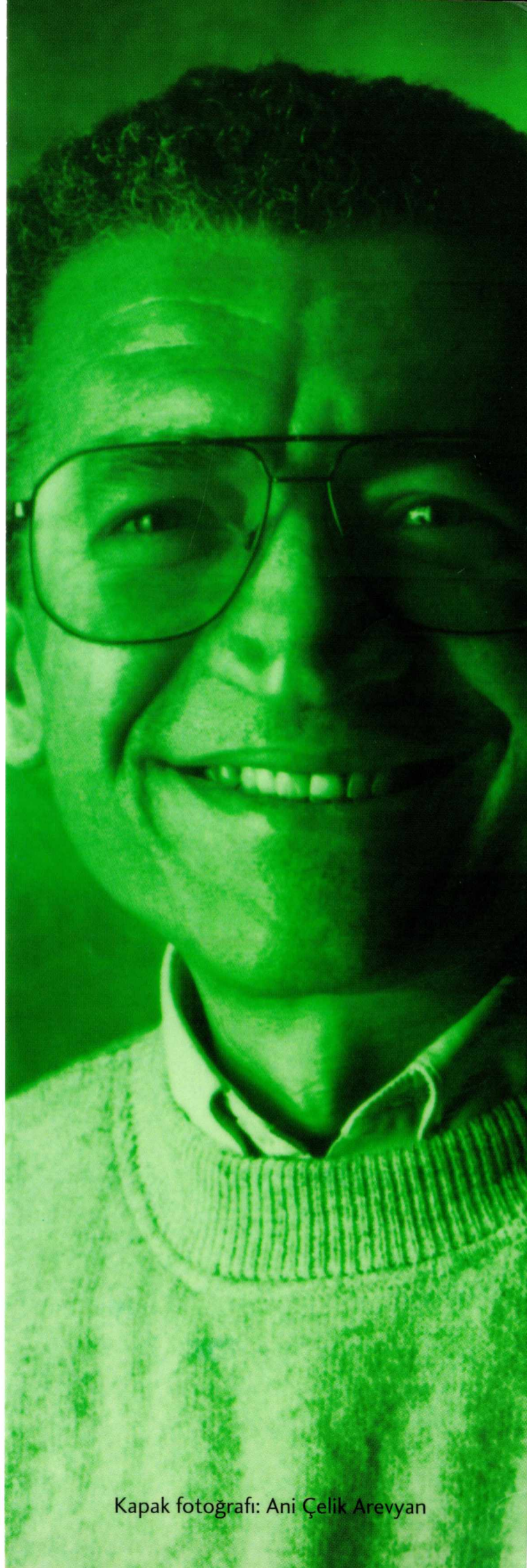
Aslında sırf kendime değil, Tahir'e de üzülüyorum. Kafası yarılıp poposundan vurulduğu ve şimdi benim gibi korku içinde yaşamaya mahkûm olduğu yetmezmiş gibi, hayatındaki üç kadın tarafından aynı günde terk edildi. Ama o da postanede sıramı kapmaya kalkmamalıydı!.. Benimle oyun olmayacağını sanırım anlamıştır. Kimse ama hiç kimse, Kirpi Reşat'ı ezip geçemez! Bu ona ders olsun.

Sahi, bebeğin sağlığı nasıl?..

Umarım büyüyünce babasına çekmez.

Kısıklı, Ekim 1996

Kapak fotoğrafı: Ani Çelik Arevyan

Sulhi Dölek, yazarlığa kısa hikayelerle başladı, daha sonraları edebiyatın farklı türlerine yöneldi; oyun ve romanlarıyla çeşitli ödüller aldı. Televizyonda kitlelerin beğeniyle izlediği “İkinci Bahar”, “Süper Baba” gibi diziler onun imzasını taşıyor. Dölek, insanlık durumlarını, toplumu, gelenekleri iyi bilen, yazdıklarında bunlara dair ayrıntıları ustalıkla kullanan, keskin bir gözlemci. Elinizdeki kitabın sayfalarını çevirirken, Dölek’in mizahi bakışına da tanık olacak, karakterler arasında zaman zaman çok yakınınızdaki insanları hatta kendinizi bulacaksınız.

ISBN: 975-458-087-1
OTM: 11007902

